
**Eger Megyei Jogú Város
Önkormányzata**

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Programja**

**Eger Megyei Jogú Város
Közigyűlése
/ (...) határozatával
elfogadva**

Tartalomjegyzék

Bevezetés

1. Jogszabályi háttér bemutatása

- 1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása
- 1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2. Stratégiai környezet bemutatása

- 2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal
- 2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása
- 2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

- 3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet
- 3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció
- 3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások
- 3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció
- 3.5 Telepek, szegregátumok helyzete
- 3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés
- 3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása
- 3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal
- 3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

- 4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)
- 4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
- 4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése
- 4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége
- 4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

- 5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége
- 5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)
- 5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe
- 5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak
- 5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)
- 5.6 A nők szerepe a helyi közéletben
- 5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések
- 5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

- 6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)
- 6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

- 6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés
 - 6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen
 - 6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.
- 7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége**
- 7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái
 - 7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei
 - 7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés
 - 7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.
- 8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása**
- 9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága**

BEVEZETÉS

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a koncepciókat, egyéb terveket és programokat, valamint az önkormányzat fenntartásában álló intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy az esélyegyenlőségi programban szereplő elemek jelentős része tekintetében nem elsődlegesen az Önkormányzatnak van döntési kompetenciája, sok esetben állami szervek rendelkeznek megfelelő eszközökkel, fenntartói vagy az egyes támogatásokat biztosító szerepkörben, ugyanakkor az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Önkormányzat jelen dokumentumban is együttműködési szándékát fejezi ki minden olyan kezdeményezés terén, amely elősegíti a programban megfogalmazott célok elérését.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti a jó minőségű szolgáltatások egyenlő esélyű elérését, az esélyegyenlőségi program célcsoportjába tartozó emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Egy település akkor tud fejlődni minden tekintetben, ha az itt élő emberek azt érzik, hogy helyük van itt, és a település, illetve az önkormányzat segíti őket abban, hogy hasznos tagjai legyenek a társadalomnak.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását működése minden területén érvényesítendő elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben is érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet kapnak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) átfogó célja

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- ❖ az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- ❖ a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- ❖ a diszkriminációmentességet,
- ❖ a szegregációmentességet,
- ❖ a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket, ennek során együttműködik az egyes intézkedési terület tekintetében hatáskörrel rendelkező állami és más szervekkel.

Az esélyegyenlőség biztosításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a városban élő azon hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges cél számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók **számát és arányát, valamint helyzetét** a településen.

Fontos a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a **szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását**, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További cél meghatározni az e csoportok **esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat**, és azokat a területeket, melyek **fejlesztésre szorulnak** az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési terve (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Eger Városának bemutatása

Az Észak-Magyarországi Régió területén három megye található: Borsod-Abaúj- Zemplén, Heves és Nógrád megye. Északon Szlovákiával, nyugaton a Közép-magyarországi régióval, délen és keleten pedig az Észak-alföldi régióval határos. Területe 13.430 km², amely az ország területének 14,4%-át teszi ki, és ezzel a régiók között a negyedik legnagyobb. Borsod-Abaúj-Zemplén a régió területének 54, Heves 27, Nógrád pedig 19%-át adja. Területének 13%-a országos és helyi jelentőségű védett természeti terület, az ország védett területeinek 22%-át teszi ki.

Eger Heves megye székhelye, az Észak-Magyarországi Régióban található megyei jogú város. A régió Magyarország észak-keleti részén az Északi-középhegység és az Alföld északi részén, a Bükk-hegység dél-nyugati lábánál, a tengerszint felett 180 m-re fekszik, Budapesttől az M3 autópályán keresztül megközelítve mintegy 140 km távolságra. Elsősorban az Eger-patak völgye határozza meg a városszerkezetet, így észak-déli irányban 12 km hosszú, kelet-nyugati irányban pedig 3 km széles.

A település területe 9224 ha, állandó népesség száma 55166 fő a KSH 2012-es adatai alapján.

A Mátra és a Bükk találkozásánál, a kedvező földrajzi és éghajlati viszonyok az emberi letelepedés számára ideális körülményeket jelentettek azon a területen, melyet ma Egernek, illetve Eger környékének nevezünk.

Az a tény, hogy Szent István püspökséget alapított a mai vár területén, egyértelműen jelzi, hogy ezer évvel ezelőtt – a korabeli viszonyokhoz képest – sűrűn lakott, fontos területnek

számított ez a vidék. A honfoglalás idején is folyt itt szőlőművelés. Sőt Eger életének két meghatározó mozzanata, nevezetesen a kereszténységhez való kapcsolódás, valamint a szőlőművelés a város keletkezésének gyökereinél keresendő. A középkori Eger püspöki és káptalani tulajdonban lévő, egyházi irányítás alatt álló, de polgárosodó színeket is felmutató város képét rajzolja elénk. A tatárjárás pusztításai felvetették annak szükségességét, hogy a püspöki székhelyet, s a közvetlen közelében lévő lakóházakat várral, illetve kőfallal erősítsék meg. A XIII. század végétől megépül a későbbi belső vár elődjét képező erődítés.

Eger világraszóló dicsőségét hozta meg, amikor 1552. évben óriási török túlerővel szemben szerény létszámú magyar csapat – Dobó István irányításával – megvédte a várat, megvédte a Felső-Magyarországot.

A török hódoltság után a püspökök városépítő kedve hatást gyakorolt valamennyi tehetős rétegre. Eger a XVIII. Század végére Magyarország hatodik legnagyobb városává vált. A reformkor idején tovább erősödött Eger iskolaváros jellege. A 20 ezer lakosú városban mintegy 2000 diák tanult.

Eger – s a természeti kincsekben, egyéb műemlékekben gazdag környék – lehetőségei páratlanok. Szerencsére a második világháborút követően évtizedekben is akadtak olyan erők, amelyek a múlt megőrzésében, a tárgyi relikviák konzerválásában élen jártak. Az ő áldozatos munkájuknak köszönhető, hogy az egyedülállóan szép barokk belváros, a példamutatóan helyreállított vár, a funkciójukat a maguk eredetiségükben máig hordozó közintézmények és egyházi létesítmények élnek és léteznek.

A város gazdaságának egyik húzóágazata az idegenforgalom és a lakosság jelentős hányada is ebből él, vagy közvetetten kapcsolódik hozzá. Legfőbb turisztikai kínálatát a történelmi műemlékek, a kulturális rendezvények, a gyógyvizek, a sportlehetőségek, a borok és a környező hegyek természeti szépségei alkotják. Egernek és környékének fontos mezőgazdasági ágazata a szőlőtermesztés és a borgazdálkodás. A város és környéke egyúttal a megye meghatározó ipari térsége, ahol az ipari kultúrának hagyományai vannak.

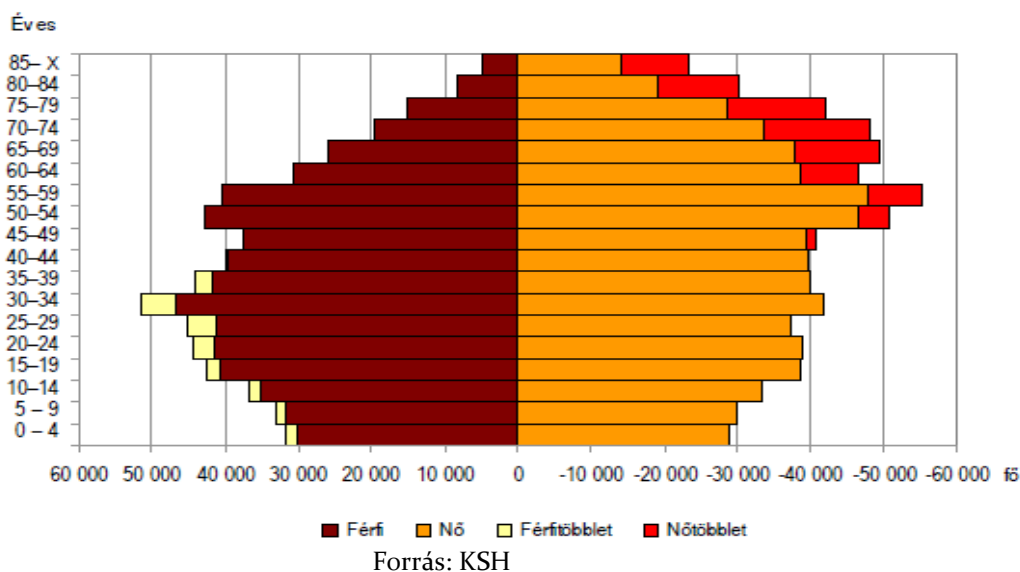
A megyeszékhely tradicionális iskolaváros is, mely nemcsak az oktatási intézmények nagy számában nyilvánul meg, hanem az itt élő emberek életvitelében, mentalitásában is.

Demográfiai jellemzők

2011 év elején az ország lakosságának ötöde (2 049 281 fő), a főváros nélkül számított vidéki Magyarország egynegyede élt a megyei jogú városokban. 2001 óta a megyei jogú városok népessége 17 ezer fővel (0,8%-kal), az országosnál (2,1%) kisebb mértékben csökkent.

Népesség tekintetében az Észak-Magyarországi régió a negyedik helyen áll Magyarországon, hazánk népességének 12,7 %-a él itt (1.280.040 fő, 2004). A népsűrűség 95 fő/km², mely magasabb a vidéki átlagnál, a régió kistérségei közül a miskolci, egri, hatvani, salgótarjáni kistérségek a legsűrűbben lakottak. Az Észak-magyarországi régióban 605 település van (ezen belül 5 a miskolci kistérségben, 18 az egriben), ebből 34 város. A városi népesség aránya 50 %, a legalacsonyabb a régiók között. A három megye közül az 500 – 2000 fő alatti településnagyság leginkább Nógrádra jellemző, míg Heves megyében a lakosság harmada 2-5 ezer fős nagyalvokban él.

Heves megye korfája 2010

Heves megye népességének változása: A lakosság száma 306 ezer, az előző évihez képest **0,9 %-kal**, több mint 2600 lakossal, 2007-hez viszonyítva 4,4%-kal, több mint 14 ezer fővel **csökkent**. A megye lakóinak száma 2011. év végén **305,3 ezer fő** volt, ezzel továbbra is 15. helyen szerepel a megyei rangsorban. A lakónépesség évek óta tartó folyamatos csökkenése meghaladja az országos átlagot, a természetes fogyás és az elvándorlás következtében Heves megyében az előzetes adatok szerint a 2012. I. félévben tovább folytatódott a népesség fogyása.

A Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara közelmúltban végzett elemzésére alapozva megállapítható, hogy nemcsak Eger, hanem a **megye lakossága is örepszik**, folytatódik a demográfiai apály, erősödik az elvándorlási hullám, ezek foglalkoztatási problémákat fognak okozni:

- a) kevés (néhány 10) ipari nagyvállalkozás alkotja a gazdaság meghatározó részét, különösen meghatározó a jelentőségük az üzleti forgalom, adózás, ún. hozzáadott érték, export tekintetében;
- b) rendkívül nagyszámú mikro vállalkozás (elsősorban) a **kereskedelem, szolgáltatás, mezőgazdaság** területén, azok viszont a foglalkoztatás meghatározó részét képviselik;
- c) **kevés a középvállalkozás;**
- d) 3 város (Eger, Gyöngyös, Hatvan) és agglomerációja illetve ezek **ipari parkjai** adják a gazdaság közel 80%-át, észak és dél hevesi térségek leszakadása folytatódik;
- e) hiány van a kvalifikált munkaerőből, ugyanakkor továbbra is magas az alulképzettek száma.

Eger népességére a *kétezres évek elején* meginduló csökkenés volt jellemző. A kedvezőtlen folyamat elsődleges indoka az elvándorlás volt, melynek mértéke, tendenciája az *elmúlt években lelassult*. Az egriek legnagyobb része Heves megyébe, azon belül is az Egri Kistérségbe költözik el, de továbbra is a megyeszékhelyre járnak be tanulni, illetve dolgozni. Eger lakónépességének száma az utóbbi 2 évben enyhén emelkedett, alakulását az élve születéseken túl a migrációs változások (a népesség ideiglenes vagy tartós helyváltoztatása) hatásai is csak kismértékben alakítják.

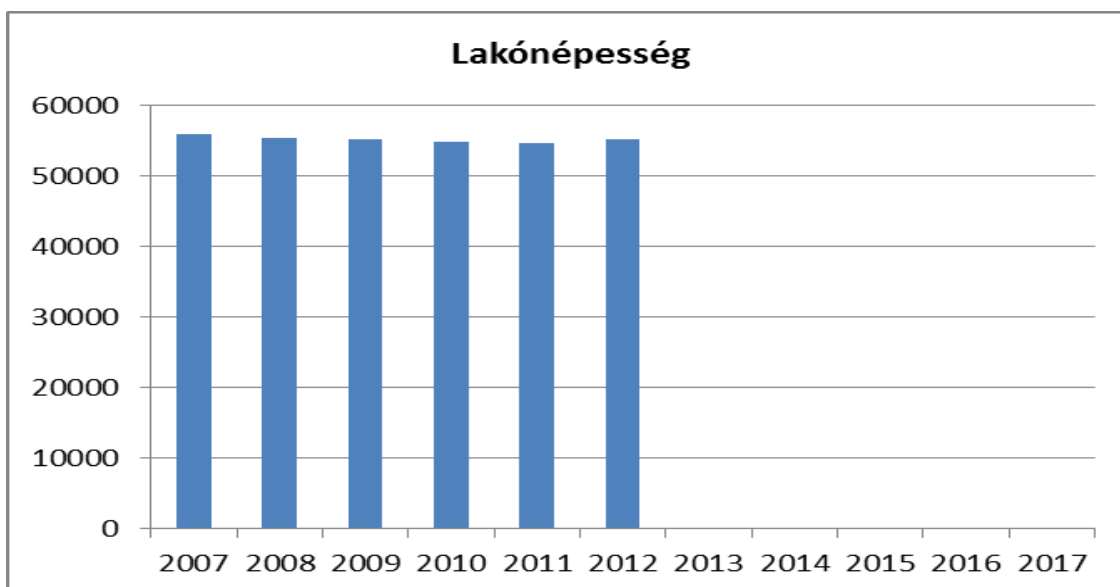
Eger lakónépessége, összetétele

Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	55863	
2008	55431	99%
2009	55156	100%
2010	54846	99%
2011	54624	100%
2012	55166	101%

Forrás: KSH, TEIR

» A táblázat a 2007-2012. közötti időszakban, az előző évhez, mint bázishoz viszonyítva mutatja a lakónépesség változását %-os arányban.

Forrás: TEIR, Népszámlálás

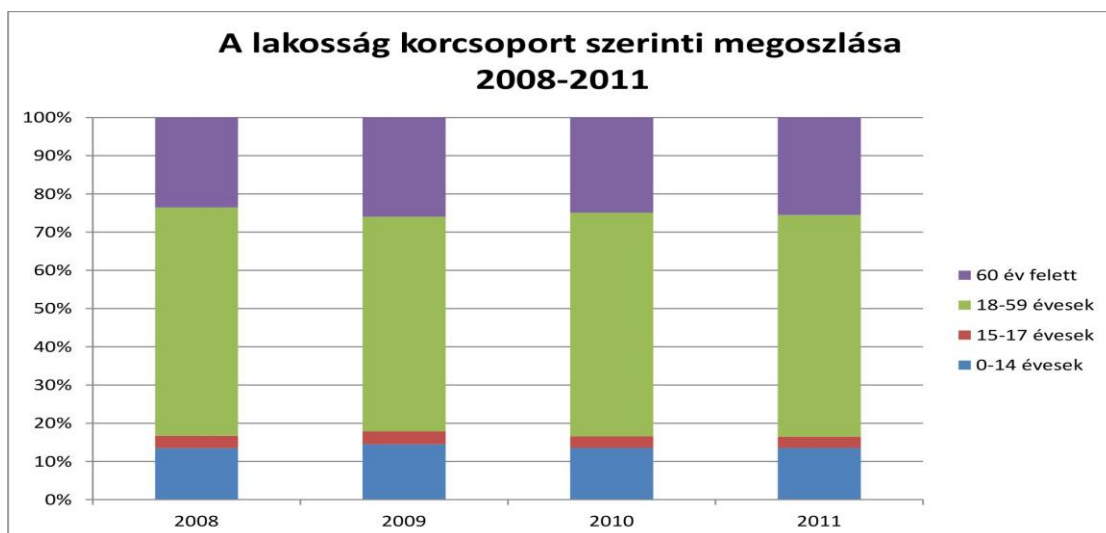
» A lakónépesség száma közel azonos szinten mozog a vizsgált időszakban, jelentős kiugrások nem láthatók.

Állandó népesség 2011

2011	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő					
0-2 évesek	n.a	n.a	1376	n.a	n.a
0-14 éves	3412	3590	7002	49%	51%
15-17 éves	777	767	1544	50%	50%
18-59 éves	14418	15609	30027	48%	52%
60-64 éves	2203	1562	3765	59%	41%
65 év feletti	5928	3519	9447	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

» Különösen a 60-64 és 65 év felettiak tekintetében látható szignifikáns eltérés a nemek között, jelezve az idősebb generációk speciális problémáit, helyzetét.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

» A táblázat kifejezően mutatja a 18-59 éves korosztály dominanciáját, és a 60 év felettek növekvő részarányát.

Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	9075	8181	110,8
2008	9136	7163	127,5%
2009	9343	7133	131,0%
2010	9412	7093	132,7%
2011	9515	7051	134,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

» A 2001. és 2011. évi adatokat összevetve jól látható a szignifikáns változás a 0-14 éves és 65 év felettek tekintetében.

Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	1234	1366	-132
2009	1144	1258	-114
2010	1052	1146	-94
2011	1145	1205	-60

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes gyarapodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes gyarapodás(fő)
2008	469	618	-149
2009	479	668	-189
2010	441	644	-203
2011	470	586	-116

A fenti ábrák azt mutatják, hogy a **fiatalkorúak száma alacsony, a középkorúak száma növekszik és viszonylag magas az időskorúak száma**. A gyermekvállalási kedv alacsony. A férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőknél, amely egyben országos tendencia is.

A továbbra is csökkenő városi lakosságszám ellenére reményt keltő változás, hogy a fogyatkozás lassulása tapasztalható. Az elmúlt két évtizedben ciklusonként legalább ezer fős csökkenés volt jellemző. Ez az érték utolsó négy évben már alig haladta meg a négyszáz főt. Szociálpolitikai, lakáspolitikai és más várospolitikai intézkedésekkel támogatni kell a fiatalok városban maradását és a gyermekvállalást.

Az Esélyegyenlőségi Program hatálya

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2006. IV. 27-én alkotta meg Esélyegyenlőségi Programját, azonban a jogszabályi változások miatt annak hatályon kívül helyezése és újraalkotása vált szükségessé.

A települési esélyegyenlőségi programot öt évre kell tervezni. Időarányos megvalósulását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Időbeli hatály: 2013. június 30. – 2018. június 30.

Területi hatály: Eger város közigazgatási területe

Felülvizsgálat: Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63/A. § (4) bekezdésében foglaltak alapján Eger Város Települési Esélyegyenlőségi Programjának időarányos megvalósulását illetve a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetének esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és az áttekintés alapján, szükség esetén a programot felül kell vizsgálni.

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1. Jogszályi környezet

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján történt. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján készült, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Ebktv.-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2014-2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az Ebktv. 37. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban 2013. július 1-jét követően csak akkor részesülhet, ha a törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

1.2. Az esélyegyenlőségi csoportokat érintő helyi szabályozás:

- 2/2011. (I. 28.) önkormányzati rendelet Eger Város Ösztöndíjasa cím alapításáról, a címmel járó támogatásról, annak folyósításáról
- 2/2009. (I.30.) önkormányzati rendelet Eger Megyei Jogú Város vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról

- 32/2011. (VIII. 26.) önkormányzati rendelet az Egri Kistérség Többcélú Társulása részére történő feladat- és hatáskör átadásról
- 34/2009. (VI.26.) önkormányzati rendelet a városfejlesztéshez és város rehabilitációhoz kapcsolódó feladatok ellátásáról
- 26/2009. (V. 29.) önkormányzati rendelet az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások bérbeadásának, valamint a bérleti díjak és a külön szolgáltatások díjai megállapításának szabályairól
- 14/2007 (III.30) önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól
- 21/2006. (V. 25.) önkormányzati rendelet a helyi szociális támogatásokról és a gyermekvédelmi ellátásokról valamint az igénylés és a folyósítás rendjéről
- 39/2001. (X.19.) önkormányzati rendelet a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer helyi szabályozásáról

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Fontos megemlíteni azokat a stratégiákat, koncepciókat, programokat és terveket, melyek alapvetően egy-egy szektor konkrét célkitűzéseit és terveit határozzák meg, mégis szervesen és elválaszthatatlanul kapcsolódnak az esélyegyenlőség kérdésköréhez. A teljesség igénye nélkül:

Stratégiák:

- A város **Integrált Városfejlesztési Stratégiájának** elkészítése lehetőséget adott egy olyan komplex, területi alapú és szemléletű stratégia kialakítására, melyben a várossal szorosan együttműködve kialakultak a város időtávokra lebontható fejlesztési céljai, stratégiája, és jövőképe.

A munka eredményeként egy olyan komplex városfejlesztési dokumentáció áll Eger Város rendelkezésére, mely az elkövetkező 7-8 évre és hosszabb távon a következő 15-20 évre vonatkozóan megadja azokat a főbb városfejlesztési irányvonalakat, fő célokat és akcióterületeket, melyek kiszámítható fejlesztési környezetet, nyomon követhető és célzott fejlesztéseket, továbbá keretet és struktúrát biztosítanak az egyes projektek összefüggő programmá szervezéséhez és a jövőképben meghatározott átfogó cél eléréséhez.

Az Integrált Városfejlesztési Stratégia továbbá lehetőséget ad az intenzíven fejlesztendő területekre tervezett beavatkozásokat részletesen előkészítő, a pénzügyi tervet, a megvalósíthatóságot, és fenntarthatóságot is vizsgáló Akcióterületi Tervek kidolgozására.

- **Közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégia**
- **Városi Drogstratégia**

Koncepciók:

- Kulturális Koncepció 2013-2016.
- Lakáskoncepció 2000.
- Környezetvédelmi Program 2011.
- Eger Város Települési Éghajlatvédelmi Stratégiai Terve 2013.
- Testnevelési és Sport Koncepció 2008.
- Gazdasági Program 2007.-2014.
- éves költségvetési koncepciók
- Szolgáltatástervezési Koncepció 2007.
- Heves megye Szakképzés-fejlesztési Koncepciója 2013.
- Településfejlesztési Koncepció
- Eger MJV Középtávú Gyermek és Ifjúsági Koncepciója 2011.-2016.

Tervek

- Közoktatási Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve
- Anti- szegregációs Terv
- Fenntartható Energiagazdálkodási Akcióterv
- Gyermek és Ifjúsági Cselekvési Terv 2013-2014

- Eger MJV Településszerkezeti Terve 2004

Egyéb dokumentumok

- Egri Fiatalok a jelenben ifjúságkutatás 2010
- Környezetvédelmi program 2011

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Eger székhelye a 17 települést tömörítő **Egri Kistérség Többcélú Társulásnak**. A társulás közös központi orvosi ügyeleti rendszert tart fenn, illetve működtet, kialakítja az egészségügyi alapellátás körzeteit. Biztosítja a helyettes szülői hálózat, és a Családok Átmeneti Otthona és a Családi Napközi hálózat működtetését. Összehangolja a területén található települési önkormányzatok, gazdasági szervezetek térségi hatású fejlesztési elképzeléseit, információk szolgáltatásával elősegíti a tervezési munkát és az elfogadott tervek megvalósítását, különös tekintettel az Európai Unió 2014-2020 programozási időszakának a megyei jogú városoktól tágabb térségeket érintő pályázati lehetőségeire és fejlesztéseire.

Egri székhelyű a **Heves Megyei Regionális Hulladékgyűjtési Társulás**. A Társulás 2003. június 17-én alakult meg, jelenleg 80 tagönkormányzata van, 230 ezer lakos összefogását testesíti meg. A Társulás tagönkormányzatai között Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Heves megyei települések találhatók.

2.3 Az önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok megalkotásához, az Emberi Erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült. A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis, a népszámlálási adatok, az önkormányzat adatbázisa szolgáltak alapul.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, és kirekesztéshez vezethet.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacépes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- aktív korú inaktívak,
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

A Magyar Kormány a 2010-14. közötti időszakra meghirdette a Nemzeti Együttműködés programját a munka, otthon, család egészség és rend kiemelt célok érdekében. A kormányzati prioritás a foglalkoztatás és a szociális biztonság területén a következők:

10 év alatt egymillió új munkahely:

A gazdaságpolitika középpontjába a munkát állítja a program. A magas munkanélküliségi ráta ugyanis nemcsak gazdaságpolitikai problémákat okoz, hanem a szegénység kiterjedését is eredményezi, ami együtt járhat egyes települések, térségek végleges leszakadásával. Az egymillió új munkahelyet a Magyarországon működő vállalkozások teremtik meg.

Szociális biztonság megteremtése

- családok erősítése, gyermekvállalás támogatása
- az idősek tisztelete, megbecsülése, biztonsága
- a fogyatékossgal élők helyzetének javítása
- szociális, gyermekvédelmi-gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése
- cigányság körülményeinek javítása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése
- a nyomor enyhítése
- otthonteremtés, lakhatás biztosítása
- a jövő építése: az ifjúság és a sport támogatása

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a **roma népesség helyzetének fokozatos romlása**. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. A TÁRKI 2010-es Háztartásmonitor adatfelvétele szerint a roma népesség körében 2009-ben a szegénységi arány a 2000-es évhez közelít és eléri a 70%-ot.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség

javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.”

Ugyanitt szó esik arról is, hogy a **cigányság területileg egyenetlenül helyezkedik** el az országban. A területi eltérések jelentősek mind a teljes lakosságon belüli, mind pedig a roma népességen belüli arányszámokat tekintve. Az ország több megyéjében a teljes lakossághoz viszonyított arányuk 3 százalék alatt marad, miközben **Borsod-Abaúj-Zemplén és Heves megyében a 15 százalékot közelíti.**

A roma lakosság létszáma, 1991–2021

Területi egység	1991	2001	2011	Alap*	Alacsony	Magas
				2021		
Budapest	40 400	59 600	80 500	103 200	95 900	110 600
Közép-Magyarország	65 800	97 000	132 700	173 000	159 600	186 700
Közép-Dunántúl	22 800	31 000	39 800	49 500	45 900	53 200
Nyugat-Dunántúl	22 200	26 400	30 200	33 700	31 900	35 400
Dél-Dunántúl	63 500	72 400	79 300	84 900	82 700	86 800
Észak-Magyarország	123 800	151 500	181 900	215 500	204 300	226 500
Észak-Alföld	114 500	129 600	145 000	161 300	155 200	166 700
Dél-Alföld	35 500	41 800	48 700	56 300	53 500	59 000
Magyarország összesen	448 100	549 700	657 600	774 200	733 100	814 300

**Az előrebecslés különböző demográfiai „forgatókönyveket” feltételezve három verzióban készült.*

Forrás: Habcsek László: Kísérleti számítások a roma lakosság területi jellemzőinek alakulására és 2021-ig történő előrebecslésére. In Demográfia, 2007. 50. évf. 1. szám 7–54.

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Egerben hány fő vallja magát roma nemzetiséghez tartozónak.

Az Egri Cigány Nemzetiségi Önkormányzat szorosan együttműködik önkormányzatunkkal, a munkaügyi központtal, a köznevelési intézményekkel a roma származású emberek munkahelyteremtése, képzése és a gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése érdekében.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetűek, inaktív munkaerő-piacra történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással igyekezett segíteni a munkavégzéshez kapcsolt, munkajövedelemmel járó foglalkoztatást. Az egyenlőtlenség meglétét bizonyító esetekről nincs tudomásunk, ha mégis érzékelhető a mindennapok során, az a társadalomban meglévő előítéletek alapján értelmezhető, melyek ellen minden lehetséges eszközzel fel kell lépni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség. Okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. **Városunkban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.**

A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is alacsonyabb.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: a fiatal roma nők döntő többsége számára elérhetetlen a munkaerő-piaci integráció, melynek legfőbb okai: a területi hátrányok okozta szegregáció (hátrányos helyzetű régiók roma telepei, melyben az infrastruktúra sem kielégítő, nincs megfelelő, illetve megfizethető közlekedés), a munkalehetőség hiánya, az alacsony iskolai végzettség, a korai gyermekvállalás. Azok, akik a családalapítás miatt lemondanak továbbtanulási szándékukról, akár egész életükre elvesztik annak az esélyét, hogy valaha stabil munkahelyük legyen.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A KSH adatai szerint **országos szinten** 2012. negyedik negyedévben 468 ezer fő volt az állástalanok száma, ami 10,7 százalékos munkanélküliségi rátát eredményezett. Az egri kistérségben 1000 lakosra átlag 60 regisztrált munkanélküli jut, ami átlag 6% munkanélküliségi rátát jelent, kedvezőbb az országos szintnél.

A KSH munkaerő-felmérése alapján **Heves megyében 2012. december végén 20 770 regisztrált álláskereső** keresett munkát a munkaügyi kirendeltségek segítségével, **2011. év végéhez viszonyítva 177 fővel, 0,9%-kal** – a régiós (1,5%) és az országos átlagnál (3,1%) kisebb intenzitással - **nőtt a létszám.**

A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arányt tekintve **Heves megye 15,7%-os, az országos átlagot 2,9%-ponttal meghaladó** mutatójával a megyék rangsorában a középmezőnyben foglal helyet (11 megyének és a fővárosnak jobb, 7-nek kedvezőtlenebb a mutatója).

Az álláskeresők száma és változása

Körzet	Az álláskeresők			Az álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez*, %	
	száma (fő)	számának változása az előző évhez képest		2011. december 20.	2012. december 20.
		2012. december	(fő)	(%)	(%)
Eger	6 579	428	7,0	13,1	14,1
Gyöngyös	4 001	-53	-1,3	12,4	12,2
Hatvan	2 818	202	7,7	11,4	12,3
Heves	3 763	-275	-6,8	31,3	29,2
Füzesabony	2 581	-29	-1,1	21,8	21,5
Pétervására	1 028	-96	-8,5	22,8	21,0
Heves megye	20 770	177	0,9	15,6	15,7
Észak-Magyarország	107 040	1 570	1,5	20,5	21,2
Országosan	569 261	16 953	3,1	12,5	12,8

Forrás: A nemzetgazdaság munkaerőmérlege, 2011.01.01. (KSH)

A KSH munkaerő-felmérése alapján 2012 II. negyedévében **Heves megyében** a 15–74 éves népesség átlagosan 53,5%-a volt jelen a munkaerőpiacon, foglalkoztatottként vagy álláskeresőként. A gazdaságilag aktív népességéből 108,5 ezer fő foglalkoztatottként, 19,6 ezer fő álláskeresőként szerepelt. A foglalkoztatottak száma 0,5%-kal csökkent, a munkanélkülieké 11%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. (A régió belül a legmagasabb foglalkoztatási arány (45,8%) és munkanélküliségi ráta (14,4%) a megyét jellemezte, de az országos átlagtól kedvezőtlenebbül alakultak, az előbbi 4,8 százalékponttal maradt el, míg az utóbbi 3,5 százalékponttal haladta meg azt).

Az alkalmazás 65%-a a verseny-, 29%-a a költségvetési szférában valósult meg.

Az alkalmazásban állók közül a fizikai foglalkozásúak száma 2,4%-kal bővült – amelynek hátterében a **fizikai munkát végző közfoglalkoztatottak számának nagyarányú növekedése** áll – a szellemieké 1,9%-kal csökkent. A termelészférán belül a mezőgazdaságban, a bányászatban gyarapodott a létszám, a többiben visszaesett.

A gazdaságszerkezet a rendszerváltozást követő átalakulási folyamatából mindenképpen ki kell emelni azt a tényt, hogy az **Egerbe** betelepülő cégek jelentős része a meglévő szellemi infrastruktúrát használta fel, építve a korábban kialakult hagyományokra, innovációs kapcsolatokra.

A foglalkoztatási szerkezet kedvező mind a cégek mérete, mind a foglalkoztatottak képzettségi szintje szerint. A korábban 800-1200 főt foglalkoztató, mára többségében külföldi tulajdonú cégek egyenként általában 500 fő körüli munkaerőt kötnek le. A magyar érdekeltségű nagyobb vállalatok jellemzően 2-300 alkalmazottal dolgoznak. A felsőfokú végzettségűek aránya – egy kivétellel – a nagy cégek esetében is eléri a 8-10%-ot.

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	21189	19124	40313	n.a	0,0%	n.a	0,0%	0	0,0%
2009	20988	15491	36479	1373	6,5%	1467	9,5%	2840	7,8%
2010	20790	18845	39635	1308	6,3%	1394	7,4%	2702	6,8%
2011	19342	17432	36774	1328	6,9%	1350	7,7%	2678	7,3%
2012	n.a	n.a	0	1317	n.a	1428	n.a	2745	n.a

Forrás: Adattárház, Nemzeti Munkaügyi Hivatal 2011-es adatok

Az adatok alapján elmondható, hogy a lakónépesség 6,9%-a nyilvántartott álláskereső, ezen belül magasabb arányban vannak a férfiak.

Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	2004	2876	2530	2514	2621
	%					
20 éves és fiatalabb	fő	9	12	16	17	24
	%	0,4%	0,4%	0,6%	0,7%	0,9%
21-25 év	fő	276	361	320	306	281
	%	13,8%	12,6%	12,6%	12,2%	10,7%
26-30 év	fő	315	430	349	362	315
	%	15,7%	15,0%	13,8%	14,4%	12,0%
31-35 év	fő	363	502	385	389	361
	%	18,1%	17,5%	15,2%	15,5%	13,8%
36-40 év	fő	264	391	329	364	336
	%	13,2%	13,6%	13,0%	14,5%	12,8%
41-45 év	fő	224	333	293	297	429
	%	11,2%	11,6%	11,6%	11,8%	16,4%
46-50 év	fő	180	286	275	248	330
	%	9,0%	9,9%	10,9%	9,9%	12,6%
51-55 év	fő	233	340	288	281	247
	%	11,6%	11,8%	11,4%	11,2%	9,4%
56-60 év	fő	126	209	254	233	274
	%	6,3%	7,3%	10,0%	9,3%	10,5%
61 év felett	fő	14	12	21	17	24
	%	0,7%	0,4%	0,8%	0,7%	0,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők közül 2011-ben a legmagasabb számban 41-45 évesek voltak, de magas a számuk a 46-50 éveseknek is, amely azt mutatja, hogy koruknál fogva nehéz munkahelyet találniuk. Elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek a pályakezdő fiatalok is.

A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	n.a	n.a	0	n.a	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2009	1373	1467	2840	630	601	1231	45,9%	41,0%	43,3%
2010	1308	1394	2702	631	691	1322	48,2%	49,6%	48,9%
2011	1328	1350	2678	661	661	1322	49,8%	49,0%	49,4%
2012	1317	1428	2745	686	731	1417	52,1%	51,2%	51,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők között magas a tartós munkanélküliek aránya.

Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3770	3692	7462	89	2,4%	103	2,8%	192	2,6%
2009	3629	3537	7166	103	2,8%	111	3,1%	214	3,0%
2010	3500	3397	6897	115	3,3%	120	3,5%	235	3,4%
2011	3360	3309	6669	99	2,9%	122	3,7%	221	3,3%
2012	n.a	n.a	0	127	n.a	157	n.a	284	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Eger lakónépességéhez képest alacsony a pályakezdő álláskeresők száma.

Iskolai végzettség és foglalkoztatás, alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatása

Nem könnyű ma megmondani, hogy hány tanuló is tanul szakképzésben, szakképző évfolyamokon, ugyanis többféle beiskolázási rendszer, szakképzési modell, szakmai képzést végző képzési típus él egyszerre Magyarországon, valamint többféle szakmai-ágazati osztályozás besorolás (FEOR, TEÁOR, OKJ) és kód él egyszerre, és a különböző adatfeldolgozók (KSH, NAV, munkaügyi központok, közoktatási statisztikák) különbözőképpen definiálnak és gyűjtnek adatokat. Ezért az adatok egybevetése nehézségeket okozhat.

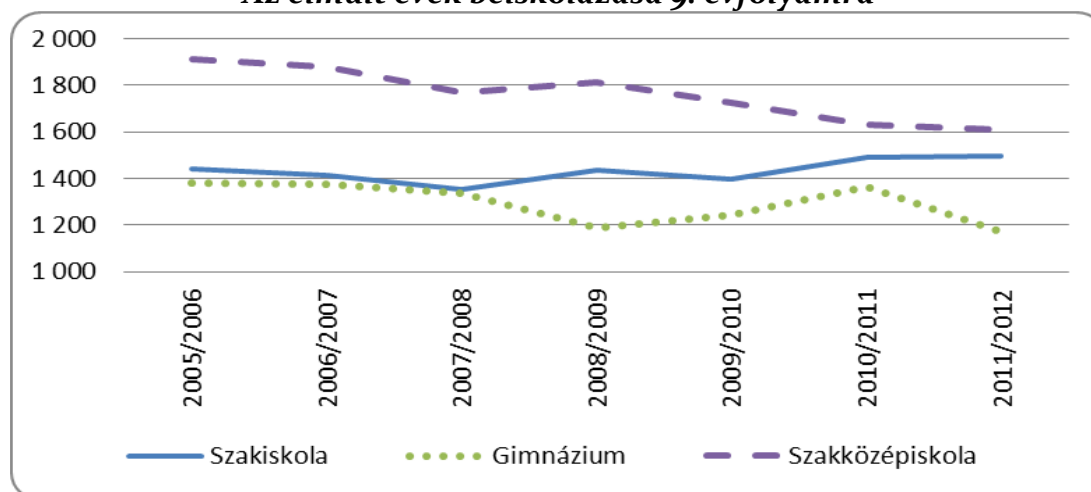
Fontos szempont, hogy hogyan alakult az elmúlt években a Heves megyei szakképző intézmények térségi integrált szakképző központokba rendeződése. Összesen 8 térségi integrált szakképző központ (TISZK) működik a megyében, közülük kettő Eger, kettő Gyöngyös, egy pedig Hatvan központtal, egy kivétellel (VM Kelet - Magyarországi Agrár-szakképző Központ, Mezőgazdasági Szakképző Iskola) gazdasági társaságként. Az önkormányzati fenntartású szakképző iskolák állami fenntartásba vétele a térségi integrált szakképző központok, azaz a TISZK-ek sorsát is befolyásolja. Az átvétel lebonyolításának alapelve, hogy uniós támogatást ne legyen szükséges az átalakulás miatt visszafizetni, illetve ne kerüljön veszélybe a felhasznált források elszámolhatósága, miközben a hazai vagy uniós

forrásból megvalósult szellemi, szervezeti és infrastrukturális fejlesztések maradéktalanul megmaradjanak a szakképzési feladatellátás szolgálatában.

Az előző évek tapasztalati adatai alapján jelenleg úgy tűnik, hogy **Heves megyében** évente mintegy 2%-os létszámcsökkenéssel lehet számolnunk, mely évente mintegy 80-100 fős tanulói létszámcsökkenést eredményez. Ez egy-egy iskolatípus esetében egy-egy osztály kiesését jelenti egyik évről a másikra, ami megyei szinten nem tűnik jelentősnek, ám öt éves távlatban ez már komoly kiesést jelenthet, különösen a megyének azon területein, amelyek esetleg az átlagosnál súlyosabb elvándorlással küzdenek.

Az Oktatási Hivataltól megkapott adatokból az látszik (alábbi ábra), hogy a fenti említett várható beiskolázási számok (melyek átlagos csökkenéssel számolnak) azzal fogadhatók el, hogy a **szakképzésben átrendeződés figyelhető meg**, amennyiben a **szakiskolai beiskolázási arány nőtt, a szakközépiskolai arány pedig folyamatosan csökkent az elmúlt években**. Ez azt vetíti előre, hogy a demográfiai hullám hatását ellensúlyozni tudja a szakiskola által képviselt arány folyamatos növekedése.

Az elmúlt évek beiskolázása 9. évfolyamra

KIR-STAT adatai alapján

Az elmúlt évtizedben a **hátrányos helyzetű tanulók aránya** egyre nőtt a szakképzésben, és ezzel párhuzamosan egyre nagyobb arányú a tanulók lemorzsolódása. Azon társadalmi rétegek munkaerő-piacra juttatásában, akik több éven át halmozottan hátrányos környezetben éltek, nevelkedtek, az egyik fontos kitörési pont **a szakképzés sikeres elvégzése lehet**.

A hátrányos helyzetűek aránya igen eltérő a középfokú oktatás különböző iskolatípusaiban, de a szakképzésen belül, szakmák szerint is igen nagy szóródást mutat.

A hátrányos helyzetűek aránya az egyes középfokú feladatok esetében

Feladat	Hátrányos helyzetűek	Halmozottan hátrányos helyzetűek
Érettségire épülő szakmai képzés	8,8%	0,1%
Gimnázium	21,2%	3,0%
Szakközépiskola	22,4%	2,6%
Szakiskola	38,0%	10,6%
Összesen	24,7%	4,4%

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

A fenti táblázat- megyei szinten- jól mutatja az intézménytípusok közötti különbségeket, ez országszerte így alakul. Ez az arány Eger vonatkozásában is irányadó. Már több éve megfigyelhető, hogy a szakközépiskola és a gimnázium közötti különbség elhanyagolható ebből a szempontból, a **szakiskolai tanulók harmada viszont hátrányos helyzetű, 10%-uk pedig halmozottan hátrányos helyzetű.**

Ez azt mutatja, hogy a szakiskolákban különösen nagy szerep hárul a mélyebben gyökerező társadalmi hátrányok kezelésére is, az érettségire épülő szakképzés esetében viszont ez a pedagógiai kihívás már elhanyagolható mértékű.

Van néhány olyan szakmacsoport, illetve szakma, ahol jelentősen nagyobb a hátrányos helyzetű tanulók aránya, mint mások esetében. Azon szakmacsoportok esetében van ez így, amelyeknél erőteljesebb a szakiskolai képzés jelenléte, így az élelmiszeripar, vendéglátás-idegenforgalom, könnyűipari, mezőgazdasági szakmacsoport (30-60% körüli HH-arány). Azokban a szakmacsoportokban, amelyek jellemzően inkább szakközépiskolai képzésben játszanak fontos szerepet (közgazdaság, ügyvitel, informatika), alacsonyabb a HH-s tanulók aránya (7-17%).

A regionális és megyei fejlesztési bizottságok tapasztalata alapján az alábbi **hiányszakmákat lehet meghatározni:**

- ✓ ács-állványozó
- ✓ gépi forgácsoló
- ✓ géplakatos
- ✓ szociális gondozó
- ✓ kőműves
- ✓ épületgépészeti rendszerszerelő
- ✓ gazda
- ✓ mezőgazdasági gépüzemeltető, gépkarbantartó
- ✓ szerszámkészítő
- ✓ villanyszerelő

Megállapítható, hogy az **iparban** tevékenykedő vállalkozások igényeihez képest „**alulképzés**”, míg a **kereskedelmi-vendéglátó-szolgáltató szektorban** „**túlképzés**” van. Az elmúlt években a szakképzés egyik legfőbb problémájává vált a **lemorzsolódás**, illetve a **hátrányos helyzetű tanulók magas aránya a szakképzésben**, főként pedig a szakiskolai képzésben. Ahogy korábban bemutattuk, a szakképzésben igen komoly kihívást jelentenek azok a társadalmi problémák, melyeket ugyan nem a szakképzés hivatott kezelni, ám mégis az oktatásnak ezen szintjén csapódnak le. Igen jelentős társadalmi csoportok vannak ma hazánkban, akiknek az egyetlen út a felemelkedéshez a szakmaszerzés, tehát a szakképzés sikeres befejezése. Ezért igen fontos, hogy ne csak a beiskolázás legyen magasabb arányú, a szakképzés rendszerében lévő tanulók megtartása is elsődleges célként merülhet fel.

A szakképző rendszer alapvető feladata, hogy megfelelő szakmai képzettséget és gyakorlatot nyújtson a képzésen résztvevők számára, biztosítsa a **megfelelő tanulási környezetet**, feltételeket. Elmondható, hogy a szociális problémák itt **halmozottan** jelentkeznek, szorosan összekapcsolódva egyéb, egészségügyi, tanulási, és magatartásbéli problémákkal. Heves megye egyike az ország legszegényebb megyéinek, emiatt itt még az átlagosnál is erősebbek, hangsúlyosabbak ezek a jelenségek.

A szakmai végzettséggel nem rendelkezők

A munkaügyi központok statisztikái alapján a legveszélyeztetettebb helyzetben azok a munkavállalók vannak, akik semmilyen szakmai végzettséggel nem rendelkeznek. Az ő foglalkoztatásuk általában rossz körülmények között, gyakran rendszertelenül,

kiszámíthatatlan feltételek mellett történik. A szakmai végzettség nélküli alkalmazottakat sokkal gyakrabban foglalkoztatják „feketén”, így nekik kell viselniük ennek következményeit (alacsony munkabérek, meg nem fizetett járulékok, szolgálati idő és egészségbiztosítás hiánya). **A szakképzettség hiánya tehát komoly társadalmi problémát, veszélyeztetettséget jelent a jelenben és a jövőben egyaránt.** A szakképzés-fejlesztési koncepció támogatja, hogy azok is részt vehessenek szakképzésben, akik már túl vannak a tankötelezettségi koron, de még nem rendelkeznek szakmai végzettséggel. Ez támogatja az „életen át tartó tanulás” 2020-ra vállalt EU-s céljának megvalósulását.

A tanulók képessége, felzárkóztató oktatás

A szakképzésbe belépő tanulók körében az elmúlt időszakban a tanulmányi eredmények folyamatos romlása figyelhető meg. Az ok kettős, egyrészt az **alapfokú képzésből kikerülő** tanulók tudása egyre kevésbé megfelelő, másrészt a **jó képességű tanulók nem választják** a szakképzést, inkább gimnáziumba mennek, majd a felsőoktatást célozzák meg (ez a felsőoktatás átalakításával megváltozhat). A szakképzés nem hagyhatja figyelmen kívül, hogy az utóbbi 20 év során gyökeres változásokon ment keresztül a tanulók összetétele és felkészültsége. A jelenségekre mindenképpen reagálni kell valamilyen módon. Mivel a szakképző intézmények kötelesek helyet adni minden tanköteles korú tanulónak, a belépés minimális tudásszintjét meghatározni nem lehet. Amennyiben az általános iskolai képzés során a tanulók nem sajátították el az alapvető kompetenciákat, úgy ezeket a szakképzésben kell megszerezniük. Ez a folyamat azonban erősen hátráltatja a szakképző intézményt abban, hogy saját feladatára, a **szakmai tudás átadására tudjon koncentrálni.** A koncepció támogatja a szakképző intézményeken belül olyan osztályok létrehozását, melyekben **új pedagógiai eszközök** segítségével kaphatnak képzést az alacsonyabb kompetenciaszinttel rendelkező tanulók.

A cél ezekben az egységekben az **alapvető tanulási, szociális, motivációs kompetenciák átadása mellett a hiányos kulcskompetenciák fejlesztése, a funkcionális hiányok pótlása.** A jobb képességű tanulók kiemelésével, szakmai versenyekre való felkészítéssel jó példát, követendő mintát állíthat az iskola a tanulók számára.

Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	49107	25801	23306	46866	25226	21640	2241	4,6%	575	2,2%	1666	7,1%
2011	46078	25298	20780	n. a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

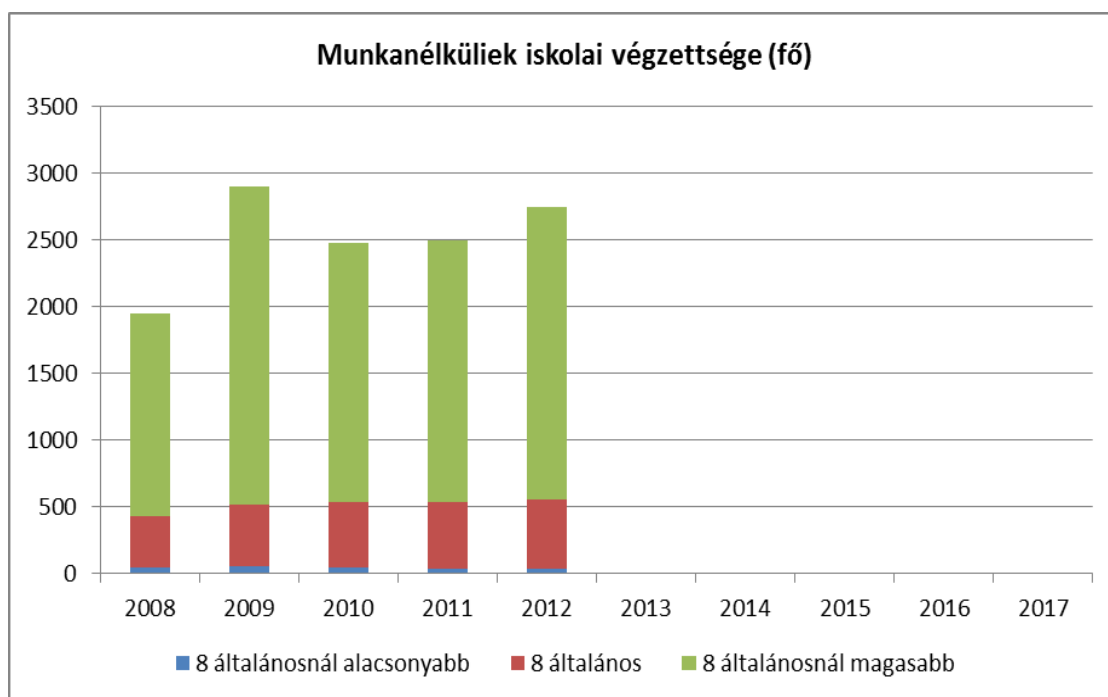
A meglévő adatok azt mutatják, hogy a 15 évesnél idősebb lakosság 4,6%-a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel. A férfiak körében ez az arány magasabb.

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános (szakképzetlen)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1952	49	2,5%	377	19,3%	1526	78,2%
2009	2894	51	1,8%	461	15,9%	2382	82,3%
2010	2475	44	1,8%	487	19,7%	1944	78,5%
2011	2498	40	1,6%	499	20,0%	1959	78,4%
2012	2741	40	1,5%	519	18,9%	2182	79,6%

Forrás TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők közül 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettséggel 1,5% rendelkezik, míg a szakképzetlen, 8 általánost végzettek a nyilvántartott álláskeresők 18,9%-át adják.

Forrás TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

TÁMOP-2.1.6-12/1-2012-0001 „Újra tanulok”

A 2007–2013 évi Társadalmi Megújulás Operatív Program „2.1. Az alkalmazkodóképesség javítása” elnevezésű intézkedés 2012. évben induló, TÁMOP-2.1.6-12/1-2012-0001 „Újra tanulok” elnevezésű képzési projektje alapvető célja az volt, hogy javuljon a felnőttek képzés iránti motivációja, illetve a képzés által nagyobb eséllyel juthassanak be-, illetve vissza a munkaerőpiacra.

Kiemelt célja az alacsony iskolai végzettségű, illetve szakképzetlen felnőttek képzése, akiket a hagyományos képzési programok nem, vagy csak nagyon korlátozottan érnek el, részben a motiváció és ösztönzés hiánya, részben a sajátos képzési szükségleteik miatt. A program lehetőséget kínált számukra arra, hogy megszerezzék a szakképzésben való részvétel

feltételét jelentő alapküvé végzettséget, valamint arra, hogy a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő szakképzettséget szerezzenek, és ez által javuljon foglalkoztathatóságuk.

2012. évben a megye 6 kirendeltségéről 5 képzési szakirányban 28 képzés indult el (kisgépezelő: 3, motorfűrészes-kezelő: 2, vízkárelhárító: 1, háztáji növénytermesztés és tartósítás: 20, háztáji állattartás: 2). A képzési szakirányokra 456 közfoglalkoztatott lett 2012.-ben bevonva, melyből 162 fő (35,5%) vallotta magát roma származásúnak, és a képzésen elindultak között 255 (55,9%) nő található. Hat tanfolyam 2012. december 31.-ig befejeződött.

Felnőttoktatásban résztvevők

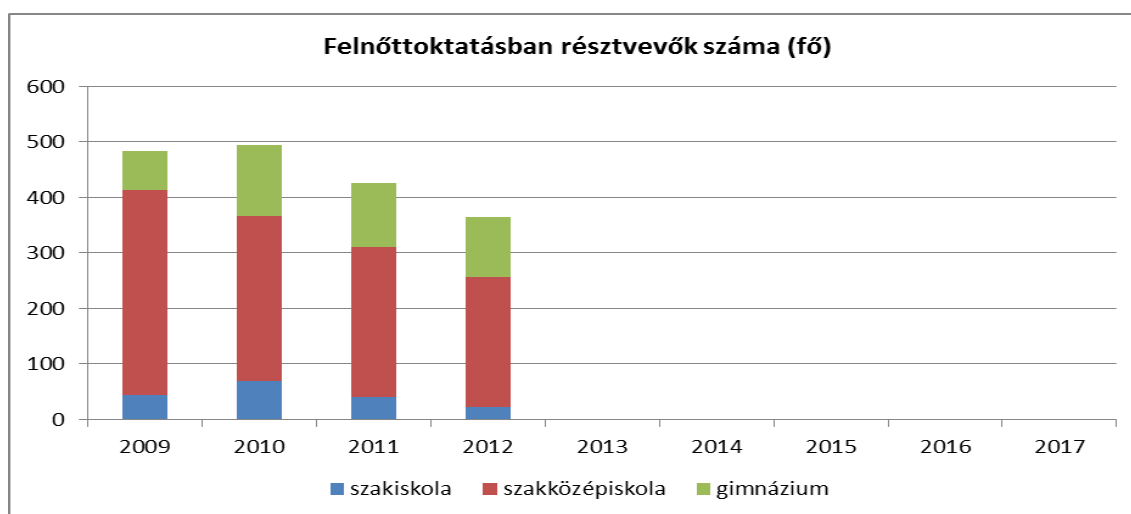
év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	33	5	15%
2010	32	10	31%
2011	37	5	14%

Forrás TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	483	44	9,1%	370	76,6%	69	14,3%
2010	495	70	14,1%	296	59,8%	129	26,1%
2011	426	40	9,4%	270	63,4%	116	27,2%
2012	364	23	6,3%	233	64,0%	108	29,7%

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ), helyi adatgyűjtés

Egerben jelenleg a következő oktatási intézményekben folyik felnőttoktatás:

- Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium
- Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium
- Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános, Közép-, Alapfokú Művészeti Iskola és Pedagógiai Intézet
- Gimnázium, Informatikai, Közgazdasági, Nyomdaipari Szakközépiszkola és Szakiskola
- Kossuth Zsuzsanna Szakközépiszkola, Szakiskola és Kollégium
- Szent Lőrinc Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiszkola, Szakiskola és Kollégium

A középfokú felnőttoktatásban résztvevők száma az elmúlt 4 évben csökkent. Ezen belül legnagyobb létszámban a szakközépiszkolai oktatásban tanulnak a felnőtt korúak. A szakiskolai képzésben 2010-ben kiugrás tapasztalható, de az ezt követő időszakban a létszám visszaesett. A gimnáziumi területen szintén 2010. évben volt tapasztalható az intenzív létszámnövekedés.

Közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Célja, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítson azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hossz ideig reménytelen.

A helyi adatgyűjtés szerint önkormányzatunk gazdasági társaságában, intézményeiben 2011-ben 519 fő, 2012-ben 313 fő vett részt a közfoglalkoztatásban. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2011-ben 1322, 2012-ben 1417 fő volt, ami azt jelzi, hogy a közfoglalkoztatás bővítésére nagy szükség van.

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a halmozottan hátrányban lévő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők (kiemelten a megváltozott munkaképességűek, a hajléktalanok, menekültek, roma nemzetiségű álláskeresők) átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek növelése

Az Új Széchenyi Terv célja egy olyan gazdaságpolitika megvalósítása, amely elősegíti, hogy Magyarországon egy évtizeden belül 1 millió új adózó munkahely jöjjön létre. Az Új Széchenyi Terv középpontjában ennek megfelelően a foglalkoztatás bővítése áll. Ez elsősorban azt jelenti, hogy az államnak a vállalkozásokat kell olyan helyzetbe hoznia, hogy egyre több embernek tudjanak munkát adni. A helyzetbe hozás döntően a gazdaságpolitika eszközeivel, a szabályozási környezet és az adórendszer alakításával, valamint a támogatási rendszereken keresztül érhető el.

A munkahelyteremtést számos eszközzel igyekszik Eger önkormányzata elősegíteni. Eger város ösztöndíjasa, amennyiben a tanulmányok befejeztével egri munkahelyen áll munkába, egyszeri támogatásban is részesül, melyet a HKIK támogatása egyes hiányszakmákban még tovább növelhet.

Kiemelten kezelt a Déli iparterület fejlesztésének előkészítése, ezen a területen is a talajszennyezés megszüntetése.

Az állami tulajdonú külterületi földek megszerzése lehetőséget teremthet közmunka program indítására is.

Eger Megyei Jogú Város vállalkozásfejlesztési és befektetés-támogató programjáról szóló **2/2009. (I.30.) önkormányzati rendelet** alapján az Önkormányzat pénzügyi támogatást biztosíthat a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, amennyiben a vállalkozás Eger városban akkreditált felnőtt szakképzésre jogosult szakképző intézmények által szervezett szakképzést vesz igénybe. A szakoktatás támogatása keretében, az Önkormányzat vállalkozásonként egy alkalommal a szakképzés indokolt elszámolható költségeinek 50%-át, de legfeljebb 750.000,- Ft-ot téríthet meg a vállalkozás részére a szakképzést nyújtó intézménnyel kötött szerződés és az általa kiállított, a vállalkozás által kifizetett számla alapján.

Az önkormányzat támogatást nyújthat a vállalkozás részére önkormányzati bérlakás rendelkezésre bocsátásával úgy, hogy a vállalkozás vezető tisztségviselőjét, egyéb vezető állású munkavállalóját, illetve munkavállalóját a rendelkezésre álló szabad bérlakások erejéig legfeljebb 1 éves időtartamra bérlőnek jelölheti ki.

Ezen túl az önkormányzat a vállalkozás által megvalósítani kívánt beruházás volumenétől és létszámától függően további kedvezményeket és támogatásokat tud biztosítani.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezők., munkaerőpiaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Az Eszterházy Károly Főiskola Heves Megyei Kereskedelmi és Iparkamara együttműködésével évről évre több mint 500 céget keres fel és már kilencedik alkalommal tart állásbörzét a hazai és külföldi munkavállalási lehetőségekről.

Az állásbörze fő célja, hogy kézzelfogható kapcsolat alakuljon ki a vállalkozások és a potenciális munkavállalók között.

Virtuális Állásbörze a hagyományos és az online börzék legjobb tulajdonságait ötvözi. Egy olyan online esemény, mely az internet adta lehetőségeket maximálisan kihasználja a toborzáshoz és az álláskereséshez – így a toborzó cégek és a munkakeresők egy teljesen új megközelítésben találkozhatnak egymással. **Az online virtuális térben ugyanúgy mozoghat az érdeklődő, mint egy valódi börzén**, végiglátogatja a standokat, elbeszélget/chatel a cég képviselőjével, vagy HR-esével, otthagyja elektronikusan az önéletrajzát, interjúzik, beszélget, előadást hallgat meg. Ráadásul **mivel nincs helyhez és nyitva tartáshoz kötve, már dolgozó érdeklődők is könnyen látogathatják.**

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években is többször is módosult.

Az aktív korúak ellátásának körében megállapított foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkavégzést kell teljesítenie. Az önkormányzat rendeletében a jogosultság egyéb feltételeként előírta, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakóközössége rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse.

Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel, (pl. mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerőpiaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a.

A pénzbeli ellátások terén fontos változás, hogy egyes segélyek kikerültek a jegyző hatásköréből: a járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló törvény alapján 2013. január 1-jétől az alanyi jogú ápolási díjról, az időskorúak járadékáról, az alanyi és normatív közgyógyellátásról a járási hivatalok döntenek, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságról.

Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	40.313	n.a	n.a
2009	36.479	1265	3,5%
2010	39.365	924	2,3%
2011	36.774	777	2,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	n.a	n.a	n.a
2009	2840	1006	35,4%
2010	2702	631	23,4%
2011	2678	562	21,0%
2012	2746	321	11,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, helyi adatgyűjtés

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	15-64 évesek	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (RÁT, BPJ)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
		fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	40313	n.a	n.a	n.a	n.a	0	0
2009	36479	120	0,3	556	2840 fő / 19,5%	0	0
2010	39635	188	0,4	588	2702 fő / 21,7%	0	0
2011	36774	190	0,5	854	2678 fő / 31%	0	0
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	152	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, helyi adatgyűjtés

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Bérlakás-állomány, szociális lakbért fizetők száma

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a város lakásállományának 3, 5%-val, összesen 917 önkormányzati bérlakással rendelkezik, melynek 69%-a szociális bérlakásként funkcionál, mivel jövedelmi helyzetük alapján szociális lakbért fizetnek. Komfortnélküli, szükséglakások aránya elenyésző, mely annak köszönhető, hogy e lakásokat fokozatosan kivonták a lakásgazdálkodásból.

Az önkormányzat a 2000. év elején elindított egy szociális lakásépítési programot a szegregált területnek számító Rác hóstya városrészben, melynek révén 35 család jutott önálló tulajdonú lakáshoz. Ezek a családok a szociálpolitikai kedvezményen túl igénybe vették az önkormányzat által biztosított első lakáshoz jutók támogatását is.

Az önkormányzati lakáshoz jutás az önkormányzat tulajdonában álló bérlakások bérbeadásának, valamint a bérleti díjak és a külön szolgáltatások díjai megállapításának szabályairól szóló 26/2009. (V. 29.) Önkormányzati rendelet alapján, pályázati úton történik.

Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	25298	10	934	2	666	2	n.a	n.a
2009	25353	14	931	0	670	0	n.a	n.a
2010	25449	10	924	0	687	0	n.a	n.a
2011	25498	15	920	0	676	0	n.a	n.a
2012	n.a	n.a	917	0	664	0	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, EVAT Zrt adatállománya

Szociális bérlakás igények

Év	Beérkezett	Rendeletnek megfelelt	Elutasított	Bérbeadott
2010.	174	148	26	41
2011.	212	178	34	35
2012.	163	156	7	24

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a Felsővárosban található Garzonházban lakhatási lehetőséget biztosít fiataloknak a rendeletben szabályozott feltételek fennállása esetén. A garzonházba történő elhelyezésre pályázhatnak a

- 40 év alatti, legfeljebb két gyermeket egyedül nevelő, illetve
- legfeljebb két gyermekes házaspárok, élettársak, ha legalább az egyikük 40 év alatti,
- 40 év alatti egyedülállók
- akiknek a kötelező – lakáscélú – előtakarékoság teljesítése, valamint a lakbér és lakás fenntartási kiadások teljesítése után az egy fogyasztási egységre jutó nettó jövedelmük eléri a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegét.

Fontos megemlíteni, hogy az elmúlt években – a fiatalok változó életkezdési körülményeire és szokásaira figyelemmel – folyamatosan bővítettük azt a kört, amelynek lehetősége van ezen lehetőség igénybevételére.

A Szala városrész szociális rehabilitációja c. pályázat keretében a Garzonház felújítására, hőszigetelésére és nyílászáróinak cseréje, ezáltal 198 db önkormányzati bérlakás felújítása, komfortfokozatának növelése válik lehetővé.

Garzonházi lakásigények

Év	Beérkezett	Rendeletnek megfelelt	Elutasított	Bérbeadott
2010.	87	83	4	65
2011.	75	72	3	67
2012.	72	70	2	55

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Nyugdíjasházi lakásigények

Év	Beérkezett	Rendeletnek megfelelt	Elutasított	Bérbeadott
2010.	24	9	15	7
2011.	30	21	9	7
2012.	18	13	5	2

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A fentiekén túl az Önkormányzat az utóbbi években több olyan kezdeményezést is elindított, amely a lakhatási gondok enyhítését szolgálja.

A **Béke telepen** élő lakosok helyzete többszörösen hátrányos, szociális integrációjuk igen alacsony szintű. A területen az 1950-es években növekedett meg a népesség és a felnémeti Községi Tanács telkeket mért ki az itt lakó családoknak. A telekosztást azonban nem követte a hivatalos dokumentumok elkészítése. Erre figyelemmel az Önkormányzat 2006. augusztusában úgy döntött, hogy ezen ingatlanokra az ott lakók tulajdonjog megszerzését az alábbi feltételrendszer teljesítését tartja követhetőnek:

- az adott ingatlan forgalmi értékének megfelelő Áfa egy összegben történő befizetése (forgalmi érték 20%-a),
- elidegenítési tilalom 10 éves időtartamra,
- az uniós pályázat („Eger, Felnémet városrész rehabilitációja” című ROP pályázat) keretében kiépítésre kerülő víz- és szennyvízhálózatra történő rácsatlakozás a műszaki átadást követő 6 hónapon belül,
- a jelenleg meglévő felépítmény műszaki állapotának, lakhatási feltételeinek javítása,
- a jelenleg meglévő felépítményre vonatkozóan hitelt érdemlő tulajdonjog bizonyítása,
- (amennyiben az igénylő nem tudja a felépítményre vonatkozóan a tulajdonjogát hitelt érdemlően igazolni, akkor az igényléshez elegendő a SZETA által készített, a családok közötti egyeztetésnek való megfelelés)

Ezen feltételek mellett összesen 21 önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan közül, 19 ingatlan vonatkozásában jött létre adásvételi szerződés a használókkal.

A fenti táblázatokból megállapítható, hogy a hivatkozott lakástípusokra többletigény van. Az önkormányzati bérlakás bérleti díja alacsonyabb, mint a más személy által bérbeadott lakásoké, másrészt határozott idejű, így a bérlő nincs kitéve annak a veszélynek, hogy a tulajdonos 30 napos határidővel felmondjon. A bérlő bejelentkezhet az önkormányzati lakásba és hátralékát is tárgyalásos úton, az önkormányzat anyagi segítségét (lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési támogatás) igénybe véve tudja rendezni.

Problémaként jelentkezik, hogy az bérlakások fenntartási költségeit a bérleti díjak nem fedezik, illetve a felhalmozódott lakbérhátralék sok család esetén az alacsony jövedelem miatt az önkormányzati támogatások ellenére már kezelhetetlen.

Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	lakásfenntartási támogatás összege (ezer forintban)	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma	lakáscélú helyi támogatásban részesülők száma	lakáscélú helyi támogatás összege (ezer forintban)
2008	918	53.194	212	48	32.700
2009	2314	65.642	154	49	25.500
2010	2138	83.813	159	13	19.100
2011	2645	84.316	107	25	26.850
2012	1584	0	74	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Megjegyzés: a támogatásban részesültek számának alakulását a jogszabályi változások és a változó igénybevételi feltételrendszer okozza

Lakhatási támogatások, eladósodottság

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata kedvezményes kölcsön formájában támogatást nyújt az Egerben élő, vagy Egerben munkahellyel rendelkező kérelmezők részére első

lakásuk vásárlásához, építéséhez, valamint a három és többgyermekes családok minőségi lakáscseréjének elősegítéséhez, amennyiben a lakás vásárlása, építése Eger közigazgatási területén történik. A támogatás nem kizárólag a fiataloknak szól, azonban a támogatottak között nagy számban vannak, így ez az intézkedés jelentősen segíti az egri fiatalokat az otthonuk megteremtésében.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a normatív lakásfenntartási támogatás. Ezt a támogatási formát és a kiegészítő helyi kompenzációt természetben kapják az érintettek. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. A hátralékkal rendelkező családok esetében a Családsegítő Intézet nyújt tanácsadást a hátralék rendezéséhez. Tapasztalható, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése.

Hajléktalanok

Egerben jelenleg 140-145 hajléktalan él, közülük 88 embert lehet elhelyezni a Családsegítő Intézet által fenntartott egri Hajléktalan szállón. Az állandó férőhelyek száma 70, a téli krízisidőszakra 18 ideiglenes férőhely biztosított. Az ideiglenes férőhelyek többsége lakókonténer.

Az éjjeli menedékhely az önellátásra és közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését lehetővé tevő szolgáltatás. A szolgáltatásért térítési díjat nem kell fizetni. Az éjjeli menedékhely engedélyezett férőhelyeinek száma 52 fő.

A szálló kihasználtsága évekre visszamenőleg 100% felett van. Jelenleg két saját tulajdonú és két bérelt konténerrel lehet a téli krízis időszakot megoldani.

Az ellátottak intézményben történő tartózkodásuk alatt (17 óra és másnap reggel 7 óra között) a lakhatás mellett az előforduló konfliktusok megelőzésén, kezelésén van a hangsúly, mivel a tömegszállás jellegű elhelyezés és a megoldhatatlan „értékmegőrzés” magában hordozza a sűrűlódásokat. A krízisidőszakban, ha az időjárás indokolja, az éjjeli menedékhely lakói napközben a társalgó helyiségben tudnak melegedni, illetve az éjjeli menedékhely korábban nyitva tart a részükre.

Az átmeneti szállás azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik életvitelszerű szálláshasználat és szociális munka segítségével képesek az önellátásra. Az igénybevevők jogviszonyának keletkeztetését a Családsegítő Intézet vezetőjének intézkedése alapozza meg. Az elhelyezés a kérelem beadásának sorrendjében történik, az ellátásért a jogszabályban meghatározott módon személyi térítési díjat kell fizetni.

Az átmeneti szállás engedélyezett férőhelyeinek száma 10 fő. Az ellátottak 3 szobában vannak elhelyezve.

Az intézmény szakmai feladatai egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka, a továbblépéshez nyújtott személyre szabott segítség, az intézményen belüli közösségi élet szervezése, szocioterápia, családi és társadalmi kapcsolatok ápolásának segítése, és a hivatalos ügyek intézése.

Az ápoló-gondozó otthon azoknak a hajléktalan személyeknek biztosítja a gondozását, akinek ellátása átmeneti szálláshelyen, rehabilitációs intézményben nem biztosítható, és kora, egészségügyi állapota miatt tartós ápolást, gondozást igényel.

Az intézmény szakmai feladatai az előgondozás, teljes körű ellátás biztosítása, érték és vagyonmegőrzés, foglalkoztatás megszervezése, és az elhunytak eltemettetésének megszervezése. A teljes körű ellátáson belül az intézmény gondoskodik az igénybevevők háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátásáról, egészségügyi ellátásról, mentális gondozásról, és a lakhatásról.

Az utcai szociális munka keretén belül az utcán élő hajléktalanokkal való foglalkozás 14 éve folyik. jelenleg közel **60** ember szerepel a nyilvántartásban, mint utcai gondozott. A felderített búvóhelyek száma 15, de ez a szám napról napra változik. Az utcai hajléktalanok zömében az okiratok, egyéb iratok beszerzésében, valamint a különféle jogosultságok megszerzésében való segítséget kérik leginkább. A különféle szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való juttatást, illetve a róluk szóló információnyújtást is nagy számban igénylik.

A város külterületein életvitelszerűen tartózkodó emberekkel rendszeresen kapcsolatot tartanak. Az ellátottak nagy többsége igénybe vesz valamilyen intézményi szolgáltatást, étkezést, fürdési-mosási lehetőséget, orvosi szolgáltatást, vagy pedig a rendszeres szociális segélyhez szükséges kötelező együttműködést.

A krízisidőszakban speciális alapellátás keretében hétköznap este 8-tól reggel 7-ig, hétvégén 6-tól 8-ig tartanak ügyeletet, lakossági bejelentésre, valamint a regionális diszpécserszolgálathoz érkezett bejelentés alapján gépkocsival a helyszínre tudnak vonulni, és megfelelő ellátásban tudják részesíteni az arra rászoruló, krízishelyzetben lévő hajléktalan személyt.

A hajléktalanok otthonában élők naponta háromszori étkezésben részesülnek (26 fő), az átmeneti elhelyezési formákat igénybevevőknek és az utcai hajléktalanoknak (átlagban 70 fő) napi egyszeri étkezést tudnak biztosítani. Hétköznap az éjjeli menedékhely lakói, valamint az utcán élők is napi három alkalommal tudnak étkezni, reggelként a Vöröskereszt megyei szervezete zsíros kenyeret és forró teát, délben pedig az egyik plébánia oszt meleg ételt.

A jelenlegi elhelyezési körülmények nem megfelelőek. Az életmódjuk, mentális helyzetük miatt az együttélési szabályokat nehezebben toleráló hajléktalanok közötti feszültségeket növelik a 11-13 fős szobák, a minimális magánszféra hiánya és a szociális szakemberek munkavégzését szinte lehetetlenné tevő építészeti megoldások.

Az Önkormányzat pályázatot nyújtott be a TIOP-3.4.2-11/1 Önkormányzati, állami, egyházi, nonprofit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítése című pályázati felhívásra, amelynek kedvező elbírálása esetén a hajléktalanok ellátásának feltételei jelentősen kedvezőbbé válnak. A Tárkányi u. 25. alatti szociális ellátó intézmény fejlesztésének célja az intézményt igénybe vevők életminőségének javítása, az intézménynek helyt adó épület infrastrukturális adottságainak modernizálása, a gondozás és egészségügyi ellátás alapterületének növelése.

A korszerűsített bentlakásos szociális intézmény épületében az alábbi tevékenységek kapnak helyet:

- Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény;
- Ápoló-gondozó otthon;
- 100 adagos melegítő konyha működtetése, valamint
- Utcái szociális ellátás.

A támogatással megvalósuló új intézményben mindhárom bentlakásos ellátásban olyan lakószobák állnak majd a hajléktalan emberek rendelkezésére, melyek az igényeiket megfelelően szolgálják, és együttélésüket megkönnyítik. Az alapvető szükségletek kielégítése céljából az új intézményben biztosítottak lesznek az étkezéshez, tisztálkodáshoz, személyes ruházat tisztításához szükséges helyiségek és eszközök a létszámhoz igazodó szerint. A betegszobák létrehozásával a fertőző, illetve súlyos betegek elkülönítését tudjuk megoldani. Az ápolási tevékenység ezáltal hatékonyabbá válik: egyrészt nyugodtabb körülmények között történik a betegek ellátása így a gyógyulási idő lerövidülhet, másrészt a lakótársakat sem fogja zavarni egy súlyos beteg 24 órás ápolása. Másik fontos tényező, hogy a fertőző betegségek továbbterjedését az elkülönítéssel megakadályozhatjuk. A hajléktalan háziorvosi rendelő javítja az intézményen belüli egészségügyi ellátás feltételeit. Biztosított lesz az ellátásban részesülők értékeinek megőrzése. Az igénybevevők mentális állapotának javításához a közösségi és foglalkoztató helyiségek létrehozásával is hozzá tudunk járulni.

Az intézmény komplex akadálymentesítésével a mozgáskorlátozottak helyzetén nagymértékben könnyíteni tudunk, így a korlátozottságukból adódó izolációjuk megszűnik. A tárgyi feltételek biztosítása révén a gondozási és ápolási munka hatékonysága is javulni fog. Az ellátottak fizikai, egészségügyi, mentális ellátása illetve foglalkoztatása az ehhez szükséges helyiségek meglétével zökkenő mentesebbé válik majd. Az ellátottak és szociális dolgozók közötti bizalmi kapcsolat elengedhetetlen feltétele a szakmai munkának. Ennek kialakítása és fenntartása érdekében egy külön négy szemközti beszélgetések lefolytatására szolgáló helyiség áll majd rendelkezésre. Az irodák számának illetve területének bővítésével és szociális helyiségek kialakításával az itt dolgozók munkakörülményein kívánunk javítani. A fejlesztések a későbbiekben lehetővé teszik az aktív korú hajléktalanok munkaerőpiaci integrációjának hatékonyabb támogatását.

Telepek, szegregátumok

Eger város alacsony státuszú lakosságot koncentrááló területei mind az északi városrészben helyezkednek el. E területek között vannak olyanok, melyeket a KSH szegregátumokként jelölt meg, vannak olyanok, melyek a szegregációval veszélyeztetettek, és vannak olyanok, melyeken a szegregáció kialakulása még nem indult meg, de a terület magára hagyása ilyen jellegű folyamatok elindulását, illetve felerősödését hozhatja magával.

A Központi Statisztikai Hivatal munkatársai a 2001-es népszámlálás adatainak segítségével kiválasztották Eger belterületén azokat a részeket, melyek szegregátumnak minősülnek. A szegregátumok kiválasztásának kritériuma a következő volt: azok a tömbök, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya magas, vagyis az aktívkorú népességén belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakók aránya magasabb, mint 50 százalék.

Felnémeti városrész

A korábban rossz adottságú Felnémeti városrész helyzete 2001-es népszámlálás óta eltelt időben jelentős mértékben változott pozitív irányban. 2008 közepén zárult le Felnémet városrész komplex rehabilitációja. A program keretében többéves, másfél milliárd forintos bekerülési költségű fejlesztési koncepció végrehajtása történt, melynek során az Önkormányzat szorosan együttműködött a helyi lakosokkal, civil szervezetekkel és a gazdasági szereplőkkel. A program keretében egyszerre valósulhatott meg a leromlott lakókörnyezet felújítása, a közlekedési helyzet javítása, a környezeti szempontok érvényesítése és a természeti környezet védelme, a közbiztonság javítása, a hátrányos helyzetű lakosság munka- és képzési lehetőségeinek javítása, valamint az információs technológia adta lehetőségek kihasználása.

Több éves kitartó munka eredményeként megindult a Béke-telep közművesítése, a vezetékes ivóvíz-, a szennyvíz és a gáz bevezetése, valamint járható, aszfaltozott utak építése. A telep rehabilitálásának első lépése azonban az itt található telkek tulajdonviszonyának rendezése volt. A telkek ingyenesen vagy jelképes összegért kerültek a lakók magántulajdonába, amely azért is fontos, mert eddig hozzáférhetetlen lehetőségek nyílhattak meg a telepiek előtt; saját tulajdonú telkeikre állami támogatást igényelve javíthatták, bővíthették házaikat.

Új, munkahelyteremtő beruházásként valósult meg a Gondozási Központ, a Civil Ház és a könyvtár. A beruházásoknak köszönhetően a városrész lakóinak életkörülményei javultak, nőtt a zöldterületek aránya, gyarapodtak a kulturális lehetőségek, javult az utak állapota, így a közlekedés minősége is, továbbá új munkahelyek jöttek létre.

Felsővárosi lakótelep

A lakótelep az 1970-es években épült. A lakások első kiutalásával a munkáslakás-akció keretében sok alacsony státuszú és – a hetvenes években telepfelszámolással – roma család költözött be. A rendszerváltás környékén a romák jelentős része a privatizáció során továbbadta lakását és vidékre, vagy valamelyik telepre költözött. Jelenleg a romák aránya igen alacsony, viszont egyre magasabb a díjhátralékosok aránya, akik a lakásfenntartáshoz kapcsolódóan hitelcsapdában vannak. A hátralékosok között alacsonyabb a lakbérhátralékosok, és sokkal magasabb a távhő- és vízdíjjal hátralékosok aránya.

A lakótelepen a családsegítő szolgálat keretében egy adósságkezelési tanácsadó szolgálat működik.

Alacsony státuszú épületek főleg a lakótelepek 10 emeletes panelházaik között találhatók.

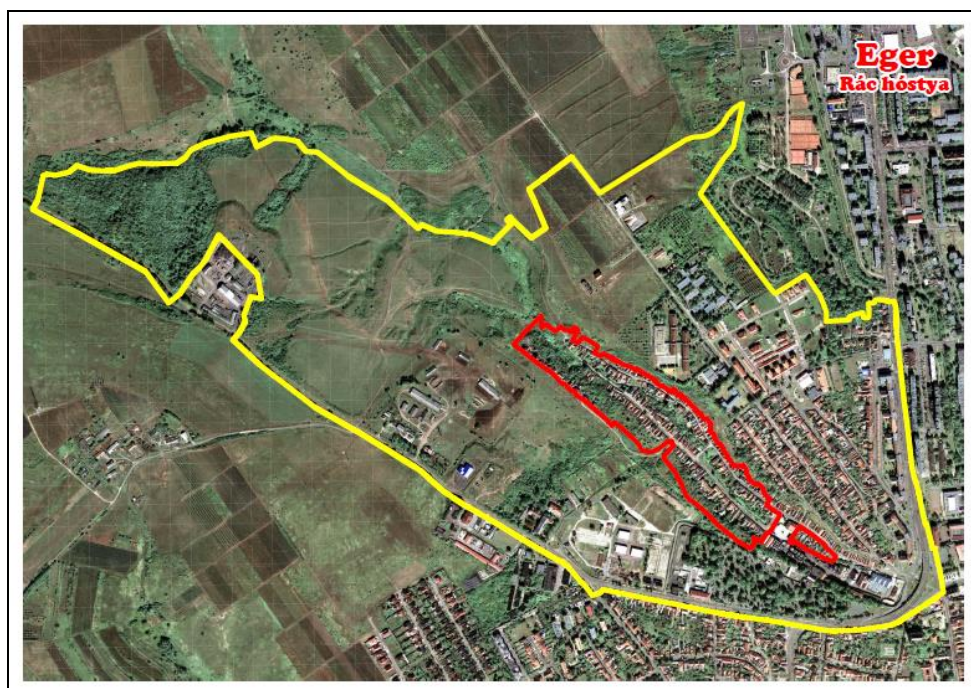
A város lakásállományának felmérése során körvonalazódott, hogy az elmúlt évtizedekben tömegesen épült, iparosított technológiával megvalósított lakóépületek korszerűsítése az életminőség növelése, a lakásvagyon értékének megóvása érdekében, csak tudatos, tervszerű folyamat során biztosítható.

A **lakóépületek energia megtakarítást eredményező felújításait**, épületgépészeti berendezéseinek korszerűsítését Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi a lehetőségeinek optimális kihasználásával, az állami pályázati kiírásokkal összhangban támogatja. Az Önkormányzat igen jelentős forrásokat biztosított a pályázó lakóközösségek számára, amelynek keretében napjainkig mintegy 772millió Ft hitel lehívását eszközöltük.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a város **társasház állományának műszaki karbantartása, illetve városképi szempontból szükséges felújítása** biztosítására helyi rendeletben anyagi támogatást nyújt a társasház közösségeknek. Elsődlegesen a megújuló belvároshoz kapcsolódó területeken lévő társasházak felújítását támogatja, ezt követően a kapcsolódó városrészek ilyen jellegű felújítására is támogatható. A társasházak magánérs homlokzat felújítására az Önkormányzat 2012-ben az előző évek pénzmaradványából 31.258 E Ft-ot, 2013-ban a 2012. évi pénzmaradványból pedig 10.000 E Ft-ot biztosított.

Rác hóstya

A Rác hóstya területét, a KSH övezeti besorolása alapján 2001-ben 3 nagyobb részre osztották: belvárosi övezet, lakótelepi övezet és egy szociális szempontból nem megfelelő övezet. Az utóbbi – a Szala-parti romasoron –, 2001-ben 49 lakóházban, 55 háztartásban a városrész népességének 7 százaléka, vagyis 193 fő élt.

Az itt élő **népesség korösszetételét** tekintve kevésbé előregedő, mint a városrész másik két részében élők, hiszen másfél-kétszer akkora a gyermekek aránya, és valamivel alacsonyabb a 65 éven felüliek aránya.

A Rác hóstya belső rétegződése – társadalmi mutatók szerint, 2001

Mutató	Rác hóstya		
	Belvárosi övezet	Lakótelepi övezet	Szociális szempontból nem megfelelő övezet
Népesség száma	1448	1072	193
0-14 éves népesség aránya	25,5	16,5	32,6
15-39 éves népesség aránya	35,5	41,7	37,3
40-64 éves népesség aránya	27,5	36,8	22,3
65-x éves népesség aránya	11,5	5,0	7,8
Iskolázatlanok aránya	32,1	12,6	40,4
Alapfokú végzettségűek aránya	24,8	13,6	34,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	44,8	58,1	32,0
Munkanélküliségi ráta	12,4	5,7	35,5
Inaktív keresők aránya	24,9	17,0	29,5
Eltartottak aránya	39,2	32,4	38,3

Forrás: KSH népszámlálás, 2001

Az iskolázottság terén a legrosszabb helyzetben a szociális szempontból nem megfelelő övezetben élők vannak, hiszen közöttük a legfeljebb alapfokú végzettséggel rendelkezők aránya 74,4% (a teljesen iskolázatlanok aránya igen magas). A szakmunkás végzettségűek aránya 16 százalék, az érettségizetteké 7,7%. Az aktívkorú népességen belül a foglalkoztatottak aránya itt a legalacsonyabb, alig egyharmad. A munkanélküliségi ráta pedig a legmagasabb 35,5%.

A Családsegítő Intézet az Integrált Városfejlesztési Stratégia készítésekor a következő lakossági adatokat szolgáltatotta a szegregált területekről:

- a Rudivár utcában 10 lakásban 50 fő,
- a Verőszala 228-as számtól 40 családban, 150 fő,
- az Árnyékszala utcában pedig 8-10 családban 40 fő él.

A roma népesség aránya a Szala településrész szegregált területén becslés alapján közel 100%, azonban pontos adat nem áll rendelkezésre.

A célterületen levő lakásállomány 75%-a félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakás. A rossz állapotú, életveszélyes, elbontandó lakások pontos számának megállapításához egészségügyi és műszaki állapotfelmérésre lenne szükség.

A szegregátum területén levő ingatlanok jellemzően a magántulajdonban vannak.

A Szalában kiépült a közműhálózat, van villany, gáz, víz és szennyvíz hálózat, melyre rá lehet csatlakozni. A szemétszállítást az önkormányzat próbálja megoldani (szemétszállítási közszolgáltatás kötelező igénybevétele), de a célterület és az itt folyó Szala-patak környezete rendezetlen.

Az utcák aszfaltozottak, azonban a Szala buszmegállótól történő megközelítése igen nehézkes a nagyobb gyaloglási távolság és a járdák hiánya miatt.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata 2010. május 25-én sikerrel nyújtotta be pályázatát az **URBACT II SURE programra**. Ezáltal megbízást kapott Eger, hogy a 30 hónapos (2010. július 19. – 2013. január 19.) megvalósítási szakaszban kötelezően ellátandó és a projekt tervben részletezett feladatokat ellássa. A projekt fő célja jó gyakorlatok, tapasztalatok összegyűjtése volt, hogy a kiírt szociális város-rehabilitáció elkészítéséhez megfelelően felkészült legyen. A nemzetközi tapasztalatok megismerése alapján olyan program kidolgozását tűzte ki célul, amely nem egyszeri segítséget nyújt a leszakadó térségek felzárkóztatásához, hanem egy hosszú távú, több összetevős program megvalósításának első lépéseként a problémák gyökereit megtalálva, a területen élők széles körű bevonásával ad távlati megoldásokat.

A program konkrét eredményeként lehet értékelni a Szalai Környezetvédő Egyesület létrejöttét. Az Egyesület az ott élők részvételével közösségi programok megvalósítását hajtotta végre (szemégyűjtés, környezetrendezés, gyermekrajz verseny, stb.). Az országosan meginduló közmunka programban való részvételre 18 ember kapott lehetőséget a területen. Az akcióterületet magába foglaló Rác hóstya szabályozási tervének felülvizsgálatára 2011. szeptemberében megkezdődött. 2012 szeptemberében Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése II. fordulóban jóváhagyta az elkészült tervet. A szabályozási terv felülvizsgálata és szükséges módosításai az érintett területen a SURE projekt szemléletének és tapasztalatainak megfelelően történt.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata sikeresen pályázott az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Magyarországi Operatív Programjában meghirdetett „**Szociális célú városrehabilitáció**” témájú, ÉMOP-3.1.1.-12. számú pályázatra, így a 399.999.998 Ft összegű támogatással lehetősége nyílik - a funkcióbővítő rehabilitáció mellett - a szociális városrehabilitáció megvalósítására is. amely többségében az ún. Szala városrészt célozza és a következő elemeket tartalmazza:

- Az Árnýékszala utca 42. szám alatt Közösségi Ház kialakítása, melyben a lakossági igényeknek megfelelően közösségi helyiség, rendőrségi szoba, konyha, teakonyha, öltöző és mellékhelyiségek kapnak helyet. A Közösségi Ház udvarán parkolók, zöldfelületek jönnek létre.
- Az Árnýékszala utcában található önkormányzati tulajdonú területen (hrszt: 2613/2) játszótér építése, valamint a környezetének zöldfelületi rendezése;
- Közterület fejlesztése, melynek keretében megvalósul az akcióterületen keresztülfolyó Szala-patakon egy korláttal ellátott gyalogos átjáró.
- Az új funkciók (Közösségi Ház, Játszótér) jobb megközelítéséhez kapcsolódóan útfelújítások lesznek a Verőszala és a Szalapart utcákban,
- Valamint társadalmi akciók, ún. Soft tevékenységek az alábbi területeken:
 - A közösségfejlesztést segítő hagyományőrző, kulturális és egyéb programok, rendezvények megszervezése;
 - Családsegítő és egyéb szociális szolgáltatások biztosítása a célcsoport számára;
 - A romák társadalmi befogadását és integrációját segítő programok, tréningek;
 - Életvezetési, mentálhigiénés tanácsadás;
 - Bűnmegelőzést és közbiztonságot erősítő programok;
 - A lakókörnyezet szépítéséhez, a környezettudatosság erősítéséhez kapcsolódó társadalmi akciók (pl: pillekő ülőbútorok készítése, patak takarítás, növények ültetése, stb.)
 - Szabadidős és sporttevékenységek;
 - A gyerekek iskolai felzárkózását segítő képzési programok.

Az egyenlő bánásmód követelménye a szociális biztonság és egészségügy terén

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról **kiemelten foglalkozik a szociális biztonsággal és az egészségügyi ellátással összefüggésben a diszkrimináció tiltásával.** Az egyenlő bánásmód szociális védelemre vonatkozó szabályozásának alapját elsősorban az Európai Unióvontatkozó irányelvei képezik. (79/7/EGK irányelv, valamint a 86/378/EGK irányelv). A rendelkezés célja, hogy a kötelező szociális biztonsági rendszerek által fedezett kockázatok - különösen betegség, anyaság, család, rokkantság, hátramaradottak, öregség, üzemi baleset, illetve foglalkozási megbetegedés, halál és munkanélküliség, valamint a szociális biztonsági rendszereket kiegészítő szociális segélyezés keretében nyújtott ellátások igénylése és folyósítása során sikerüljön érvényre juttatni az egyenlő bánásmód elvét. A törvény úgy rendelkezik, hogy az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell **a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzübeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.**

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények - az ellátás, illetve tartózkodás céljára szolgáló helyiségek - használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokon) való részvétel jogát.

Az egészségügyi alapellátások működési feltételeinek megteremtése az önkormányzat feladata, a folyamatos működtetést pedig az Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. Az egészségügyi alapellátás szervezeti rendszerének átszervezéséről döntött a Közgyűlés 2003. majd 2006. évben. Az Egészségügyi Szolgálat alaptevékenysége a védőnői, iskolaegészségügyi szolgálat, mentálhigiénés ellátás, iskolafogászat, fogászati röntgen, fogszabályozás, a Bölcsődei Igazgatóság alapfeladata a nappali gyerekjóléti ellátás biztosítása.

Az egészségügyi feladatok többségének szolgáltatási szerződéssel történő ellátása - pályázatok alapján - 2006-2007-ben folytatódott. 2007. január 1-i hatállyal az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye látja el a fogorvosi ügyeletet és az iskolafogászatot.

2009-ben az önkormányzat a járóbeteg-szakellátási kapacitások javítása érdekében saját ingatlanban szakrendelőket alakított ki, illetve építési telek biztosításával támogatott magán-erős egészségügyi beruházást. Kedvezmény nyújtásával hozzájárult, hogy az egészségügyi alapellátásban dolgozó orvosok a rendelők tulajdonosává váljanak. A Felsőváros és a belváros gyermek és házi- orvosi rendelői, a védőnői és egyéb létesítmények magas színvonalon biztosítják a több tízezer városi polgár egészségügyi ellátását.

Az önkormányzat az alábbi egészségügyi ellátásokat nyújtja a lakosság részére (dőlt betűvel lévők vállalkozási formában):

- *házi- orvosi ellátás 22 körzetben, házi gyermekorvosi ellátás 11 körzetben,*
- városi védőnői szolgálat, iskola egészségügyi ellátás,
- mentálhigiénés gondozás,
- *felnőtt és gyermek központi hétféligi ügyelet a város és még 15 település részére,*

- fogászati felnőtt és gyermek alapellátás 15 vegyes körzetben,
- iskolafogászati ellátás 6 körzetben
- fogászati ügyelet, fogászati szakellátások (röntgen, fogszabályozás),
- hajléktalanok házi orvosi ellátása.

A város lakóinak teljes körű kórházi fekvőbeteg és szakorvosi ellátását a **Markhot Ferenc Megyei Kórház** biztosítja.

A Heves Megyei Önkormányzat „Szervezeti és infrastrukturális megújulás – Markhot Ferenc Kórház” című, TIOP-2.2.4-09/1-2010-0027 azonosító számú pályázata alapján a következő jelentős fejlesztések megvalósítására nyílt lehetőség az elkövetkezendő időszakban:

- A jelenlegi három telephelyből kettő megszüntetése. A központi intenzív, központi diagnosztikai, központi műtő, központi betegirányító egység, valamint központi sterilizáló egy tömbben történő elhelyezése. A kiürült területeken lesz elhelyezve a gyermekosztály, a rendelőintézet rendelők egy része, illetve egy 22 ágyas fekvőbeteg részleg, mely a stroke-os betegek elhelyezését biztosítja. Régi amortizálódott épületek elbontása, parkolók, zöldfelületek kialakítása, teljeskörű akadálymentesítés. Egészségügyi gépek-műszerek, mobíliák, informatikai eszközök beszerzése.
- A beavatkozások eredményeképpen a betegutak lerövidülnek, a tiszta és szennyesforgalom elkülönül, az eszközök korszerűsödése és a képzések következtében javulhat az ellátás színvonala. Kialakul az egykapus belépési rendszer.

A támogatási szerződésben megítélt támogatási összeg 4 417 640 210 Ft, ez a 90 %-os támogatási intenzitást alapul véve 4 908 489 122 Ft pályázati összköltségvetést eredményezett.

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	33	22	11
2009	33	22	11
2010	33	22	11
2011	33	22	11
2012	33	22	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A működő szociális ellátórendszer bemutatása

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján biztosítja a különböző szociális ellátásokat, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján a gyermekjóléti ellátásokat. A szociális igazgatás hatósági feladatait és a város szociálpolitikai ellátórendszerének koordinálását a Humán Szolgáltatási Iroda látja el. A két törvény megalkotása óta eltelt időszakban az ellátások iránti igény dinamikus növekedést mutat, a tendencia háttérben a társadalom egyes rétegeit érintő kedvezőtlen változások állnak. Ezzel egyidejűleg a szociális kiadások súlya is jelentős mértékben emelkedett.

Pénzbeli és természetbeni ellátásban részesülők arányának változása

(magában foglalja a Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma és az Ápolási díjban részesítettek száma táblázatokat is)

Év/fő	2008	2009	2010	2011	2012
Időskorúak járadéka	8	5	5	5	5
Aktív korú munkanélküli	374	497	471	632	751
Lakásfenntartási támogatás	918	2314	2138	2645	1584
Átmeneti segély	752	1797	1454	1215	1441
Temetési segély	255	345	292	255	290
Ápolási díj	134	135	117	142	129
Rendszeres gyermekvédelmi támogatás/kedvezmény	1260	1525	1736	1777	1650
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	198	206	80	109	136
Óvodáztatási támogatás	nincs	nincs	16	37	38
Közgyógyellátás	1874	1742	1485	1512	1444
Adósságcsökkentési támogatás	212	154	159	107	74

(Forrás: TEIR, KSH, önkormányzat adatgyűjtése)

A támogatások egy része jelentős változásokon ment keresztül 2006-2007-ben. A rendszeres gyermekvédelmi támogatás beépült a családi pótlékba, helyére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény került. A munkanélküliek rendszeres szociális segélye családi jellegű támogatássá változott, ami azzal a kedvezőtlen változással járt, hogy a segély összege az esetek többségében nem ösztönzi a munkaerőpiacra való visszatérést.

A rendszeres kedvezményezett gyermekek száma 2012. december 31-én 1650 fő, 962 családot érint. 2012-ben 1207 kérelem érkezett a kedvezmény megállapítása iránt, ami 82-vel kevesebb, az előző évinél. 209 kérelem lett elutasítva, döntő többségében az egy főre jutó magasabb jövedelem, vagy az ingatlanvagyon miatt, ami már közvetlenül lekérdezhető, ellenőrizhető az ingatlan-nyilvántartásból.

Óvodáztatási támogatás iránt 38 kérelem érkezett, ebből 3 utasítás mellett jogos igénylés és kifizetés 38 kisgyermek után történt.

A Gyvt. szerint gyermeket nevelő család **rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban** részesíthető, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az egyszeri támogatásra nem jogosultak általában az iskolakezdéshez, tankönyvvásárláshoz rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kaphatnak. 136 kérelem érkezett, 145 gyermeket érintett a támogatás, 848 ezer Ft összegben. 20 fiatal kapott rendkívüli gyermekvédelmi támogatásnak minősülő ösztöndíjat, összesen 3280 eFt összegben.

Gyermekétkeztetés

Jelenleg kedvezményes gyermekétkeztetésre 2189 fő jogosult. A négy bölcsődében 14 fő részesül kedvezményben, ebből 12 fő teljes kedvezményben. A 3 óvodában 536 fő jogosult normatív kedvezményre, melyből 292 fő ingyenes étkező. A 11 iskolákban 1402 fő, a 4 kollégiumokban 237 fő étkezik kedvezményesen, amiből 783 fő általános iskolás jogosult 100%-os kedvezményre.

Az étkezés biztosítása a bölcsődékben és óvodákban az önkormányzat által üzemeltetett főzőkonyhákön keresztül történik. 4 konyha működik a bölcsődékben, 6 konyha pedig az óvodákban. Az iskolákban és kollégiumokban külső vállalkozókkal kötött szerződések alapján történik a gyermekétkeztetés biztosítása. Az iskolák területén 4 főzőkonyha, külső konyhaként pedig 2 konyha szolgáltatja a diákétkezés ellátását.

	Bölcsőde	Óvoda	Ált. Iskola	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakiskola	Kollégium
Gyvk 100%	12	292	783				
Gyvk 50%				17	14	2	170
3 gyerek 50%	2	185	376	73	6	0	49
Tb, SNI 50%		59	114	12	2	3	18

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

2013-ban is folytatódik Magyarország legnagyobb humanitárius átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja, 52 szakmai szervezet összefogásával Európai Unió irányelvek alapján. Az Európa Nemzeti Egészségvédelmi Program (European National Healthcare Program) által és a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége (MOTESZ) által koordinált szív és érrendszeri betegségek, megelőzésének és gyógyításának Nemzeti Programjával konszenzusos együttműködésével valósul meg a programsorozat. A Program eddig 565 helyszínen 1 808 000 vizsgálatot végzett és több mint 142 828 látogatót fogadott.

2013-ban Uniós támogatással **kisgyermekkorai komplex szűrőprogram** indul Egerben is, amelynek célja bevonni az ellátásba azokat, akik valamilyen okból nem kapják meg a nekik szükséges korai fejlesztést. A program egy része egy - tizenöt életszakaszra bontott - szülői kérdőíven alapul, amelyet 1500 család tölt majd ki gyermeke életkorának megfelelően. A program részeként a védőnők elektronikus úton, táblagépek segítségével fogják feldolgozni az általuk felvett adatokat, így egységes dokumentumrendszer jön létre. A korai életszakaszban nyújtott támogatás eredményesebb és költséghatékonyabb, mint a későbbi, ezért is van szükség a komplex felmérésre.

Évente egyszer Egerben is lehetőség van ingyenesen igénybe venni egy speciális szűrőkamionban végzett komplex egészségvédelmi szűrőprogramot, melynek keretén belül több ingyenes átfogó vizsgálat (pld: szív és érrendszeri vizsgálatok, szemészeti vizsgálatok, tüdővizsgálatok, vércukor és húgysavszint vizsgálatok, bőrgyógyászati és visszérbetegségek, teljes testanalízis), látványos anatómiai bemutatóval és életmód tanácsadással is találkozhatnak a szolgáltatást igénybe vevők.

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, továbbá az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a kerületi állampolgárok számára hozzáférhetők. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Egerben folyamatos az egészségmegőrző szűrőprogram,

melynek eredményeként a szülők a gyermek alkatára vonatkozó jellemzőkön túl – magasság, hízásra való hajlam stb. – tanácsot kapnak a helyes életmód kialakítására, választható sportágra, munkaterületre.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Sportprogramokhoz való hozzáférés

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata költségvetésének keretein belül támogatja az egészség megőrzését, fejlesztését, az egészséges életmódra törekvést, a szabadidő tartalmas eltöltését célzó, valamint a verseny- és élsport, az utánpótlás nevelés, diáksport körébe sorolt, közhasznú sporttevékenységeket.

Az egészséges életmódra nevelés, az iskolai testnevelés és sport meghatározó szerepet játszik az egészségkárosodások megelőzésében, a személyiség és jellem formálásában, a mindennapi élethez nélkülözhetetlen teljesítményképes tudás kialakításában, mivel a nevelés legszélesebb területe a nevelés és a sport. Meg kell teremteni az iskolában a szellemi és a fizikai terhelés összhangját, növelni kell a tanuló ifjúság fizikai és állóképességét. Az egészséges diákélethez megfelelő mintát kell a fiatalok számára adni.

Az iskolai nevelés és sport legfontosabb feladat a tanulók mozgáshiányának pótlása, mozgáskészségeinek, koordinációs és kondicionális képességeinek fejlesztése, a különböző sportágak, valamint a testnevelési és sportjátékok alapelemeinek elsajátítása, a fiatalok kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődésének elősegítése, az egészségkultúra, a mozgásos cselekvés kultúra, a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése.

A szabadidősport (sport for all) körébe azok a testedzési formák tartoznak, amelyeknek elsődleges célja a kikapcsolódás, az egészség megőrzése, az aktivitás megtartása, a fizikai képességek lehetőség szerinti növelése, a játék, az örömteli testmozgás esetenkénti és rendszeres végzése. Alapja az önkéntesség és az önszerveződés.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata több évre szóló megállapodást kötött a Magyar Paraolimpiai Bizottsággal, mely keretében Eger Városa kiemelt központja lett a fogyatékos és mozgássérült sportolók országos- és nemzetközi versenyeknek. (Kerekesszékes Világkupa vívásban, Mozgáskorlátozottak Nemzetközi Asztalitenisz Versenye, Erőemelő VB)

A sport területén városunkban a nemek szerinti hátrányos megkülönböztetés nem érvényesül (pl. „Nők Futónapja”, stb.) sőt arányait tekintve sokkal több nő, lány sportol, mint fiú (kivéve egyes sportágakat.)

A romák esélyegyenlősége szintén biztosított. Elsősorban a Városi Sportiskola keretein belül, ahol a különböző sportok területén magas a romák aránya, pl. ökölvívás. A hátrányos helyzetű sportolók támogatásként a tagdíjbefizetés alól is mentesülnek.

Eger Megyei Jogú Város sporttámogatási rendszeréről szóló 1/2002. (II. 01.) önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat az alábbi sporttámogatási formákat határozta meg:

1. Kiemelt egyesületek támogatása
2. Eredményességi támogatás
3. Rendezvénytámogatás

4. Sportlétesítmény használati támogatás
5. Diáksport támogatása
6. Fogytékosok sportjának támogatása
7. Szabadidősport támogatása
8. Évi kiemelt feladat támogatása
9. Tartalékalap

Az Önkormányzat a 2013. évi költségvetésében eredeti előirányzatként az iskolai és diáksport tevékenység támogatására 2,6millió Ft-ot, a Versenysport, élsport utánpótlás - nevelés támogatására 51,5millió Ft-ot, míg összesen 47 sportszervezet, szakosztály, alapítvány, utánpótlás nevelő tevékenységet végző egyesület támogatása 14,4 millió Ft-ot különített el, míg Egri Városi Sportiskola üzemeltetésében lévő sportlétesítmények térítésmentes használatát 2013. évre 5490 óra időtartamban határozta meg, amely összesen 32 sportszervezet részére biztosítja a városi sportlétesítmények használatát.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A Miniszterelnöki Hivatal a megyei jogú városok önkormányzatai és egy pályázat útján kiválasztott civil szervezet bevonásával, 1999 őszén indította el a **Civil Ház programot**. Az országos program célja a civil társadalom fejlesztése, megerősítése volt. Ennek érdekében minden megyeszékhelyen támogatta egy olyan nonprofit információs szolgáltató központ létrehozását, ahová a civil szervezetek problémáikkal, kérdéseikkel fordulhattak és fordulhatnak a mai napig.

Egerben, 2000 februárjában nyílt meg az Egri Civil Ház, amelyhez Eger megyei jogú Város Önkormányzata biztosított egy belvárosi ingatlant. A házban több szolgáltató iroda is működik, melyek mindegyike valamilyen közhasznú, közérdekű szolgáltatást végez nemcsak a város civil szervezetei számára, hanem a város lakosai számára is.

Alapítása óta a Civil Házat az **Életfa Környezetvédő Szövetség működteti**. Az Egri Civil Házban 2000. februárjától működik hivatalosan a Heves Megyei Civil Szolgáltató Központ, mely nemcsak a város civil szervezeteinek munkáját, hanem a megyei szervezetekét is segíti. Fő feladata a **szervezetek információval való ellátása, illetve tőlük az információk gyűjtése**. E-mailben, személyesen, telefonon, a Civil Hírlevélben, az eck.hu (Egri Civil Kapu) honlapon keresztül történik az információ áramoltatás. Havonta, 2 havonta jelenik meg 700 példányban a Civil Hírlevél, melyet az általuk regisztrált szervezeteknek küldünk meg.

Évente 3-4 alkalommal ingyenes képzéseket szerveznek minden olyan témában, melyekre igény mutatkozik, vagy amelyben hiányosságot észlelnek. Pl. pályázatírás, alapfokú jogi ismeretek, kommunikációs, együttműködési és konfliktuskezelési készségek fejlesztése, stb.

Folyamatos tanácsadási rendszert működtet a civil szervezeteket érintő témákban, úgymint pénzügyi, könyvelési, adózási, jogi, közhasznúsági kérdések, valamint pályázati technikákra, módszerekre vonatkozóan.

Fórumok, tanácskozások, műhelymunkák szervezésével egyrészt lehetőséget biztosít a szervezetek számára a találkozásra, a kapcsolatfelvételre, kapcsolatépítésre, másrészt lehetőséget teremt az egymástól való tanulásra, a tapasztalatok átadására, ötletgenerálásra, forrásteremtésre, közös pályázat beadására. Minden évben megrendezésre kerül az Eger városi civil fórum, a Megyei Civil Fórum, a Kistérségi Civil Fórumok, illetve harmadik éve minden tavasszal Megyei Civil Szakmai Konferencia.

Figyelemmel kíséri a szektort érintő **pályázatokat**, ezeket célzottan a szervezetek tudomására hozza. Biztosítja számukra a pályázatokhoz szükséges **adatlapokat, pályázati útmutatókat**. Segít azok a kitöltésben, illetve tanácsokat ad.

Kapcsolatok épülnek más hasonló szolgáltatásokat végző szervezetekkel, forráselosztó szervezetekkel, önkormányzatokkal. Tagja több országos hálózatnak, úgy mint CISZOK, EU-Háló, Pro-Háló.

A Heves Megyei Civil Szolgáltató Központ, a Nonprofit Információs és Oktató Központ és a CISZOK hálózat e-civil programja keretében 2007. őszén Közösségi Technológiai Központ létesült. A három éves e-civil program keretében - amely során az ország minden megyéjében létesültek hasonló központok -, a Microsoft Korlátlan Lehetőségek programja támogatja. A Közösségi Technológiai Központ infrastrukturális háttérrel biztosít a civil szervezetek számára. Az eszközhasználaton túl a központ munkatársai személyes segítséget, tanácsadást nyújtanak annak érdekében, hogy a civil szervezetek a számítógép és az Internet adta lehetőségeket minél jobban tudják hasznosítani mindennapi munkájukban.

A **Civil Információs Centrum** az információ friss, naprakész és hiteles áramoltatásán túl szakértők segítségével járul hozzá alapítványok, egyesületek hatékonyabb működéséhez, amely szervezetek online és személyes módon fordulhatnak segítségért:

- forrásteremtési,
- számviteli,
- adminisztratív,
- jogi,
- pénzügyi,
- informatikai témákban.

A partnerségi napokon és a kistérségi kitelepülések során igyekszik megszólítani a nem egri székhellyel rendelkező civil szervezeteket is. A kistérségi kitelepülések során számukra is lehetővé teszik a fent felsorolt tevékenységekkel kapcsolatos segítségnyújtást.

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése 2011-ben a 95/2011. (III. 31.) számú határozatával elfogadta Eger MJV Középtávú Gyermek és Ifjúsági Konceptióját, melyben már megjelent az **Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda** létrehozásának szükségessége. A szintén 2011. évben elfogadott Ifjúsági Cselekvési Tervben már konkrét feladatként fogalmazódott meg az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda (IFI PONT) megnyitása.

2011 szeptemberétől a fiatalok birtokba is vehették az irodát, melyet Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata hozott létre, civil segítséggel.

Az iroda azzal a céllal jött létre, hogy helyet biztosítson a fiatalok számára a szabadidő hasznos eltöltéséhez, biztosítsa a szükségleteiknek megfelelő információk elérését és az őket érintő fontos kérdéseket messzemenően, megpróbálja kielégíteni.

Az IFI PONT megfelel a hazai és európai ifjúságsegítői munka sztenderdjeinek: Európai Ifjúsági Információs Charta-nak és a HAYCO szakmai etikai kódexének. Az iroda funkcionális terei aránylag jól kialakítottak (információs tér, közösségi tér, csoportozó, tanácsadó helység) segítik és kiszolgálják a fiatalokat, valamint megfelelnek a Szakmai-Etikai Kódex feltételrendszerének.

Az Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodában kapott helyet a Városi Diáktanács, a Kisdiáktanács és a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

Az iroda 2012. március 1-től az Egri Kulturális és Művészeti Központ részeként működik.

A Gyermek és Ifjúsági Konceptióban megfogalmazódott, hogy az általános műveltség része a filmművészeti alkotások és színházi darabok ismerete. Ezeknek a feladatoknak a része a fiatalok mozilátogatásának támogatása is. A kedvezményt igénybevevők 50%-al csökkentett

áron vásárolhatnak mozijegyet a meghatározott keddi napokon az Cinema Agria Mozi előadásaira.

Esélyek Háza: A Heves Megyei Esélyegyenlőségi Iroda létrehozása 2004. júniusában kezdődött. Működésük kezdete óta több, az Esélyek Háza célcsoportjainak megsegítésére és támogatására alakuló egyesületet támogattak munkájuk elkezdésében. Az egyesületek, alapítványok cégbírósági bejegyzése megtörtént, tevékenységük helyszíne sokszor kapcsolódik intézményükhöz. Az érdekvédő és segítő szervezetek hatékony működésének támogatása főleg a pályázatokban való közreműködést jelenti. Egy-egy program előkészítéséhez, megvalósításához szakmai, módszertani segítség, terek, alkalmak, eszközök biztosítása stb. A szervezettel kapcsolatban lévő szervezetek száma az elmúlt évben jelentősen növekedett.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nemzetiségi kapcsolatok

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a nemzeti és etnikai nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása.

A lengyel, görög, német és ruszin nemzetiség lakosságon belüli részaránya alacsony, a nemzetiségi önkormányzataik által felhasználható pénzösszeg nagysága ehhez igazodó.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény a települési önkormányzat által létrehozott polgármesteri hivatal - a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott módon - köteles a helyi nemzetiségi önkormányzatok munkáját segíteni. Ennek feltételeit és kereteit az önkormányzat és az Eger városában működő nemzetiségi önkormányzatok között 2012. évben létrejött együttműködési megállapodások tartalmazzák.

Mindegyik önkormányzat a működésükre fordítandó kereten túl törekszik támogatás nyújtására, szokásaik, ünnepeik méltó megtartására, kultúrájuk terjesztésére - pályázati források felkutatása révén is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során városunkban	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a mélyszegénységben élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről	Létre kell hozni egy információbázist legalább az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk bérlakás állomány, kiutalás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; közoktatás; fejlesztési támogatások
tartós a munkanélküliek száma	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell	Kezdeményezés, javaslattevés a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint, a szükséges profiltisztítás végrehajtása Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása, hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása

	a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.
alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek	felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál képzések megszervezése és lebonyolítása
nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik	bérlakás állomány aktualizálása helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata pályázati lehetőségek felkutatása A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére A súlypontot a rendszeres, tartós támogatásokra kell áthelyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata. Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát akár belső tartalékok feltárásával, akár új területek igénybevitelével. A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, előközművesítés terén).
a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és otthonokban, megfelelő számú férőhely biztosítása családsegítés, életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A KSH adatai szerint A 18 éven aluliak száma 2011. január 1-én 1.797.955 fő volt, arányuk az össznépességen belül 18,0%. A születések száma a 80-as évek közepe óta csökkenő tendenciát mutat, 2010-ben 90.335 gyermek született.

A helyi szociális ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. További jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A Nemzeti Társadalmi felzárkóztatási stratégia szerint gyámhatóságok a gyermekek 11%-át (198 ezer főt) veszélyeztetettként tartják nyilván, túlnyomó többségüket anyagi okok miatt, de évek óta erőteljesen emelkedő tendenciát mutat a magatartási okokból veszélyeztetettek száma, amelynek hátterében sok esetben sorozatos iskolai kudarcok, súlyos krízisekkel, konfliktusokkal terhelt családi körülmények állnak. A hátrányos helyzetű régiókban a veszélyeztetett gyermekek aránya 2-3 szorosa a más régiók veszélyeztetettségi arányának.

Problémát jelent az egységes fogalomrendszer hiánya is. A gyermekvédelem és az egészségügy a *veszélyeztetett gyermek* fogalmat használja –amelynek a megítélése számos szubjektív elemet tartalmaz – a közoktatás pedig – az objektív mutatókon alapuló – *hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet* fogalommal dolgozik, erre figyelemmel a halmozottan hátrányos helyzet beazonosítására csak akkor nyílik lehetőség, ha a gyerek megjelenik a közoktatás rendszerében.

Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Gyermekjóléti Központ

A gyámhatóságokról és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapelve és célja – többek között –, hogy az állam, a helyi önkormányzatok meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítsen és gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről. Ezen feladatot 1997. november 1-je óta a Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

Jelenleg a központ a személyes gondoskodás keretébe tartozó alapellátás és a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés – védelembe vétel – alapján folytatja tevékenységét, s veszi ellátásba a veszélyeztetett gyermekeket és családjaikat, s gondozza az átmeneti nevelésbe vett gyermekek családját.

A 2012. éves adatok szerint összesen 434 gyermek állt családgondozás alatt 271 családból.

Gyermekvédelmi gondoskodás típusa szerint	Gyermekek száma (fő)		Családok száma	
	2011. év	2012. év	2011. év	2012. év
1. Alapellátás	303	310	177	195
2. Védelembe vett	79	74	41	48
3. Utógondozott	3	12	3	5
4. Ideiglenes hat. elh.	1	1	1	1
5. Á.N.GY.CS.	51	33	26	20
6. Tartós neveltek	1	4	1	2
Összesen	43	434	249	271

Megjegyzés: Á.N.GY.CS = Átmeneti nevelt gyermekek családjainak gondozása

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Az összes gondozott gyermek közül 266 fiú és 168 leány volt ellátott 2012-ben. Majdnem minden korcsoportot érintő problémaként jelent meg az elvált szülő által való zaklatás, mely a gyermekelhelyezéssel, anyagi kérdésekkel, a szülők közötti lezáratlan problémákkal, családon belüli bántalmazással, láthatással, nem ritkán a bosszúvágygal voltak kapcsolatosak.

A legtöbben a 14 – 17 év közötti korcsoportból kerülnek ki: 208 fő. Ezen korcsoportból gondozás alá vett gyermekek általában magatartási és viselkedési problémákkal küszködnek, gyakori a tankötelezettséget elmulasztók száma. Elmondható, hogy legtöbbször egyszülős családban él, vagy szülei súlyos, állandósult párkapcsolati problémával küzdenek. Az egyszülős családban élő gyermekek estében általában a hiányzó szülő az apa, így az édesanya kettős szülői szerepet lát el. A háztartásvezetésen kívül családfenntartói (gyakran másodállás vállalására is kényszerülnek) szereppel bír, valamint képviselnie kell a normál családmódellekben meglévő apai tekintélyt és kontrollt. Az anyára hárult többletfeladatok elvégzéséből kifolyólag nyilvánvalóan csökken a gyermekre, gyermeknevelésre fordítható figyelem, idő. Az ilyen típusú családokban nevelkedő gyermekek nagyobb számban sodródhatnak a negatív értékekkel rendelkező kortárs csoportok, a kriminalitás és a

deviancia egyéb típusai felé. Elmondható, hogy ugyanilyen problémákkal küzdenek a 6 – 13 éves korcsoport gyermekei is. A cél ennél a családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése.

Korcsoportok	Fiú		Leány		Összesen	
	2011. év	2012. év	2011. év	2012. év	2011. év	2012. év
0 – 2 év	16	20	18	14	34	34
3 – 5 év	22	20	25	18	47	38
6– 13 év	75	96	69	58	144	154
14 – 17 év	140	117	73	91	213	208
Összesen	253	266	185	168	438	434

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A 271 családban összesen 435 felnőtt hozzátartozó él, akik szintén családgondozás alatt állnak. A családlátogatások és az ügyfelekkel az intézményben való találkozások alkalmával leggyakrabban a gyermekek magatartási- és teljesítményzavara jelent meg problémaként. Ennek hátterében mély, és hosszú ideje húzódó családi konfliktusok állnak. Sok hozzátartozó fordult segítségért családi-kapcsolati, gyermeknevelési problémáik megoldásának érdekében. Veszélyeztető tényezőként jelent meg a szülők gyermeknevelés szempontjából nem megfelelő életvitele, a gyermekek szülők által való fizikai és érzelmi elhanyagolása, a gyermekek családon belüli bántalmazása, a szülők szenvedélybetegsége.

Az ügyfelek ellátási forma szerinti megoszlása

	2011	2011	2012	2012
	Esetek száma	%	Esetek száma	%
1.Alapellátás	739	51,3	676	52,4
2.Védelemben	246	17,1	234	18,1
3.Ideiglenes elh.	n.a.	n.a.	0	0,0
4.Á.N.Gy.Cs.	47	3,3	30	2,3
5.Tartós nevelt.	0	0,0	0	0,0
6.Utógondozás	2	0,1	11	0,9
7.Gondozás alatt nem állók	406	28,2	339	26,3
Összesen	1440	100,0%	1290	100,0%

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Az esetek megszűnése

2012-ben a legtöbb eset /a ténylegesen lezártak közül/, tervezett befejezés, a más gyermekvédelmi ellátás GYJK- n belül ill. nagykorúvá válás miatt szűnt meg. (90, 40, ill. 37). Az elmúlt évben az esetlezárás módjának még egy kategóriája jelentős mértékű: az elköltözés/illetékesség megszűnése (23).

A megszűnés formája	Esetszám	
	2011. év	2012. év
1.Egyoldalú befejezés a kliens részéről	5	7
2.Egyoldalú bef. a szoc. munkás részéről	0	0
3.Tervezett befejezés	64	90
4.Tervezett bef. a kapcsolat fennmaradása	8	6
5.Az intézmény másik csoportjához került	1	1
6.Másik családsegítőhöz került	4	12
7.A kliens halála	1	0
8.Más gyermekvédelmi ell. GYJK-en belül	48	40
9.Nagykorúvá válás	30	37
10.Más gyermekvédelmi intézkedés	5	1
11.Elköltözés/illetékesség megszűnése	47	23
12.Egyéb	0	0
Összesen	213	217

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	61	42	387
2009	57	39	419
2010	42	37	439
2011	67	20	457
2012	26	52	478

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma fokozatosan csökken, azonban évek óta nem csökken a súlyos veszélyeztetettségük miatt a **gyermekvédelmi szakellátásba bekerülő**, illetve ott nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban **elhelyezett** gyermekek száma.

A bekerülési okok között nagyrészt iskolai problémák, magatartási, beilleszkedési zavarok állnak.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	1260	n.a	n.a	n.a	198
2009	1525				106
2010	1736	45	1	0	138
2011	1777	9	1	0	109
2012	1652	8	0	0	118

Forrás: TEIR, KSH

Együttműködés alakulása

Intézményen belüli kapcsolatok

A Gondozási Központokkal, Gondozói Házzal is történt együttműködés, továbbá az Északi Városrész Családsegítő és Információs Irodával és a Belvárosi Családsegítő Csoporttal is gyakori, rendszeres kapcsolattartás alakult ki.

Intézményen kívüli kapcsolatok

Intézmények:	Együttműködés formája	Eredmények
Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Járási Gyámhivatala	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése Hatósági eljárás lefolytatásához szükséges javaslat, tájékoztatás megküldése
Heves Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámügyi Hivatal	Tájékoztatás, javaslat	Javaslat, tájékoztatás megküldése
Nevelési és Oktatási Intézmények	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Családok Átmeneti Otthona	Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
PH. Humán	Jelzések fogadása,	Javaslat, tájékoztatás

Szolgáltatási Iroda Szociális Csoport	küldése, lobbizás Tájékoztatás, javaslat	megküldése
Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Rendőr- főkapitányság	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Városi Védőnői Szolgálat	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Mentálhigiénés Kft.	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Markhot Ferenc Kórház	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Városi Nevelési Tanácsadó, Pályaválasztó és Logopédiai Intézet	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Szakszolgálati Központ	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Heves Megyei Pedagógiai Intézet	Információnyújtás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Rév Szenvedélybeteg- segítő Szolgálat	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettségi tényezők megszüntetése
Járásbíróság	KT	KT Készítése, prevenció
Heves Megyei Munkaügyi Központ Egri Kirendeltsége	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Munkaerő piaci információk továbbítása
Nyugdíjbiztosító	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
MÁK	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
Kulturális Intézmények	Tájékoztatás	Tájékoztatás továbbítása
Heves Megyei Büntetés Végrehajtási Intézet	Jelzések fogadása Tájékoztatás	Tájékoztatás Kapcsolattartás
Szolgáltatók:		
EVAT RT.	Kliensek képviselete Ügyintézés segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése

ÉMÁSZ	Kliensek képvisellete Ügyintézés segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése
TIGÁZ	Kliensek képvisellete Ügyintézés segítése	Kliensek kiszolgáltatottságának megszűnése
Civil szervezetek:		
Heves Megyei Konszenzus Alapítvány Egri Szervezete	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás
SZETA	Jelzések fogadása, küldése Tájékoztatás, javaslat	Veszélyeztetettség megelőzése, kialakult veszélyeztetettség tényezők megszüntetése
Egri Családsegítő Alapítvány	Információnyújtás, pályázatok	Tájékoztatás

Kistérségi, egyéb együttműködésben ellátott feladatok

Az Egri Kistérség Többcélú Társulása által – törvényi felhatalmazás és Közgyűlési döntés alapján - átvett feladatként a Társulás Egri Kistérség Gyermekjóléti Intézménye (Eger Mocsáry Lajos u 1.) a következő feladatokat nyújtotta 2012. december 31-ig, illetve alapszolgáltatásokat nyújtja:

- 21 férőhellyel 3 csoportos családi napközi (Egerben),
- 38 férőhellyel családok átmeneti otthona,
- 12 férőhellyel gyermekek átmeneti otthona.

2013. január 1-től az Önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott gyermekek átmeneti gondozása feladatkörből a gyermekek átmeneti otthonának biztosítása érdekében 5 éves időtartamra, 2013. január 1-je és 2017. december 31-je közötti időre feladat-ellátási szerződést kötött Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásával, a feladatnak a Kistérségi Humán Szolgáltató Központban történő ellátására, emellett a korábbi Bölcsődei Igazgatóság alapító okiratának módosításával a családok átmeneti otthona, helyettes szülői hálózat, családi napközi ellátások is biztosítva vannak (az intézmény elnevezése ennek megfelelően Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság lett).

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az ingyenes közétkeztetés.

Az óvodai ingyenes étkezők száma és az óvodáztatási támogatásban részesülők száma a 2010. évben volt a legmagasabb, aminek oka, hogy ebben az évben volt a legnagyobb az óvodások létszáma. Az óvodások 15-20%-a étkezett ingyenesen a vizsgált időszakban, 2010-ben minden 5. gyermek részesült ebben a kedvezményben. Az 1-8. évfolyamon ingyenesen étkezők száma folyamatosan növekszik, létszámuk a 2011-es évben volt a legmagasabb. A 2012. évre már közel minden 4. általános iskolás ingyenesen étkező.

Az általános és középiskolákban 50%-os étkezési támogatásban részesülők száma a 2010-es jelentős növekedés után kis arányú csökkenést mutat, 2012-ben az iskolás korosztály 17%-a. Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma 2011-ig folyamatosan növekedett, 2012-ben az iskolás korosztály 1/3-a részesült az ellátásban. A kedvezmények biztosításához a fenntartók az állami támogatáson felüli, jelentős többletekkel járultak hozzá.

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	280	660	2476	4805	0	193
2009	310	887	2428	5386		184
2010	406	1136	2869	5560	16	339
2011	335	1286	2715	5566	37	267
2012	343	1248	2661	5468	48	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Megjegyzés: a változó állami finanszírozás befolyásolja a költségvetési keretösszegek alakulását is

Az Önkormányzat minden évben jelentős összegeket fordít az étkeztetés támogatására. A következő összefoglaló táblázat ennek alakulását mutatja be:

év	intézmények száma (általános és középiskolai oktatás)	szülői befizetés ezer forintban	állami normatíva ezer forintban	önkormányzati hozzájárulás ezer forintban	összesen ezer forintban
2012 (tényadat)	10	165.491	164.261	82.331	412.082
2013 (tervezett)	13	173.700	203.082	105.063	481.845

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Intézményi struktúra

Eger Megyei jogú Város Önkormányzata 3 óvodát 15 tagóvodával tart fenn. A nem önkormányzati fenntartású intézmények közül óvodai nevelés 4 óvodában folyik.

Az óvodai intézménystruktúrát érintő változások

Eger városban 6 intézmény összesen 21 feladat ellátási helyen lát el óvodai nevelési feladatokat. Az óvodák az egri gyermekeken kívül, jellemzően az egri járás területén állandó lakóhellyel rendelkező kisgyermeket is fogadnak. Az óvodai férőhelyek 95%-a az önkormányzati fenntartású óvodákban található. Az óvodák nyitva tartása meghaladja a 10 órát. A nyári zárva tartás a ZF Óvoda kivételével 6 hét, illetve a gyógypedagógiai nevelést folytató óvodák esetében azt meghaladó. Az intézmények személyi feltételei adottak, két óvoda jelzett szakemberhiányt.

2011. augusztus 1-i hatállyal egy jobb, hatékonyabb óvodai hálózat kialakítása érdekében 3 óvodai körzet kialakításáról született döntés az óvodai feladat-ellátási helyek földrajzi elhelyezkedése alapján, a körzetenkénti hasonló nagyságrendű telephelyszám, valamint az egyes körzetekbe tartozó hasonló csoportszám kialakítása érdekében. 3 székhely óvoda és ezekhez kapcsolódó tagóvodák jöttek létre a meglévő óvodahálózatból kiindulva.

Óvodai nevelés adatai

Szivárvány Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	8	
Hány településről járnak be a gyermekek	8	
Óvodai férőhelyek száma	758	
Óvodai csoportok száma	27	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-17.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 HÉT	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	56	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	56	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	27	0
Kisegítő személyzet	8	0

Ney Ferenc Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	5	
Hány településről járnak be a gyermekek	17	
Óvodai férőhelyek száma	600	
Óvodai csoportok száma	22	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30 – 17:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	46	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma/ 1 fő óvónői szakközép/	45	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	22	0
Kisegítő személyzet	17	0

Benedek Elek Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	5	
Hány településről járnak be a gyermekek	11	
Óvodai férőhelyek száma	752	
Óvodai csoportok száma	28	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.00 – 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	6 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	58	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	58	0

Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	28	0
Kisegítő személyzet	17	0

Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	16	
Óvodai férőhelyek száma	28	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-18 (diákotthonnal működik)	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	június 15-augusztus 31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	4	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Szalaparti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Szakiskola és Diákotthon

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	12
Óvodai férőhelyek száma	24
Óvodai csoportok száma	3
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7,15 – 17,00

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Június 15 – augusztus 31-ig	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	3
Gyógypedagógusok létszáma	2	1
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet (Gyógyped.asszisztens)	0	1

ZF Óvoda

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	10	
Óvodai férőhelyek száma	40	
Óvodai csoportok száma	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06-18 h-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	14 nap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	3	1
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Eger városban 6 intézmény összesen 21 feladat ellátási helyen lát el óvodai nevelési feladatokat. Az óvodák az egri gyermekeken kívül, jellemzően az egri járás területén állandó lakóhellyel rendelkező kisgyermeket is fogadnak. Az óvodai férőhelyek 95%-a az önkormányzati fenntartású óvodákban található. Az óvodák nyitva tartása meghaladja a 10 órát. A nyári zárva tartás a ZF Óvoda kivételével 6 hét, illetve a gyógypedagógiai nevelést folytató óvodák esetében azt meghaladó. Az intézmények személyi feltételei adottak, két óvoda jelzett szakemberhiányt.

Óvodai intézményhálózat jellemzői

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma	Gyermekek száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma		Halmozottan Hátrányos helyzetű gyermekek száma	
Önkormányzat	18	1815	308	16,97%	47	2,29%
Állami szerv	2	48	28	58,33%	22	92%
Egyházi jogi személy	1	80	4	5%	-	-
Közhasznú alapítvány	1	27	-	-	-	-
Összesen:	22	1970	340	17,25%	69	3,5%

Forrás: helyi adatgyűjtés

Óvodai nevelés adatai

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	1884	82	2152	21	1903	5
2009	1882	83	2179	21	1903	5
2010	1964	83	2179	21	1994	5
2011	1945	84	2192	21	1972	6
2012	1926	85	2202	21	1954	6

Az óvodai csoportok száma és ezzel párhuzamosan az óvodai férőhelyek száma a gyógypedagógiai óvodai nevelést ellátó intézményekben történt bővülés miatt növekedett a vizsgált 5 évben. Az óvodákban elhelyezett 3-6 éves gyermekek száma a 2010-es növekedést követően kis arányú csökkenést mutat. Az óvodába beírt gyermekek a kis létszámú 6 éven túli gyermek miatt ettől az adatsortól nem mutat jelentős eltérést. Az óvodák kihasználtsága 2010-ig 88%-ról 91%-ra javult, az utóbbi két évben 1-1 % pontnyi visszaesés tapasztalható. Az önkormányzati óvodák kihasználtsága magas, az egyéb óvodák ettől elmaradnak.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók megoszlása az intézmények között eltérő arányú: nagyobb számban vannak jelen a Benedek Elek Óvodában.

A nem önkormányzati fenntartású intézmények közül általános iskolai oktatás 13, középfokú oktatás 20 iskolákban, kollégiumi ellátás 17 kollégiumban folyik. E intézmények közül 5 általános iskolában, 6 középiskolában, és 3 kollégiumban működtetői feladatot lát el az Önkormányzat.

Alapfokú intézményhálózat jellemzői

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma	Gyermekek száma	Hátrányos helyzetű gyermekek száma		Halmozottan Hátrányos helyzetű gyermekek száma	
Állami szerv	10	3813	1095	28,71%	328	8,6%
Egyházi jogi személy	2	357	94	26,33%	23	6,44%
Állami felsőoktatási intézmény	1	803	76	9,46%	1	0,12%
Összesen:	13	4973	1268	25,49%	352	7,07%

Forrás: helyi adatgyűjtés

Középfokú intézményhálózat jellemzői

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma	Gyermekek száma
Állami szerv	9	4224
Egyházi jogi személy	1	677
Magán fenntartású	4	1840
Állami felsőoktatási intézmény	7	3611
Összesen:	21	10352

Forrás: helyi adatgyűjtés

Kollégiumi hálózat jellemzői

Fenntartó	Feladat ellátási helyek száma	Gyermekek száma
Állami szerv	7	938
Egyházi jogi személy	5	546
Magán fenntartású	5	863
Összesen:	17	2347

Forrás: helyi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók megoszlása az intézmények között eltérő arányú: nagyobb számban vannak jelen a Balassi Bálint Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola valamint a Szent Imre Katolikus Általános Iskola tanulói közt. A középiskolák közül azokban az intézményekben vannak jelen nagyobb arányban, amelyekben szakképzés folyik: Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium, Arany János Általános Iskola és Szakiskola, illetve az érettségit adó képzésben az Arany János Tehetséggondozó Programban részt vevő Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium.

Az igénybe vehető közszolgáltatások szervezeti-intézményi formáiról az alábbi táblázat ad áttekintést

Összolgáltatások	A feladatellátás fenntartói háttere				
	Önkormányzat saját fenntartású intézménye vagy gazdasági társasága	Egyházi fenntartó	Állami fenntartó (Klebelsberg Intézményfenntartó)	Állami fenntartó (felsőoktatási)	Magán, alapítványi, egyéb fenntartó
Óvodai nevelés	X	X	X		X
Általános iskolai oktatás		X	X		X
Alapfokú művészetoktatás		X	X	X	
Gyógypedagógiai tanácsadás			X		
Korai fejlesztés és gondozás			X		
Fejlesztő felkészítés			X		
Nevelési tanácsadás			X		
Logopédiai ellátás			X		
Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás			X		
Gyógytestnevelés			X		
Gyermekjóléti szolgáltatás	X				
Bölcsőde	X				
Családi napközi	X				
Iskolai napközi		X	X	X	X
Házi gyermekfelügyelet	X				
Családok átmeneti otthona	X				
Középiskolai oktatás		X	X	X	X

Forrás: helyi adatgyűjtés

Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	2525	2715	5240	2664	50,8%
2011/2012	2607	2544	5151	2743	53,3%
2012/2013	2623	2464	5087	2818	55,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A három tanévet figyelembe véve az alsó tagozaton folyamatos létszámnövekedés figyelhető meg, míg a felső tagozaton csökkenés. Ennek magyarázata, hogy a 6. illetve 8. osztályos gimnáziumi oktatás egyre népszerűbb, és egyre több tanuló jár a gimnázium 5-8., illetve 7-8. évfolyamaira.

Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladatellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	99	108	207	14	14	28	16
2011/2012	98	104	202	16	11	27	15
2012/2013	99	101	200	16	12	28	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

Az általános iskolai osztályok száma nem mutat változást. Az 5-8. évfolyamon tapasztalható csökkenést a gimnáziumokba működő 6. illetve 8. osztályos képzések okozzák.

**A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali
oktatásban**

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	684	13
2011/2012	612	12
2012/2013	575	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek számának csökkenése a gimnáziumi képzésbe átkerülő 6. illetve 8. évfolyamos képzések okozzák.

Védőnői ellátás jellemzői

A védőnők az egészségügy sajátos határterületén, önállóan, a különböző társszakmák képviselőivel együttműködve látják el a törvények és jogszabályok, módszertani útmutatók és a szakmai irányítás által meghatározott feladataikat, magas szintű és sokoldalú képzettségük teszi alkalmassá a sokrétű feladatok ellátására. Tevékenységük során az alapellátási rendszerek különböző pontjai összefonódnak, mintegy összefogva az egyén, a család érdekében a különböző szakterületek által végzett munka eredményét.

A védőnők strukturálisan az egészségügyi alapellátás részeként a területen, a különböző szintű oktatási intézményekben a prevenció terén tevékenykednek, de részt vesznek a szociális alapellátásban, a gyermekvédelemben, a civil-karitatív szférában is.

A védőnői szolgálat működtetéséről, (anyag beszerzés, karbantartás, pénzügyi ügyintézés stb.) az Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött feladatellátási szerződés alapján, 2007. január 01.-től a KEVIKO Prevenció Védőnői Szolgáltató Kft. gondoskodik.

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermek száma
2008	34	210
2009	35	203
2010	34	208
2011	32	220
2012	34	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Míg a védőnői álláshelyek száma csökken, az egy védőnőre jutó gyermekek száma növekszik.

Egerben 34 védőnő dolgozik, 16 fő területi feladatokat lát el, 18 fő iskola-és ifjúság védőnői tevékenységet folytat. A területi védőnők jelenleg 5 telephellyel (tanácsadó) rendelkeznek, az iskolavédőnők az oktatási intézményekben látják el feladatukat.

Tevékenységünk színterei:

- védőnői tanácsadók
- a családok otthona
- a nevelési-oktatási intézmények.

A prevenció mindhárom szintjén (primer, szekunder, terciér) részt vesznek.

- 1) Primer prevenció: A védőnő alapfeladata, kötelezettsége és felelőssége. A családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.
- 2) Szekunder prevenció: A betegségek korai felismerésére irányul.
- 3) Terciér prevenció: A tartós betegségben szenvedők életminőség romlásának csökkentésére, valamint javítására irányul.

Területi védőnők

Eger város kül,- és belterületeinek védőnői ellátása az alábbi területeken:

- nővédelem
- várandósok
- 0-6 éves korú és
- 7-18 éves, oktatási intézménybe nem járó gyermekekkel kapcsolatos védőnői feladatok ellátása

A területi védőnő feladatai ellátása során együttműködik a szülész-nőgyógyász szakorvosokkal, szülésznőkkel, házi orvosokkal, házi gyermekorvosokkal, Családvédelmi Szolgálat védőnőivel, a városban működő bölcsődékkal, óvodákkal, Családsegítő Intézettel, Gyermekjóléti Központtal és Szolgálattal, Országos Egészségbiztosítási Pénztárral, Gyógypedagógiai Szakszolgálattal, olyan szinten és mélységben amelyet az adott család vagy gondozott problémái igényelnek.

Ifjúsági és Iskolai védőnők

Eger város oktatási intézményeibe járó tanulók iskola-védőnői ellátása, a 6-18 évesek, valamint a középfokú oktatási intézményben nappali tagozaton tanuló 18 év feletti tanulók védőnői feladatainak ellátása.

Az iskola és ifjúsági védőnők feladataik végzése során szoros team munkát végeznek elsősorban az ifjúsági orvosokkal, együttműködnek az oktatási intézmények pedagógusaival, pszichológusokkal, logopédusokkal, Családvédelmi Szolgálat védőnőivel a problémák szintjén.

A jelenleg foglalkoztatott védőnők a törvényben előírt egészségügyi főiskolai végzettséggel rendelkeznek, az Egészségügyi Szakdolgozók Országos Nyilvántartásában szerepelnek, tagjai a Magyar Egészségügyi Szakdolgozók Kamarájának.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A 2010 október-november időszakban lezajlott egeri ifjúságkutatás egyik legfontosabb tapasztalata az volt, hogy a városban élő, tanuló mostani ifjúsági korosztály a korábbi évek ifjúsági korosztályához képest a demokráciához való viszonyában, kapcsolatrendszerében, valamint info-kommunikációs kompetenciájában alapjaiban tér el. A fiatalok számára a mobiltelefon mellett nem az e-mail a legfontosabb kommunikációs eszköz, hanem a **közösségi portálok és közvetlen üzenetváltásra alkalmas felületek** (pl. skype, chat stb.). Ezzel párhuzamosan az is jellemző, hogy a számítógép, illetve az internet előtt töltött idő már meghaladja a televízió képernyője előtt töltött időt, s ezzel a leggyakoribb szabadidős tevékenységgé lépett elő életükben. Az internet nyilván kiváló eszköz arra, hogy a fiatalok megmutassák magukat, megosszák másokkal a gondolataikat, élményeiket.

A fiatalok által leggyakrabban látogatott intézményei, közösségi terei a város sörözői, pizzériái, de a kávézók, teázók és a diszkók is kedvelt találkozó és szabadidő eltöltési helyszínei az egeri fiataloknak.

Gyorséttermekben (melyek nemcsak étkezési, hanem találkozási célokat is szolgálnak) minden tizedik egeri fiatal kifejezetten gyakran, heti rendszerességgel megfordul. Ezekben a helyeken kívül gyakran látogatják a sportrendezvényeket és meccseket is, miközben hagyományos kulturális fogyasztás csökkenő tendenciája egyértelmű, és egyre inkább rétegspecifikussá válik az ifjúsági korosztályon belül. A város szabadidős programkínálatával alapvetően elégedett fiatalokról van szó.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata évente öt alkalommal biztosít a Városi Diáktanács és az Egeri Kisdiák Tanács tagjai számára **táborozási lehetőséget**, melynek során különböző **képzésekre, kompetenciafejlesztésekre** van lehetőség. A táborokban az általános iskolások – többek között – megismerhetik egymás diák-önkormányzati munkáját, jó gyakorlatokat vihetnek az iskolájukba. A középiskolások – számos egyéb mellett – a készségfejlesztő foglalkozásokon túl felkészülnek az aktív városi közéletben való részvételre, megismerik kötelességeiket, jogaikat.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Egerben lakó és/vagy tanuló fiatalok **mozilátogatását** támogatja. Hetente a meghatározott előadásokra 50 százalékkal kedvezőbb áron vásárolhatnak mozijegyet a város fiataljai.

Fontos, hogy a városban rendszeres, hagyomány-, és értékteremtő ifjúsági - kisebb és nagyobb- rendezvények legyenek. Cél a **fiatalok füst-, és alkoholmentes délutáni, esti szórakozási lehetőségeinek bővítése**.

- „Tiszta élvezet” dropprevenciós nap a Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal és a Városi Diáktanácscsal együttműködve;
- a Városi Diáktanács minden évben megrendezi a város fiataljainak szóló programokat, így az 1848 méteres emlékfutás, Egeri Diákbál, Játék Tanárok Nélkül;
- családi (a család tagjait bevonó) rendezvények;
- iskolai közösségeket (tanárokat-diákokat) bevonó rendezvények, bemutatók a fiatalok különböző irányú (zenei, irodalmi, képző-, és színházművészeti) művészeti teljesítményének bemutatására;
- fogyatékkal élő fiatalokkal, cigány származású és a mélyszegénységben vagy hátrányos helyzetű városrészekben élő, marginalizálódott gyermekekkel és fiatalokkal közös szabadidős programok, rendezvények;
- egészséges életmóddal kapcsolatos programok.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a városban élő hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok számára szervezett **szabadidős és prevenciós programok összehangolására**; a szabadidős szolgáltatások és a fiatalok összetalálkoztatására, együttműködésbe vonva (igényfeltárás, közös tervezés, programegyeztetés) a korosztállyal foglalkozó városi szervezeteket, intézményeket (pl.: Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda).

Az Eger városában működő gyermek- és ifjúsági közösségek tevékenységének segítése, a korosztály közéleti részvételének fejlesztése érdekében évente pályázat kiírására kerül sor, amelyben gyermek- és ifjúsági szervezeteknek, kluboknak, diákönkormányzatoknak szervezett programok, képzések, táborok támogatására, kortárssegítő képzések támogatására nyílik lehetőség.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása integráltan folyik a város közoktatási intézményeiben. Kivételt képeznek a speciális tanterv szerint dolgozó iskolák, ahol sérülés-specifikus oktatás, nevelés, fejlesztés folyik, illetve a szakértői bizottság szakvéleménye nem javasolja az integrációt. Ezek az iskolák: Szalaparti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Egri Autisták Speciális Iskolája és Óvodája, Móra Ferenc Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola, és az Arany János Általános Iskola és Szakiskola néhány osztálya.

Az alapfokú oktatási intézményekben a lemorzsolódás évfolyamisméltés és a 250 óránál többet hiányzó tanulók esetében a Balassi Bálint Általános Iskola és Előkészítő Szakiskolában mutat nagyobb százalékos arányt. Közülük is a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma jelentős. A magántanulók száma is ebben az iskolában a legmagasabb.

A középiskolák közül az Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági Vendéglátóipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, a Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, az Arany János Általános Iskola és Szakiskola tanulói közt legmagasabb arányú a lemorzsolódás, évisméltés.

Az alapfokú oktatási intézményekből szinte minden végzős tanuló tovább tanul. Problémát jelent, hogy a középfokú oktatási rendszerben már nem marad bent a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók jelentős része. A jelenlegi családtámogatási rendszer enyhíti ezt a problémát, ugyanakkor az lenne a cél, hogy belső indíttatásból maradjanak a gyerekek az oktatásban.

A Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégiumban és a Neumann János Középiskola és Kollégiumban **hátrányos helyzetű tanulók gimnáziumi nevelése, oktatása** folyik az Arany János Tehetséggondozó program kereteiben. A program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a diákok olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek, amelyek célul tűzték ki a tehetséggondozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

A Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskolában felzárkóztató oktatás keretében szervezik meg azoknak a tanulóknak a szakképzésre történő felkészítését, akik nem rendelkeznek az általános iskola 8. osztályos végzettséggel.

Az **Útravaló programban** vesznek részt azok az általános és középiskolai tanulók, akik szakkörökön mélyíthetik tudásukat, erdei iskolában, nyári táborozáson vehetnek részt. A tanoda program hasznos lehet a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikereinek elérésében.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az esélyegyenlőség növelése, a tehetséges, szociális szempontból rászoruló egri fiatalok tanulmányainak segítése, a városban való letelepedésének elősegítése céljából ösztöndíj rendszert működtet. Az „**Eger Város Ösztöndíjasa**” pályázat keretében a középiskolások és a főiskolások támogatása továbbra is fontos cél. Középfokon 10 diák, felsőfokon szintén 10 fő nyerheti el a pályázatot, valamint kiegészítő ösztöndíjban részesülhet 10 felsőfokú tanulmányait folytató fiatal. A kiegészítő ösztöndíjat elnyert fiatal részére egri munkahelyen állást biztosítanak a végzettségének megfelelően.

A **Bursa Hungarica szociális ösztöndíjrendszer** az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára elérhetővé kívánja tenni a felsőoktatásban való részvételt a pályázaton elnyerhető anyagi támogatás nyújtásával.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet , oktatás) - halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok	családgondozás rendszerének hatékonyabbá tétele életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekjóléti szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat szerepének átgondolása
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek

<p>romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett</p>	<p>működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében</p>
<p>a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott többlet-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik</p>	<p>felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket meghatározni további ösztöndíj-elemeket, kapcsolódási pontokat</p>

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában relatíve kevés adattal rendelkeznek.

A 2011-es KSH demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 46 %-a nő (25137 fő);
- a női lakosok több mint fele 19-65 éves tehát aktív korú (19.342 fő);
- aktív korúak ellátásában részesülő nők aránya: 47,9 %.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tapasztalataink szerint a nők között hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Egerben a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

2012-ben a regisztrált munkanélküliek száma 2746 fő, melyből 48% nő. Ez az aktív korú női lakosság 6,8%-a.

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	17605	19443	n.a	n.a	n.a	n.a
2009	13997	19215	n.a	n.a	1467	1373
2010	17321	19051	n.a	n.a	1394	1308
2011	17658	19108	n.a	n.a	1350	1328
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	1428	1317

Forrás: TeIrr és helyi adatgyűjtés, Munkaügyi Központ

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	4	245	n.a	260
2009	4	237	n.a	260
2010	4	234	n.a	260
2011	4	250	31	260*

Forrás: TEIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés

Megjegyzés: 2012. évben férőhelyek száma 20 fővel, 280-ra nőtt

Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napközeiben gondozott gyermekek száma
2008	19	0	19
2009	28	0	29
2010	49	0	42
2011	56	0	37
2012	63	0	89

Forrás: TEIR, KSH, önkormányzati adatgyűjtés

Egerben a Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság irányítása alá négy bölcsőde tartozik, a város különböző területén összesen 280 férőhellyel, A négy bölcsőde közül az Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság Montessori Bölcsődében a sérült gyermekek integrált gondozása, korai fejlesztése is történik, amely komplex diagnosztikai vizsgálatot, gyógypedagógiai oktatást és különböző terápiás szolgáltatásokat foglal magában.

A korai fejlesztésben való részvétel biztosítása a szülő számára nem kötelezettség, hanem jog. Ezt is figyelembe véve a pedagógiai szakszolgálatokon belül a korai fejlesztés az a terület, ahol kiemelkedő fontosságú a gyermekorvos, a szakorvos, a védőnő, az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottságok illetve a korai fejlesztést biztosító intézményhálózat közötti jó munkakapcsolat, a gyakorlati együttműködés, a gyermekkel és a szülőkkel való közös törődés.

Több bölcsőde rendelkezik azzal a feltétellel, hogy az alaptevékenységeken kívül korai fejlesztést, a Semmelweis Bölcsőde pedig táplálékallergiás gyermekek gondozását-nevelését végezze. Három bölcsőde az alapfeladatok ellátása mellett, szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet lát el.

2012-ben a négy bölcsőde 260 férőhelyén 168 fővel 68 %-os kihasználtsággal működött. A bölcsődei szakmának régóta problémát jelent a feltöltöttség, kihasználtság, nyitvatartási napok, illetve az ehhez tartozó normatíva finanszírozása. A bölcsődébe járó gyermekek életkorából adódóan is gyakran betegszenek meg, így a kihasználtsági mutatók eshetnek a magas feltöltöttség mellett is.

2012-ben három bölcsődében a szülők igényeihez igazodó **időszakos gyermekfelügyeletet** összesen 136, a tavalyi évben 124 kisgyermek vette igénybe. A szolgáltatást általában 4 órában dolgozó GYES-en lévő, vagy tanuló, vagy otthonukban munkát vállaló, illetve a munkát kereső anyukák veszik igénybe. Megfigyelhető az is, hogy az itt ellátott gyermekek nagy hányada kerül később bölcsődei ellátásba, amikor az édesanya már biztos munkahelyet talál.

2012-ben 25 család 47 gyermeke vette igénybe a **házi gyermekfelügyeletet**, amely 2011-hez képest a családok esetén 4,2%-os, a gyermekek számát tekintve 6,8%-os növekedést jelentett. 3,

A mért időszakban a szolgáltatást 12,8%-ban 3 év alatti gyermekek, 23,4%-ban óvodáskorú és 63,8%-ban kisiskolás korú gyermekek részére biztosítottuk.

A gyermekfelügyeletet 2012-ben is a 12 év alatti gyermekek szülei igényelték elsősorban. A gyermekek 68,1%-ára a szülők munkavégzése, 17%-ára tanulás, 14,9%-ára pedig egyéb okok miatt volt biztosítva a házi gyermekfelügyeletet.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	34	1942	57
2009	35	1940	55
2010	34	1926	57
2011	32	1838	57

Forrás: TEIR, KSH területi statisztikai adatok

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti elhelyezését részben a Gyermekjólét és Bölcsődei Igazgatóság keretében működő **Családok Átmeneti Otthona** biztosítja. Az intézményben 38 fő helyezhető el, ami átlagosan 12 családot jelent.

A Családok Átmeneti Otthona a lakhatási gondokkal küzdő, szociális válsághelyzetbe kerülő gyermekes családok együttes ellátására szolgál, önkéntesen igénybe vehető, gyermekjóléti intézmény. Az Otthon szakemberei segítséget nyújtanak a szülőknek gyermeke gondozásához, neveléséhez. Közreműködnek a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében. Az átmeneti otthon ad lehetőséget arra is, hogy a valamilyen okból utcára kerülő várandós nők, édesanyák együtt maradjanak gyermekeikkel.

Helyettes szülőknél, vagy feladatellátási szerződés alapján a Gyöngyösi Kistérség Gyermek Átmeneti Otthonában gondoskodnak azokról a gyermekekről, akik átmenetileg otthontalanná váltak, de valamilyen okból nem szülővel együttesen helyezhetőek el.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 3 nő található, míg a 3 alpolgármesterből 1 nő. A hivatal vezetője szintén nő, míg a Hivatal középvezetőinek 33 %-a, munkavállalóinak 71,6%-a ebből a nemből kerül ki.

A közéleti tevékenység civil szerveződésekén keresztül is jelentősnek mondható, van olyan szervezet, amely speciálisan **a magányos vagy egyedülálló nőket von be a közösségi életbe**, figyelemmel kíséri a nők, valamint a családok esélyegyenlőségének alakulását, és programjait e célok eléréséhez igazítja.

Olyan céllal is alakult Egerben alapítvány, hogy **szabadidős - főképpen tornaprogramokat - biztosítson kismamák, anyukák, fiatalok és nők számára**, úgy, hogy közben a gyermekük is jól érzi magát.

A fentieken túl megtalálható egyesületi közéleti tevékenység a **hátrányos helyzetű tehetséges gyermekek felkarolása**, a rászoruló idős emberek támogatása, a város kulturális, sport életében való részvétel, ezen a területen a kiemelkedő tehetséges fiatalok támogatása.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Törekedni kell arra, hogy a gyermek születését követően az otthon maradó szülő ne érezze magányosnak magát, az eddigi aktív életéből ne szoruljon minden háttérbe. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják Eger zöldhálózatának központi elemeit, ezeket az önkormányzat folyamatosan szépíti, bővíti. Ez kapcsolódik a belváros rehabilitációs pályázat egyik legfontosabb céljához is, amely a belvárosi közösségi terek megújítása annak érdekében, hogy eredeti funkciójukat visszanyerve szolgálhassák az egri lakosokat.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok
a gyermek születése utáni időkiesés miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző rugalmas foglalkoztatási formákról gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

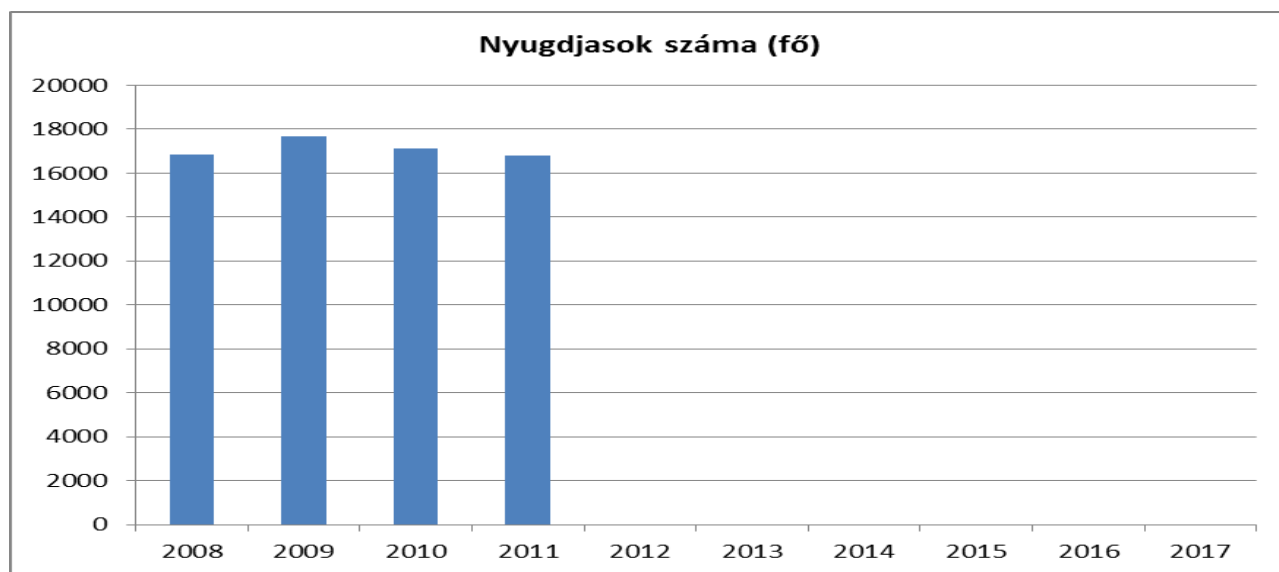
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. 2011-ben a 65 év feletti nők száma 5928 fő, 68%-kal több, mint a férfiaké. Ez az arány utalhat arra is, hogy magas lehet az egyedülálló (özvegy) nők száma, amely elmagányosodáshoz, mentális betegségekhez vezet.

Az elkövetkező időszakban, különösen több évre előrevetítve fokozott terhet ró a városra az időskorú, különösen a 70 éven felüli és egyedül élő lakosok létfenntartási problémáinak kezelése, lakhatásuk és gyógyszerköltségeik támogatása.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés és krónikus megbetegedéseket.

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	6771	10068	16839
2009	6718	10952	17670
2010	6666	10436	17102
2011	6610	10197	16807
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	9075	133	1%
2009	9136	163	2%
2010	9343	152	2%
2011	9412	154	2%
2012	9515	158	2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	8
2009	5
2010	5
2011	5
2012	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek.

Ezért az idősek életmódját javító társadalmi programok, civil szervezetek tevékenységét, az élet e területére, az intenzív családi kapcsolatból kirekesztődő idős emberek aktivitásának erősítésére célszerű kiterjeszteni, amelyben több városi szervezet már jelenleg is példamutató munkát végez (pl. Bartakovics Béla Kör).

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A személyes gondoskodás keretében Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az időskorúak vonatkozásában a szociális alapszolgáltatások közül **étkeztetést, házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást biztosít.** Az Idősek Berva-völgyi Otthona 1994 ősz óta állandó bejelentett egri lakcímmel rendelkező idős emberek korának, egészségi állapotának megfelelő étkezést, ápolást, orvosi ellátást,

gyógyszerrel, gyógyászati segédeszközzel történő ellátást, mentálhigiénés gondozást, valamint fizikai, szellemi, kulturális és szórakoztató jellegű foglalkoztatást biztosít, 50 férőhelyen.

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Mintegy 100 fő veszi igénybe a szolgáltatást.

Jövedelmüktől függően az élelmezési önköltség 10-100 %-ának megfizetésével szociális étkezésében részesülnek, akik maguk számára szociális rászorultságuk miatt ezt nem tudják biztosítani. A szolgáltatást igénybevevők száma 680-700 fő naponta.

Az időskorúak nappali ellátása, a szolgáltatást igénybe vevők részére szociális, egészségügyi állapotuknak megfelelő életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat nyújt.

A Boldog Időskorért Alapítvány az időskorú emberek gondozásának, idősök otthonában történő elhelyezkedést elősegítő tanácsadással, az időskorú emberek ápolásával, gondozásával, egészségügyi ellátásával foglalkozik. feladata még az időskorúak nappali ellátását, mentális gondozását és a szabadidő kulturált, hasznos eltöltését elősegítő szociális tevékenységek gyakorlása, ilyen szolgáltatások megszervezése.

A közösségi közlekedés kialakítása, felülvizsgálata során szintén törekedni kell arra, hogy az idősök számára is elérhető, és életvitelükhöz, igényeikhez is alkalmazkodó legyen a kínált szolgáltatás, amelyre folyamatosan törekszik az önkormányzat is pl. a helyi-járatú autóbusz menetrend kialakítása, és a közösségi közlekedés évenkénti jelentős és növekvő összegű támogatása során.

Idősök Informatikai jártassága

Magyarországon az 55 és 74 év közötti korosztály 84%-a nem rendelkezik számítógépes ismeretekkel, szemben a 65%-os európai átlaggal. A hozzáférés és tudás hiánya miatt az idősök a társadalomból kirekesztve érezhetik magukat.

Az információs írástudás növekedésének üteme is lassabb az időskorúak körében, mint más korosztályok esetén. 2005. és 2006. évi adatok alapján a 65-74 éves korosztályban a tényleges számítógép-használók aránya a korcsoport összességéhez viszonyítva csak három százalékkal növekedett. Ez az arány 35-44 éves korosztályban tíz százalék, a 16-24 éves korosztályban húsz százalék fölötti.

A „Kattints rá, Nagyi!” képzés az elektronikus kommunikáció, az internetezés és elektronikus levelezés alapjainak elsajátítására ad módot, megismertetve a résztvevőket az infokommunikációs eszközök használatával, az új típusú ismeretszerzés és kapcsolattartás lehetőségeivel.

A felnőttképzési törvény követelményeinek megfelelő oktatásban eddig már több mint kétezeren vettek részt. A tanfolyamot végeztek átlagéletkora 63 év, de több nyolcvan éven felüli is található közöttük. A képzéseket játékos vizsga és bizonyítvány átadása zárta le.

2007 óta évente 5-6 fős kiscsoportokban Egerben is iskolapadba ülhetnek a nyugdíjasok, hogy készségszinten megtanulják az internet használatát. A 25 órás ingyenes képzés során alapfokú számítástechnikai ismeretek elsajátítása mellett a szépkorúak megismerkedhettek az elektronikus levelezés fortélyáival, az internetes keresőprogramokkal, megtanulhattak képeket menteni, küldeni, a világhálón tájékozódni.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A **Családsegítő Intézet Belvárosi Gondozási Központja** biztosítja az idősek számára a hiányzó vagy hiányos családi gondoskodást, közösségi tevékenységet, egészségi állapotnak megfelelő terápiás jellegű foglalkoztatást, a szabadidő hasznos eltöltését színes programok szervezésével.

A **Belvárosi idősek klubja** hétköznapi változatos programokat nyújt:

- irodalmi és ismeretterjesztő előadások,
- vetélkedők, társasjátékok, dalkör
- házi könyvtár, folyóiratok, kiállítások megtekintése
- tanácsadás, segítség hivatalos ügyek intézésében
- testsúly és vérnyomásmérés, idős torna
- kirándulások, koncertek

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során városunkban	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés az idősök életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információs bázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek - egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
az idősebb generáció tagjainál gyakran hiányzik a kellő biztonság, akadály- és kockázatmentes környezet, elérhető tömegközlekedés és közszolgáltatások	akadálymentes és kockázatmentes környezet kialakításának ösztönzése háztartást segítő szolgáltatások, szomszédsági támogatás és gondozó családtagok, önkéntes munka ösztönzése biztonságos lakhatás feltételeire tájékoztató programok, házi segítségnyújtás fejlesztése bűnmegelőzési program kidolgozása tömegközlekedés és közszolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése és egyeztetése a közszolgáltatókkal

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékossgátípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport. Jelentősen emelkedett az egyéb, pontosan meg nem határozott fogyatékossgában szenvedők aránya.

Egerben a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Tapasztalat szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az Agria-Humán Kft.-t 1993. november 01-jén alapította Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata (3300 Eger, Dobó tér 2.) eredetileg szociális foglalkoztatóként. A társaság 100%-ban Önkormányzati tulajdon.

Az Agria-Humán Kft. megalakulása óta komoly erőfeszítéseket tett a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek foglalkoztatásának megszervezése és bonyolítása területén. Törekedett arra, hogy az adottságaik miatt a munkaerő piacról kiszoruló emberek mind szélesebb rétegei számára biztosítson egészségi állapotukhoz igazodó, képességeik kibontakoztatására alkalmas, értékteremtő munkát.

Megalakulása óta eltelt idő alatt új munkahelyek sokaságát teremtette meg, biztosította a működésükhöz szükséges infrastruktúrát és szakmai háttérrel. Ilyen módon sok ember számára tudott biztosítani jövedelmet, önbecsülést jelentő változatos munkát.

Az Agria-Humán Kft. 20 éves működése során az Észak-magyarországi régió egyik legnagyobb létszámú foglalkoztatójává vált, jelenleg 470 fő munkavállalót foglalkoztat Közhasznú Nonprofit formában, több telephelyen, ebből 430 fő megváltozott munkaképességű. cég tevékenységeit jelenleg 5 telephelyen végzi. Ezek a tevékenységek

kisebbségi kézügyességet igénylő, betanított munkák, melyeket a megváltozott munkaképességű alkalmazottak könnyen elsajátíthatnak.

- a Papírüzem közel 110 dolgozónak biztosít munkát.
- szelektív hulladékok begyűjtése, előfeldolgozása,
- telephelyükön a Bosch Rexroth Pneumatika Kft-nek Léghenger alkatrészek előszerelését, valamint a BRP Kft-hez beérkező alkatrészek egy részének ellenőrzését, a hibás alkatrészek válogatását, tisztítását, menetfelszabályozását végzi bér munkában, 20-22 fős létszámmal.
- szórólapok, névjegykártyák készítése, könyvkötés,
- igényes konfekció teremékek varrása, szabása,
- különböző intézmények takarítása, portaszolgálat és éjjeliőri feladatok ellátása.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, specializált nyilvántartott adattal azonban nem rendelkezünk a célcsoportra lebontva.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A feladat olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

Saját forrásból finanszírozott akadálymentesítések

Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az akadálymentes közlekedésre, így is elősegítve az esélyegyenlőséget. Önálló pénzügyi keretet hozott létre az ilyen jellegű beruházások finanszírozásának fedezetére. Az elmúlt években ilyen beruházás volt az Önkormányzati Intézmények akadálymentesítésének felmérése, Nagyváradi úti Napköziotthonos Óvoda Tornatermének, Napsugár úti és Hadnagy úti orvosi rendelők.

Az önálló forrásból megvalósuló egyéb (út-, padka-, járda-, intézményi beruházások) önkormányzati beruházások tervezésénél és kivitelezésénél is figyelembe veszi a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséről szóló segédletben megfogalmazottakat.

A 2013-as évben az új önkormányzati honlap akadálymentesített formában is elkészül.

Pályázati forrásból finanszírozott akadálymentesítések

Az elmúlt években célzottan 9 db intézményi akadálymentesítési pályázatot valósított meg az önkormányzat. A projektek keretében kialakításra kerültek mozgáskorlátozott parkolók, melytől taktilis jelek vezetnek akadálymentes rámpán (szabványos korláttal ellátott)

keresztül a bejáratáig. Az épületekben vészjelzővel, irányfényvel és a fogyatékkal élők igényeinek megfelelő eszközökkel felszerelt mozgáskorlátozott WC került kialakításra. Az ügyfélkapcsolati térben kiépítésre kerültek az indukciós hurkok, amelyek a hallássérültek zavartalan ügyintézésének fontos feltétele. Az épületen belüli akadálymentes közlekedés biztosítása érdekében a küszöbök megszűntek, kontrasztos ajtótokok kerültek beépítésre és Braille írásos tájékoztató táblarendszer is kihelyezésre került. A szintkülönbségek leküzdésére korszerű, kifejezetten a mozgáskorlátozottak igényeinek megfelelő liftek kerültek beépítésre, melynek kezelése Braille írással ellátott vezérlőgombjai miatt a látássérültek számára is megoldott.

Akadálymentesített épületek:

- **Az Eger, Kossuth L. u. 28. szám alatti Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatának akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0118)**
- **Az egri Barkóczy utcai védőnői szolgálat akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0026)**
- **Az egri Tavasz úti óvoda akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0024)**
- **Akadálymentesített Vízimolnár utcai bölcsőde (ÉMOP-4.2.2-2007-0017)**
- **Mikrotársulási formában alapfokú iskolai feladatokat ellátó Hunyadi Mátyás Általános Iskola akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0042)**
- **Az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-2007-0018)**
- **Nagyváradai úti Napköziotthonos Óvoda akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0009)**
- **Felsővárosi Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolájának akadálymentesítése (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0010)**
- **Pásztoryölgyi Általános Iskola és Gimnázium (ÉMOP-4.2.2-09-2009-0011)**

Egyéb pályázati forrásból finanszírozott fejlesztéseknél a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséről szóló segédletben megfogalmazottakat kötelező jelleggel alkalmazza az önkormányzat és törekszünk az intézményi beruházásoknál a **komplex akadálymentesítés megvalósítására.**

Befejezett beruházások:

- Eger történelmi belvárosát és a 25. sz. főútvonalat összekötő Szvorényi út korszerűsítése (ÉMOP-3.1.2/B-2008-0003)
- Közlekedésfejlesztés megvalósítása Eger városában a Deák Ferenc utcában (ÉMOP-3.1.2/B-09-2009-0009)
- A Családsegítő Intézet, Eger Ifjúság u. 9. sz. alatti telephelyén működő értelmi fogyatékosok nappali intézményének bővítése és korszerűsítése új helyszínre történő áthelyezéssel (ÉMOP-4.2.1./A-09-2009-0001)
- Bölcsődei Igazgatóság Lajosvárosi bölcsődéjének 20 férőhelyes bővítése (ÉMOP-4.2.1./B-09-2009-0001)

Folyamatban lévő beruházások:

- Közoktatás térségi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése a Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium, kollégiumi épületében (ÉMOP-4.3.1./2/2F-2008-0066)

- Szépasszonyvölgyi Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont- Az első Magyarországi integrált látogatóközpont szabadtéri színpaddal- kialakítása (ÉMOP-2.1.1./B-09-2009-0004)
- Dobó tér - Eger-patak - Belvárosi térsor funkcióbővítő városrehabilitáció (ÉMOP-3.1.2./C-01-1f-2010-0001)
- Az elkövetkező években megvalósuló fejlesztések:
- **Lenkey János Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése a mindennapos testnevelés feltételeinek megteremtésével** (ÉMOP-4.3.1/A-12-2012-0021)
- **Szala városrész szociális rehabilitációja** (ÉMOP-3.1.1-12-2013-0007)
- **Bölcsődék infrastrukturális fejlesztése Egerben** (3 intézmény) ÉMOP-4.2.1/B-12-2013-0001
- **Az egrí vár és erődrendszer turisztikai attrakcióinak fejlesztése** (ÉMOP-2.1.1/ A-09-2f-2011-0001)

Intézményi szolgáltatások

Mlinkó István Óvoda

A felújított, jól felszerelt óvodában három csoportban 26 gyermeket látnak el. Két csoportban hallássérült kisgyermek van, egy csoportban az intenzív logopédiai ellátást igénylő gyermekek kapnak speciális fejlesztést. Az óvodába a Hallássérülteket Vizsgáló Országos Szakértői Bizottság Budapest, Heves Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság véleménye alapján kerülnek be a gyerekek. Mindhárom csoportunkban intenzív gyógypedagógiai fejlesztés biztosított az alacsony csoportlétszámok mellett.

Mlinkó István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Diákotthon

Az intézménybe enyhe értelmi fogyatékos, gyengénlátó, nagyothalló, siket, enyhe mozgáskorlátozott, közepesen mozgáskorlátozott, beszéd fogyatékos tanulók járnak.

Az óvodai és az iskolai tagozat közé egy vagy két előkészítő évfolyam ékelődik. Az Intézményben a tanulók 1-8. osztályban tantárgyi rendszerben végzik tanulmányaikat.

Az intézmény alaptevékenysége:

- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) gyermekek óvodai nevelése, ellátása;
- Sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-8. évfolyam);
- Nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi, externátusi nevelése;
- Diákotthoni, kollégiumi szálláshelynyújtás sajátos nevelési igényű (hallássérült, beszéd fogyatékos, halmozottan sérült) gyermekek, tanulók számára;
- Pedagógiai szakszolgáltató tevékenység;
- Korai fejlesztés, gondozás;
- Fejlesztő felkészítés

Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja

Eger város közigazgatási területén, a családban élő középsúlyos, enyhe fokban és halmozottan sérült fiatalok és felnőttek napközbeni ellátását biztosítja, lehetővé téve, hogy ezek a fiatalok saját otthonukban, családjukkal élhessenek. Az intézmény negyven

férőhelyes. Az intézményben államilag támogatott és finanszírozott szerződés keretében szociális foglalkoztatás működik, mely 13 fő munka-rehabilitációs foglalkoztatására ad lehetőséget.

Az Egri Autista Alapítvány működteti az Eger, Bem táborkút 3 szám alatti ingatlanban 201 m²-en a Szent Anna Napközi Otthont, melyben autista gyerekeknek biztosít napközbeni ellátást, valamint a Szent Erzsébet Támogató Szolgálatot. Az ingatlan tulajdonjogát az önkormányzat közcélú adományként térítésmentesen adta át az Alapítvány részére. Az Alapítvány az ÉMOP 3.3.1. – II. kódszámú civil szervezetek infrastrukturális fejlesztése c. konstrukcióban pályázott a „Szent Anna Napközi” fejlesztése céljából. , 95.576.000 Ft ERFA forrásból származó támogatást nyert.

Civil szerveződések a fogyatékkal élők érdekeinek képviseletére

ÉFOÉSZ Heves Megyei Közhasznú Egyesület fő tevékenysége a célcsoportjának érdekvédelme. Aktívan működő szervezet, hetente két alkalommal tartanak foglalkozást az értelmi fogyatékosok részére, ezen túl szakembereken keresztül vonják be a fogyatékosokat és a szülőket, családokat a rendezvényekbe.

2001 óta az Egyesület évente rendez gyermeknapi majális a megye sérülteket gondozó intézményei gyermekei számára, ahol rendszeresen 250-300 fő vesz részt. A cél az, hogy kimozdítsa az intézmény falai közül a sérült gyerekeket, felnőtteket. Az Egyesület Országos első volt karácsonyi vásárok, lovas terápia meg szervezésében, népdal-néptánc találkozók tartásában.

Az érdekképviseleti tevékenység során nyert tapasztalatuk az, hogy az értelmi fogyatékos emberek az iskola elvégzését követően nagyrészt családokban vannak, munkavállalási lehetőségük nincs, állandó ápolásra, gondozásra szorulnak. A koruk előrehaladtával a gondozási tevékenységük egyre nehezebbé válik és egy idő múlva állandó bentlakásos intézetben lehet elhelyezni őket. Ilyen jellegű intézmény Egerhez közel az Andornaktályai Fogyatékosok Otthona és Rehabilitációs Intézete 122 férőhellyel és a Bélapátfalvi Idősek, Fogyatékosok Otthona és Módszertani Intézete 130 férőhellyel. A családban felnövő és ott élő értelmi fogyatékosnak, miután már a szülő nem tudja ellátni, nagy traumát jelent ez a változás. Kiszakad a családi környezetből, eddig ismeretlen intézményi környezetbe kerül, ahol a család sem tudja megfelelően tartani a kapcsolatot.

Ennek a problémának orvoslására célszerű lenne nemcsak rehabilitációs lakóotthont működtetni, hanem az enyhe és közép súlyos értelmi fogyatékosok részére 8-12 fős bentlakásos ápoló-gondozó lakóotthont, ahol állandó felügyelet mellett, családi környezetben lehetnének az érintettek. A lakóotthon lehetőséget nyújtaná arra is, hogyha valamelyik család egy-két napra nem tudja megoldani a fogyatékos családtag felügyeletét, a lakóotthon ez idő alatt ezt biztosítaná.

Az értelmi fogyatékos emberek számára nincs biztosítva az altatásban történő fogorvosi ellátás, illetve altatásban végezhető alapvizsgálatok (pld nőgyógyászati, tükrözés)

A támogató szolgálat jelenleg csak munkaidőben működik, azonban a sérült, gondozásra szoruló emberek munkaidőn túl is segítséget igényelnek. Szükséges lenne egy erre a célra kialakított készenléti szolgálat működtetése.

Nincs megoldva az értelmi fogyatékos emberek foglalkoztatása sem, emiatt haszontalannak, kirekesztettnek érzik magukat.

A Vakok és Gyengénlátók Heves Megyei Egyesülete 2004. óta működik Egerben. Jelenlegi taglétszám 470 fő, mely minden korosztályt felölel, de említést érdemel, hogy a tagság több mint 60 %-a idősebb korosztályú.

Magyarországon a látássérültekről való gondoskodás 1949 óta alapvetően állami feladat. A szociális juttatások célja, hogy lehetővé tegyék a vak és gyengénlátó emberek számára a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést. A pénzübeni szociális juttatások rendszeresek, ill. esetiek lehetnek. A támogatások közül leglényegesebb a vakok személyi járadéka, mely havonta minden vak embert megillet. Ennek összege változó, annak figyelembevételével, hogy jogosult nyugdíjas vagy aktív dolgozó. 1998-ban bevezetésre került a fogyatékosági támogatás, melyet a súlyosan fogyatékos személyek is igényelhetnek.

Amennyiben a jogosultság fennáll, a látássérült személyek rokkantsági nyugdíjban vagy rokkantsági járadékban részesülhetnek. A rokkant nyugdíjas vak emberek ingyenes közgyógyellátást igényelhetnek.

A súlyosan látássérültek számára a helyi közlekedés teljesen díjmentes, a helyközi utazáshoz 90%-os kedvezményt kapnak.

Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének Heves Megyei Szervezete 1979 óta működik Egerben, jelenleg 619 tagot számlál. Az egyesület feladata a hallássérültek érdekeinek szervezett, szakszerű képviselése és védelme, az érdekérvényesítési lehetőség folyamatos bővítése, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése.

Mozgássérültek Heves Megyei Egyesülete az érdekképviseleti tevékenységén túl, információs szolgáltatást nyújt, tanácsadást tart a jogszabályváltozásokkal, munkalehetőségekkel, rehabilitációval kapcsolatosan. A MEOSZ keretein belül átképzést, számítógépes tanfolyamokat, távmunkát szervez. Az egyesület rehabilitációs programjai: gyógyfürdő látogatások, kirándulások, kulturális programok.

A Biosziget Rehabilitációs Alapítvány a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 85/A. §-a szerinti fogyatékosok rehabilitációs lakóotthonát működteti, amelyben legfeljebb 12 fő fiatal értelmi fogyatékos személy rehabilitációs, foglalkoztatással egybekötött tartós bentlakását biztosítja. Az intézmény az alapítvány tulajdonában lévő, Eger Verőszala u. 63. sz. alatti ingatlanban működik.

A feladat ellátására az önkormányzat jelenleg a 2014. december 31.-ig terjedő időtartamra feladat-ellátási szerződést kötött. A szerződés szerint az önkormányzat az otthon évente egyeztetett költségvetési tervének elfogadása alapján nyújt működési támogatást. Az alapítvány részére évek óta 4millió Ft-ot folyósítunk a működés támogatására.

Az Alapítvány az önkormányzat által biztosított támogatás mellett egyéb külső források bevonásával teszi lehetővé az otthon működtetését. Igen nehéz, de eredményes szakmai munkát végeznek. A munka-rehabilitáció mellett részt vesznek városi rendezvényeken, sikeresek az otthonból történő kibocsátások.

Az önkormányzat számára jelentős előnyök származnak a feladat ellátása tekintetében abból, amit az alapítvány anyagiakban és szellemi tőkében egyaránt a lakóotthon működtetésére, az ott élők javára fordít.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása
--

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<p>jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről</p>	<p>Információbázis létrehozása az alábbi tartalommal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
<p>Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os</p>	<p>Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése -közintézmények, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében</p>
<p>Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosot ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van</p>	<p>közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fórumok szervezése civil szervezetek támogatása olyan támogatások, képzések, amely az internethez való hozzáférést segítik</p>

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

Városunkban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Az önkormányzati döntések előkészítésében véleményükkel, javaslatukkal részt vesznek a szervezeteket, delegáltjuk tanácskozási joggal vesznek részt az állandó bizottságok ülésein.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata és a helyi civil szféra közötti együttműködés országosan ismert, elismert és példaértékű összefogást biztosít a felek között. A gazdag egri civil életet többek között a nonprofit szféra képviselőinek aktivitása, az Egri Civil Kerekasztal szakterületenkénti szekcióinak munkája és egy területi szekció létrejötte is jelzi. Külön Ifjúsági Kerekasztal működik a városban. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

Az elkövetkezendő időben az önkormányzat civil kapcsolata felértékelődik: az Európai Unió pályázatai kiírásai során elvárja, a bírálatkor előnyben részesíti azokat a programokat, projekteket, amelyek széles társadalmi összefogáson alapulnak, a gazdasági hasznosságon túl szemléletformáló, kultúrafejlesztő hatásúak.

Mind az életminőség, az egyéni és társadalmi közérzet javítása, mind a közvetett gazdasági hasznosulás miatt fontos a civilek és az önkormányzat kapcsolatának fejlesztése, a kölcsönös visszacsatolás rendszere

A civil kezdeményezések biztatásával, támogatásával, véleményük meghallgatásával az elkövetkezendőkben erősíteni kell a civil-lét becsületét, példát adva a felnövő generációknak.

Eger megyei Jogú Város Önkormányzata Együttműködési Megállapodás kötött a helyi roma, ruszin, lengyel, görög, német nemzetiségi önkormányzatokkal. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a városban dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az on-line kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezetet az Önkormányzat honlapján közzéteszi, így az állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentrált felmérés a mélyszegénységben élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről	Létre kell hozni egy információbázist legalább az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk bérletelés állomány, kiutalás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; közoktatás; fejlesztési támogatások
	tartós a munkanélküliek száma	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
	a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell	Kezdeményezés, javaslattétel a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint , a szükséges profiltisztítás végrehajtása Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása , hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás

	<p>dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása</p> <p>a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.</p>
<p>alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek</p>	<p>felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál</p> <p>képzések megszervezése és lebonyolítása</p>
<p>nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik</p>	<p>bérlakás állomány aktualizálása</p> <p>helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata</p> <p>pályázati lehetőségek felkutatása</p> <p>A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére</p> <p>A súlypontot a rendszeres, tartós támogatásokra kell áthelyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben</p> <p>A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata.</p> <p>Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát akár belső tartalékok feltárásával, akár új területek igénybevételeivel.</p> <p>A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, előközművesítés terén).</p>

	a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és otthonokban, megfelelő számú férőhely biztosítása családsegítés, életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás
Gyermekek	nincs részletes, igényekre koncentrázó felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet, oktatás) - halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok	családgondozás rendszerének hatékonyabbá tétele életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekvédelmi szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése oktatási intézményekben a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat szerepének átgondolása
	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében
	a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott többlet-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik	felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket meghatározni további ösztöndíj-

		elemeket, kapcsolódási pontokat
	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet , oktatás) - halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Idősek	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés az idősek életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információs bázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - szükségletek, igények, problémás területek - egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	az idősebb generáció tagjainál gyakran hiányzik a kellő biztonság, akadály- és kockázatmentes környezet, elérhető tömegközlekedés és közszolgáltatások	akadálymentes és kockázatmentes környezet kialakításának ösztönzése háztartást segítő szolgáltatások, szomszédsági támogatás és gondozó családtagok, önkéntes munka ösztönzése biztonságos lakhatás feltételeire tájékoztató programok házi segítségnyújtás fejlesztése bűnmegelőzési program kidolgozása tömegközlekedés és közszolgáltatások fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése és egyeztetése a közszolgáltatókkal
Nők	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni	információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok

	a gyermek születése utáni időkiesés miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző rugalmas foglalkoztatási formákról gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka
Fogyatékkal élők	jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről	Információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, közintézmények, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében
	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékosot ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van	közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fórumok szervezése civil szerveződések támogatása olyan támogatások, képzések, amelyek az internethez való hozzáférést segítik
	beazonosított problémák nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről	fejlesztési lehetőségek Információbázis létrehozása az alábbi tartalommal: <ul style="list-style-type: none"> - fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők - a fogyatékosok foka, típusa - szükségletek, igények, problémás területek - célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	mélyszegénységben élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
	foglalkoztatási és karriertervezési tanácsadó pont (információs pont) kialakítása	Felelős: önkormányzat munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
	hatékony pályaaorientációs rendszer, inspiráló tanulmányi környezet kialakítása	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, felelős: önkormányzat
	Aluliskolázottak felzárkóztató képzése	munkaügyi központ, képző intézmény, önkéntesek felelős: önkormányzat
	Lakáskonceptió felülvizsgálata	bérlők, EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
	krízis helyzetbe került családok átmeneti elhelyezése	Családsegítő Intézet, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
Gyermekek	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
	családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése	Felelős: Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda
	hátrányos helyzetű gyermekek célzott fejlesztése	önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, Felelős: KLIK
	ösztöndíj-programok fenntartása és fejlesztése	Felelős: önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Idősek	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
	mindennapi életet megalapozó biztonság növelése	Felelős: önkormányzat családsegítő intézet, közszolgáltatók, városi rendőrkapitányság, civil szervezetek
Nők	információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
	szociális ellátórendszer specifikus fejlesztése	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, civil szervezetek

	munkaerőpiacra való visszatérés támogatása, családbarát munkahelyek kialakítása	Felelős: önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, családsegítő intézet
Fogyatékkal élők	fogyatékkal élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
	közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, akadálymentesítés	Felelős: önkormányzat, városi intézmények, közszolgáltatók
	Közösségfejlesztés	Felelős: önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek

Az intézkedési területek részletes kifejtése

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	mélyszegénységben élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs részletes, igényekre koncentrálnó felmérés a mélyszegénységben élőkéről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a helyzetükről, és a segítségnyújtás lehetőségeiről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: mélyszegénységben élők száma, demográfiai jellemzők szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk bérlet, lakás állomány, kiutalás; telepfelszámolás; személyes szociális támogatások, tanácsadás; közoktatás; fejlesztési támogatások
Résztevők és felelős	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Mélyszegegyességben élők
	foglalkoztatási és karriertervezési tanácsadó pont (információs pont) kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a tartós munkanélküliek száma
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: hatékonyabbá tenni a foglalkoztatási lehetőségekhez való hozzáférést R: partnerek bevonása, források megteremtése, információs csatornák kiépítése K: információs pont létrehozása H: folyamatos fenntartás, foglalkoztatási lehetőségek folyamatos felmérése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	az információs pont működéséhez alapvetően hatékony információs csatornákra van szükség a szakigazgatási szervek (munkaügyi központ) és a helyi vállalkozók felé - partnerek bevonása, együttműködés kereteinek kidolgozása - az információs pont infrastruktúrájának kiépítése - pályázati források felmérése
Részvevők és felelős	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
Partnerek	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: információs pont felállítása Dokumentáltság: átadott létesítmény Forrás: R – bevont partnerek száma K – információs pont, alkalmazottak száma H – az információs pont által ajánlott munkahelyek száma Fenntarthatóság: folyamatos aktív részvétel a foglalkoztatási lehetőségek közvetítése érdekében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	pénzügyi (pályázati) forrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	hatékony pályaorientációs rendszer, inspiráló tanulmányi környezet kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a szakképzés és a hiány- vagy egyébként biztos elhelyezkedési lehetőséget biztosító szakmák közötti illeszkedés problémái, továbbá a mélyszegénységben élők eredményes részvételét és későbbi sikeres elhelyezkedését erősíteni kell
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a szakképzés és a hiányszakmák közötti kolleráció erősítése, a szegregátum képzésben való részvételének bővítése R: partnerek bevonása, a képzési programok egyeztetése a fenntartókkal K: a szakképzések kontrollja és a szegregátum részvételének figyelemmel kísérése H: a szegregátum elhelyezkedési lehetőségeinek javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kezdeményezés, javaslattétel a következő célok elérése érdekében: Szakképzés átstrukturálása a munkaerő-piaci igények szerint , a szükséges profiltisztítás végrehajtása, Távoktatás támogatása, hatékonyabbá tétele, Képzési, oktatási rendszer hatékonyságának javítása , hiányszakmák képzése, minőségi oktatás biztosítása. A gazdaság igényeihez igazodó szak- és felnőttképzés kialakítása. Munkahelyi képzések. Támogatás a vállalkozás dolgozóinak a más támogatásból el nem számolható szakképzési költségeihez, feltételrendszer kidolgozása a HKIK-ban folyó ún „Gyere haza” program folytatása, kibővítése: a megyei munkahelyeket, lehetőségeket bemutató honlapon keresztül a fiatalok itthon tartása, illetve hazahívása egy esetleges külföldi munkatapasztalat szerzés után.
Résztevők és felelős	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, felelős: önkormányzat
Partnerek	TISZK, HKIK, munkaügyi központ, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: új szakképzések Dokumentáltság: tanügyi dokumentumok Forrás: R – képzési programok K – szakképzettséget szerettek száma a célcsoportban H - szakképzettséget szerettek száma a célcsoportban Fenntarthatóság: folyamatos ellenőrzés a munkaerőpiaci igények és lehetőségek alapján

Kockázatok és csökkentésük eszközei	alulmotiváltság a beiskolázásra a célcsoportnál, lemorzsolódás, a pénzügyi források hiánya, a támogatott képzések nem válnak piacképesé, fenntartói viszonyok
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pályázati lehetőségek, humán erőforrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	Aluliskolázottak felzárkóztató képzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	alulképzett munkanélküliek száma, rosszabb elhelyezkedési lehetőségek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: alulképzettség csökkentése a szegregátumban R: partnerek bevonása, források megteremtése K: Felzárkóztató képzések H: 8 osztályos általános iskolai végzettség elérése a szegregátum aktív korú népességének 90%-ban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	felmérni, hogy mely osztályok hiányoznak a célcsoportnál képzések megszervezése és lebonyolítása
Résztevők és felelős	résztevők: munkaügyi központ, képző intézmény, önkéntesek felelős: önkormányzat
Partnerek	civilek, vállalkozók, önkormányzatok, képző intézmény, munkaügyi központ, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: aktív korú lakosság befejezett általános iskolai képzése Dokumentáltság: tanügyi dokumentumok Forrás: R – bevont partnerek, kidolgozott képzési rendszer K – Célcsoportból jelentkezők száma H – 8 általános iskolai végzettség megszerzése Fenntarthatóság: a célcsoport rendszeres szűrése és bevonása szükséges
Kockázatok és csökkentésük eszközei	alulmotiváltság a célcsoportnál a beiskolázásra, pénzügyi források hiánya
Szükséges erőforrások	információ a képzési lehetőségekről, pénzügyi források megtalálása, humán erőforrás megléte

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	Lakáskonceptió felülvizsgálata
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nagy a bérlakásra várók száma, az alacsony jövedelem miatt sokszor kezelhetetlen lakbértartozás halmozódik fel
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános: a szegregátumba tartozók lakhatásának javítása, lakásbérlők folyamatosan fenn tudják tartani a jogviszonyt</p> <p>R: az önkormányzati bérlakás állomány felmérése elhelyezkedés, műszaki állapot és komfortfokozat szerint</p> <p>K: lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési támogatás, első lakáshoz jutók támogatása felülvizsgálata</p> <p>H: a lakáspiaci lehetőségekhez való folyamatos igazítás, lakásmobilitás növelésére a fiatalok első lakáshoz jutásának támogatása</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>bérlakás állomány felmérése</p> <p>helyi lakáscélú rendeletek felülvizsgálata</p> <p>pályázati lehetőségek felkutatása</p> <p>A lakbér-támogatási rendszer, önkormányzati támogatások felülvizsgálata – a lakbér-támogatási rendszerrel együttesen – a lakhatási feltételek megőrzésére, az eladósodás elkerülésére</p> <p>A súlypontot a rendszeres, tartós támogatásokra kell áthelyezni az eseti jellegű segélyekkel szemben</p> <p>A költségvetési lehetőségekkel, és a pályázati források lehívásával összhangban folytatni szükséges a belvárosi és lakóterületi rehabilitációt, ezáltal megvalósulhat a területen élő szociálisan elesett rétegek közvetett támogatása, megindulhat az ingatlanok felértékelődési folyamata.</p> <p>Biztosítani szükséges a lakókörnyezet, illetve a beépítési jelleg széleskörű választékát akár belső tartalékok feltárásával, akár új területek igénybevitelével.</p> <p>A lakásépítési tevékenység elősegítése a terület-előkészítés eszközével (rendezési tervek, koordináció a tulajdonviszonyok rendezése, előközművesítés terén).</p>
Résztevők és felelős	bérlők, EVAT Zrt, Felelős: önkormányzat
Partnerek	EVAT ZRt,
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása	<p>Mutató: bérlakáshoz jutók száma, díjtartozások csökkenése</p> <p>Dokumentáltság: lakásbérleti szerződések, bérbeadó kiemutatások</p> <p>Forrás: R – támogatások mértéke K – lakásbérleti szerződések</p>

(rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	H – hosszú távon is fenntartott lakásbérletek Fenntarthatóság: folyamatos pénzügyi ráfordítást igényel
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pénzügyi forrás, emberi erőforrás

	Mélyszegénységben élők
Intézkedés címe:	krízis helyzetbe került családok átmeneti elhelyezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a munkanélküliség és az eladósodás vagy egyéb okok miatt a családok ideiglenesen vagy tartósan lakhatásukat nem tudják megoldani.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: krízishelyzetbe került családok lakhatási gondjainak enyhítése R: segítség nyújtás a családok ideiglenes elhelyezéséhez K: a lakhatásukat tartósan önállóan megoldani nem tudó családok részére elkülönített szociális bérlakás H: segítség a tulajdonszerzésben az első lakáshoz jutók támogatása által, a lakáspiaci lehetőségek felkutatásával, életvezetési tanácsadással
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	ideiglenes elhelyezés átmeneti szálláson és otthonokban, megfelelő számú férőhely biztosítása családsegítés, életvezetési tanácsadás önkormányzati támogatás
Résztevők és felelős	Családsegítő Intézet, Gyermekjóléti és Bölcsődei Igazgatóság, Evat Zrt, Felelős: önkormányzat
Partnerek	Családsegítő Intézet, Családok Átmeneti otthona, EVTt Zrt
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: célcsoportba tartozó elhelyezett családok száma Dokumentáltság: használati és bérleti szerződések, tulajdoni lapok Forrás: R – bejelentett és kezelt igények száma K – kiutalt bérlakások száma H – célcsoport lakástulajdon-szerzése Fenntarthatóság: folyamatos pénzügyi kötelezettségvállalást jelent
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források volumene, az együttműködési készség hiánya
Szükséges erőforrások	uniós és hazai pályázati pénzeszközök, költségvetésben elkülönített pénzeszközök, emberi erőforrás

	Gyermekek
	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs részletes, igényekre koncentráló felmérés a gyermekek, különösen a halmozottan hátrányos gyermekek családi és oktatási helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek (családi helyzet, oktatás) halmozottan hátrányos gyermekekre vonatkozó további információk célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, KLIK, járási hivatal gyámhivatala, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Gyermekek
Intézkedés címe:	családoknál a kialakult veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	növekszik gondozás alatt lévő gyermekek száma, iskolai problémák, csavargás, iskolakerülés, súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a gyermekek biztonságos családi hátterének elősegítése R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: programok, fórumok szervezése, veszélyhelyzetet jelző figyelő szolgálat, intézményi ellátások H: az intézkedések révén a veszélyeztető tényezők lehetőség szerinti megelőzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	családgondozás rendszerének hatékonyabbá tétele életvezetési tanácsadás, családsegítés gyermekvédelmi szociális ellátások körének bővítése gyermekek napközbeni ellátását biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működtetése köznevelési intézményrendszer fenntartói változása miatt az önkormányzat szerepének átgondolása
Résztevők és felelős	önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, Felelős: Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat,
Partnerek	önkormányzat, Ifjúsági Információs és Tanácsadó Iroda, civil szervezetek, KLIK
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: igénybe vett ellátások, programok száma Dokumentáltság: intézményi kimutatás Forrás: R – intézkedési terv K – szervezett programok, intézményi ellátások H – tudomásra jutott veszélyhelyzetek száma: Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források, célcsoport bevonása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Gyermekek
Intézkedés címe:	hátrányos helyzetű gyermekek célzott fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi helyzetének romlása, család szétesése miatt a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: olyan programok szervezése, amelyek elősegítik a társadalmi beilleszkedést, kompetenciák fejlesztését R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: programok, képzések szervezése H: eredmények fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében
Résztevők és felelős	önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, KLIK
Partnerek	önkormányzat, városi intézmények, civil szervezetek, KLIK
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: szervezett programok, képzések Dokumentáltság: Forrás: R – együttműködési megállapodás, intézkedési terv K – szervezett programok, képzések H – szervezett programok Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása, célcsoport bevonása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Gyermekek
Intézkedés címe:	ösztöndíj-programok fenntartása és fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a hátrányos helyzetű gyermekek tartós felzárkóztatása az oktatási rendszeren keresztül nyújtott többlet-támogatások nélkül nehézségekbe ütközik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: elősegíteni az általános, középfokú és felsőfokú végzettségek sikeres megszerzését R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása, meglévő ösztöndíj-rendszer fenntartása K: ösztöndíj-rendszer fejlesztése, lehetőségek összekapcsolása H: fenntartó időszak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	felkutatni az ösztöndíj-rendszerben részt venni kívánó további potenciális partnereket meghatározni további ösztöndíj-elemeket, kapcsolódási pontokat
Részvevők és felelős	önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Partnerek	önkormányzat, KLIK, HKIK, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: ösztöndíj elérhetősége a célcsoportban Dokumentáltság: elbírált ösztöndíjpályázatok száma Forrás: R – bevont partnerek száma, ösztöndíj pénzügyi keretei K – ösztöndíjra pályázók száma H - ösztöndíjra pályázók száma Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása, partnerek bevonása
Szükséges erőforrások	pénzügyi (pályázati) források

	Nők
Intézkedés címe:	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés a nők családi és munkaerőpiaci helyzetét érintően, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Nők
Intézkedés címe:	szociális ellátórendszer specifikus fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas, célzott szociális ellátások hiányosságai
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: szociális ellátórendszer célzott reagálása a célcsoport problémáira R: partnerek bevonása, intézkedési terv kidolgozása K: ellátórendszer felülvizsgálata, programok, fórumok szervezése H: eredmények fenntartása, ellenőrzés és felülvizsgálat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása az elérhető lehetőségekről tájékoztató fórumok
Résztevők és felelős	önkormányzat, családsegítő intézet, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: bevezetett szociális ellátási formák Dokumentáltság: helyi rendeletek, együttműködési megállapodások Forrás: R – intézkedési terv K – rendeletek, programok, fórumok H – szolgáltatásokat igénybe vevők, intézményi kimutatások Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Nők
Intézkedés címe:	munkaerőpiacra való visszatérés támogatása, családbarát munkahelyek kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a gyermek születése utáni időkiesés miatt nehéz a munkába állás, a munkahelyek előítélete kisgyerekes nőkkel szemben, nőknek nincs információjuk a jogi és egyéb lehetőségekről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát, biztos megélhetést biztosítva R: partnerek bevonása, intézkedési területek kidolgozása K: együttműködés beindítása a munkahelyekkel, tájékoztató fórumok, intézményi formák (gyermekellátása) H: eredmények fenntartása, gyermekvállalási kedv erősödése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése tájékoztató programok a nők részére a munkába állással kapcsolatos jogokról tájékoztató programok a munkahelyek részére a különböző rugalmas foglalkoztatási formákról gyermekellátást biztosító szolgáltatások fejlesztése és kapacitásának bővítése család-barát munkahelyi megoldások: részmunkaidő, kötetlen munkaidő, távmunka
Résztevők és felelős	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, családsegítő intézet
Partnerek	önkormányzat, munkaügyi központ, HKIK, családsegítő intézet
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: programok száma Dokumentáltság: tájékoztató anyagok, résztvevők Forrás: R – együttműködési megállapodások K – tájékoztató fórumok H – munkaügyi központhoz fordulók száma Fenntarthatóság: tájékoztatók időszakos szervezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	partnerek (munkahelyek bevonása), pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	Idősek
Intézkedés címe:	információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre részletes, igényekre koncentráló felmérés az idősek életkörülményeire, társadalmi részvételére vonatkozóan, amely alapján a további célzott intézkedéseket lehet megtenni
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: szükségletek, igények, problémás területek egészség, biztonság, helyi közéletben való részvétel lehetőségei célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	Felelős: önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	Idősek
Intézkedés címe:	szabadidős tevékenység, közösségi terek erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	időskorban gyakran válnak bezárkózóvá az emberek, csökkennek a társas interakciók, mozgásszegény életmód
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: szabadidős és egyéb közösségi tevékenység kereteinek fejlesztése, hozzáférés biztosítása és népszerűsítése R: partnerek bevonása, részletes intézkedési terv kidolgozása K: szabadidős közösségi tevékenységeket népszerűsítő programok H: fenntartás, ellenőrzés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	egészséges életmód népszerűsítése szabadidő tevékenységekre vonatkozó tájékoztató programok sportolási lehetőségek feltérképezése közösségi terek fejlesztése, népszerűsítése
Résztevők és felelős	önkormányzat, civil szervezetek, városi intézmények
Partnerek	önkormányzat, civil szervezetek, városi intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: kampányok, programok, résztvevők száma Dokumentáltság: programszervezési dokumentumok Forrás: R – bevont partnerek K – szervezett programok száma H – szervezett programok száma Fenntarthatóság: pénzügyi források rendelkezésre állása esetén folyamatos
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása, pénzügyi források rendelkezésre állása
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi (pályázati) források

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	fogyatékkal élőkre vonatkozó információs bázis létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jelenleg nem áll rendelkezésre pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: részletes információk gyűjtése a célcsoportról annak érdekében, hogy erre épülve további célzott intézkedések megtételére nyíljon lehetőség. R: partnerek bevonása, információs csatornák felkutatása, gyűjtendő információ-típusok meghatározása K: információgyűjtés, elemzés H: kiértékelés, visszacsatolás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Létre kell hozni egy információs bázist legalább az alábbi tartalommal: fogyatékosok száma, demográfiai jellemzők a fogyatékoság foka, típusa szükségletek, igények, problémás területek célzott intézkedésekhez szükséges egyéb információk
Résztevők és felelős	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, családsegítő intézet, EKF, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 1-3 év H: 3-5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: adatbázisban szereplő adatok számának alakulása Dokumentáltság: adatbázis aktuális és bázisállapota Forrás: R – adatbázis-struktúra kiépítése K – adatfeltöltés állapota H – kiértékelés, szöveges elemzések és intézkedési javaslatok Fenntarthatóság: folyamatos, visszacsatolás, és adatbázis-frissítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	célcsoport bevonása az információk szolgáltatása érdekében az információgyűjtés formáinak kiválasztása, személyek kiválasztása pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR (kérdőbiztosok, kiértékelést végzők), pénzügyi források (pályázati, költségvetési)

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása, akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: a jelenleg még nem akadálymentesített közintézmények akadálymentesítésének folytatása (program folytatás, R-K-H azonos cél) R: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés K: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés H: pályázati források felkutatása, tervezés, kivitelezés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése – közintézmények lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program – opcionális, pályázati lehetőségek függvényében
Résztevők és felelős	önkormányzat, városi intézmények, közszolgáltatók
Partnerek	önkormányzat, városi intézmények, közszolgáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: benyújtott akadálymentességi projektek száma, megvalósított projektek száma Dokumentáltság: igazoltan benyújtott pályázatot, teljesítés-igazolások, használatbavételi engedélyek (opcionális) Forrás: R – pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély K - pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély H - pályázatok, engedélyes és kiviteli tervek, teljesítés-igazolás, használatbavételi engedély Fenntarthatóság: megvalósulást követően folyamatosan
Kockázatok és csökkentésük eszközei	pályázati források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi források (pályázati források)

	fogyatékkal élők
Intézkedés címe:	Közösségfejlesztés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszolgáltató csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	információs és kapcsolatteremtő fórumok erősítése R: infokommunikációs csatornák felmérése, partnerek bevonása, pályázati források felmérése K: közösségfejlesztő fórumok működtetése, képzések H: internet-elérés bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás fórumok szervezése civil szerveződések támogatása olyan támogatások, képzések, amely az internethez való hozzáférést segítik
Résztevők és felelős	önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek
Partnerek	önkormányzat, telekommunikációs cégek, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-3 év K: 3-5 év H: 5-10 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutató: megalakult önszolgáltató, információs csoportok, online fórumokhoz való hozzáférés Dokumentáltság: civil szervezetek jelentése, szegregátumra vonatkozó adatbázis bázis és aktuális adatai működő civil csoportok száma internetelérések száma a fogyatékkal élők körében Forrás: R – programba bevont partnerek száma K – fórumok száma, hozzáférések száma H – fenntartott eredmények Fenntarthatóság: időszakos visszacsatolás szükséges a civil szerveződések fenntartása és fejlesztése érdekében
Kockázatok és csökkentésük eszközei	cégek bevonása, pénzügyi források
Szükséges erőforrások	HR, pénzügyi források (pályázat)

2. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk felkéri intézményeket, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

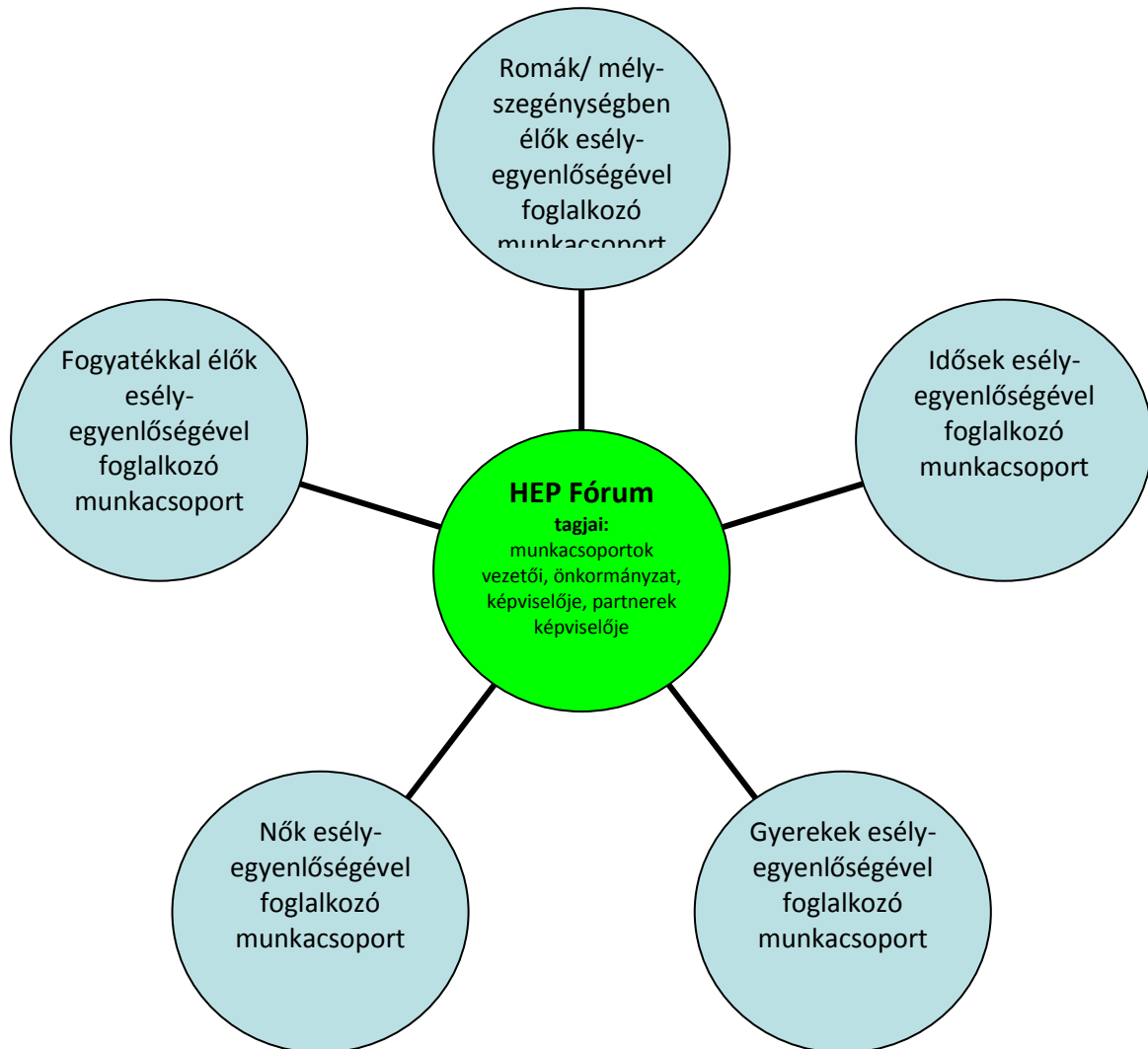
A megvalósítás folyamata

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hoz létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a Polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.

Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat Közgyűlésének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

3. Elfogadás módja és dátuma

I. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Eger, 2013. június

Aláírás

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum
aláírás

Partner

--

Dátum
aláírás

Partner

--

Dátum
aláírás

Partner

--

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.